

DOSYA KONUSU KORUMA SEMPOZYUMLARININ İKİNCİSİ TRABZON'DA YAPILDI... 1
MESLEKİ DENETİM VE TESCİL İŞLEMLERİNE YÖNELİK IV. HİZMET İÇİ EĞİTİM SEMİNERİNİ GERÇEKLEŞTİRDİK..... 11
CUMHURBAŞKANIMIZ AHMET NECDET SEZER CARGİLL YASASINI VETO ETTİ..... 11
ÜLKEMİZİN GÜNDEMİNDEKİ "ORMAN TALANLARI" KONUSU ÜZERİNE BASIN AÇIKLAMASI YAPTIK..... 14
CUMHURİYETİN "OBJEKTİF" GAZETECİLİK ANLAYIŞINI KAMUOYUNA AÇIKLADIK..... 16
DANIŞTAY KARARINA YÖNELİK AÇIKLAMA YAPTIK..... 19
TOPRAK KORUMA YÖNETMELİĞİ'NİN İPTALİ İLE İLGİLİ DAVADA YENİ GELİŞMELER..... 19
PLANLAMA DERGİSİ "KENTSEL DÖNÜŞÜM" SAYISI ÇIKIYOR..... 21
ODAMIZ 24. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU TOPLANIYOR..... 21
İMZA KAMPANYAMIZ DEVAM EDİYOR..... 22
SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİMİZ YENİ KAYITLARLA EĞİTİM PROGRAMLARINA DEVAM EDİYOR..... 22
ODAMIZ ONUR KURULU TOPLANTILARI YAPILDI..... 23

ŞUBELERDEN HABERLER

Bursa Şube 1/25.000 ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANLARI BİLGİLENDİRME ve DEĞERLENDİRME TOPLANTILARI DÜZENLEDİK..... 24
İstanbul Şube İSTANBUL İL ÇEVRE DÜZENİ PLANINI YARGIYA TAŞIDIK..... 33
Ankara Şube GÜNEYBATI ANKARA'DA YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERİLDİ..... 47
İzmir Şube TRABZON KORUMA SEMPZYUMU'NA KATILDIK..... 58
Konya Şube TMMOB KONYA İKK TOPLANTISINA KATILDIK..... 61
Çukurova Şube KENT KONSEYİ EYLEM PLANI OLUŞTURDUK..... 63

KORUMA SEMPOZYUMLARININ İKİNCİSİ TRABZON'DA YAPILDI

İlki 2005 yılında Diyarbakır'da gerçekleştirilen Kent Planlama ve Koruma etkinliklerimizin ikincisi; 7-8-9 Aralık 2006 tarihlerinde, Trabzon'da "Doğal ve Özel Nitelikli Kırsal Alanların Koruma Sorunsalları ve Planlama" teması ile gerçekleştirildi.

Odamızın, Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ile birlikte gerçekleştirdiği Sempozyumun 1. ve 2. günleri Üniversitenin Kültür ve Kongre Merkezinde yapılan oturumlar ve panelden, 3. günü ise Uzungöl'e yapılan teknik geziden oluştu.

Açılış konuşmalarında KTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı Saliha Aydemir; genelde kırsal alan ve doğaya ilişkin bütüncül bir planlama anlayış ve yaklaşımının önemi, bu alanları ilgilendiren müdahale yetkileri açısından kurumların sorumlulukları, kaynakların koruma ve kullanma dengesine ilişkin yeni yönelimler, farklı disiplinlerin farklı anlayışlarını anlama ve bütünleştirme, tanımların yeniden ele alınması gibi konular üzerinde durdu. Odamız Genel Başkanı Buğra Gökçe, planlamanın öncelikli amacı olması gereken koruma söylemi ve zihniyeti konusunda mevcut yaklaşımların doğal, kültürel, çevresel değerlere verdiği zararlardan örnekleriyle sözetti. TMMOB Başkanı Mehmet Soğancı, Birliğin mesleki birikimleri toplum yararına sunma sorumluluğundan söz ederek, etkinliğin bu amaca hizmet eden boyutlarına ve önemine değindi. Kente ve korunması gerekli değerlere ilişkin sistemli saldırılar karşısında Odamızın çabalarını önemli bulduklarını ve beklentilerini dile getirdi. KTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Şinasi Aydemir, üzerinde uzlaşılacak genelleştirilmiş tanım ve kavram arayışlarımız olması gerektiğinden, kırsal alanlar üzerinde farklı talep, beklenti ve

devamı 3. sayfada

Gündem...

PLAN-PLANCI, TOPLUM-ÖRGÜT

Cenap YOLOĞLU - TMMOB Şehir Plancıları Odası Genel Saymanı

Parsel ölçeğinden kent ölçeğine kadar her düzeyde mekanın değişim değerini ençoklaştıracak biçimde nasıl müdahale alanına dönüştürüldüğünün açık kanıtlarını etrafta çokça bulmak mümkündür. Bu müdahalelerin bazıları müdahaleye konu olan alanın genel bilinirliği yüzünden kamu oyununda tartışılır hale gelirken, bu kadar göz önünde olmayan kent ve kent parçalarına yapılan müdahalelerden ise haberimiz bile olmamaktadır.

Bu tür müdahaleler küresel ölçekten yerel ölçeğe kadar yaşanan dönüşümlere referansla çeşitli şekillerde betimlenmeye çalışılmıştır. Yaşanan dönüşüme ilişkin neden-sonuç ilişkisi özelinde yeterince açıklama yapılmış olmasına karşın plançıların ve odanın takındığı ve takınması gereken tavır yeterince tartışılmamıştır.

devamı 2. sayfada

Bu gibi bir tartışmanın bir öz eleştirisiyle başlaması, konunun doğru temellendirilmesi açısından önemlidir. Elbette ki bu tür bir öz eleştiri girişiminin en temel öğeleri plancılarıdır.

Plancılar tüm bu bağlam içinde konularını dokunulmaz olarak görmekte veya öyle olmasını istemektedirler. Bu tür bir yaklaşım plancıları teknisyen olarak tanımlamakta ve teknisyen olmaktan referansla plancıları tüm süreçlerin dışına itmektedir. Çünkü plancılar olarak eldeki veriler ve araçlar özelinde en doğru tercihler yapılmış veya yapılması sağlanmış ve görev tamamlanmıştır. Tanımlanan planlama sürecinin hayata geçmesi veya bu hayata geçişin dereceleri tamamıyla siyasetçiye bırakılmıştır. Dolayısıyla planın başarısızlığı tamamıyla siyasete ve siyasal süreçlere bağlanmaktadır. Bu tür bir anlayış iki mekanizma aracılığı ile plan ve plancı arasında bir yabancılaşmaya neden olmaktadır. Birincisi, plan bir son ürün olarak algılanmakta ve üretildikten sonra veya alıcısı karşılığını ödedikten sonra plan ile olan tüm ilişkiler kesilmektedir. Bundan sonra doğan hatalar alıcıya atfedilmektedir. İkincisi ise birincisiyle ilişkilidir. Unutulmamalıdır ki tüm bu planlama faaliyeti çoğunlukla serbest piyasa içinde gerçekleşmektedir. Dolayısıyla değişim değeri üzerinden değerlendirilen planlar her an daha ucuz maliyetle üretilir ve tüketilir. Planı metalaştıran bu anlayış planın içeriğinin ve olası sonuçlarının bir kenara itilerek kendisini ön plana çıkarmaktadır.

Bu anlayış yapılan planların niteliksizleşmesine ve tekdüzeleşmesine neden olmakla kalmayıp plancı olmayanlar gözünde planı her an değeri ödenirse kendilerine sunulacak bir mal mahiyetine dönüştürmektedir.

Bu anlayış en çok da sermaye tarafında sevinç göz yaşlarıyla karşılanmaktadır. Onlar için mekana ilişkin bir pratiğin piyasa mantığı içinde kendilerine sunulmasından daha iyi ne olabilir. Böylece üretilen malın hem içeriğine hem de üretiliş biçimine istedikleri müdahaleyi kolaylıkla yapabilir hale gelmektedirler. Bu gün unutulmamalıdır ki eleştiri konusu olan tüm planların altında bir şehir plancısının imzası vardır. Kısaca söylemek gerekirse plan ve plancı arasında bir yabancılaşma yaşanmaktadır.

Yaşanan bu yabancılaşmanın sadece serbest planlama hizmetinin sunumuna ilişkin olarak yaşandığı düşünülmemelidir. Nihayetinde piyasa marifetiyle üretilen her plan bir kamu otoritesi tarafında onaylanmakta ve yine bir kamu plancısı tarafından uygulamaya konulmaktadır. Bir planı uygulayıp

uygulamamayı nasıl iş başına geldiği bilinen bir amirinin vereceği talimata bırakan plancı ile plan arasındaki ilişki, nitelik olarak biraz önce tarif edilen durumdan çok farklı değildir.

Plan ve plancılara ilişkin bu tür gelişmeler yaşanırken planlama faaliyetinin her kulvarında ve her kademesinde bulunan şehir plancıları örgütünün yani Oda'nın takındığı tavır ise ayrı bir inceleme konusudur. Şehir Plancıları Odası, kuruluş amaçları ve görevleri ile kamu kurumu niteliğinde bir örgütlenmedir ve dolayısıyla temel sorumluluğu kamuya dökülmüştür.

Plan ile plancı arasında yaşanan yabancılaşmaya paralel şekilde oda ile toplum arasında da bir yabancılaşma gelişmektedir. Oda her ne kadar söylemlerinde toplumla olan ilişkisini bir meşruiyet aracı olarak kurgulasa da toplumla olan ilişkisi giderek zayıflamaktadır. Tüm bu söylemin temeli giderek Oda'nın hiç dokunmadığı hipotetik bir topluma dayanmaya başlamıştır. Bunun en net kanıtını toplum adına ortaya konan tepkilerin toplumda karşılığını bulamamasında görebiliriz. Bu soyut toplum teması aynı zamanda soyut bir plancı imgesini de beraberinde getirmektedir. Plancılar özellikle planla olan ilişkilerinde tamamıyla kusursuz olarak görülmektedirler. Oda bu nedenlerle üyesini genellikle içerik incelemesinden ziyade bürokratik süreç incelemesiyle denetlemektedir. Toplumla ve üyesiyle ilişkisi problemlili bir örgüt dış dünyaya Don Kişot benzeri davranışlarla tavır almakta ve attığı adımların çoğunda, hem toplumda hem kendi bünyesinde gerekli etkiyi yaratamamaktadır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında hem plancılar hem de Oda topluma karşı olan konularını yeniden sorgulamalı ve eylemlerinin içeriğini yeniden tanımlamalıdır. Bu yeniden tanımlama dışarıya dönük ilişkilerimiz kadar, kendi aramızdaki ilişkileri de kapsamalıdır. Aksi takdirde diğer plancıları meslektaşımız olarak görmektense rakibimiz olarak görmeye devam edeceğiz. Kentleri birbiriyle yarıştıran mantığa, aynı şeyi bizim üzerimizde de deneme fırsatını tanımamalıyız.

Bu tür bir silkinme yaşanmadığı sürece hem bireysel hem de toplumsal düzlemde zemin kaybetmeye mahkumuz. Bu süreç böyle devam ederse her kolokyumda hep aynı konuları tartışmak ve sonunda yine aynı şeyleri konuşuyoruz değerlendirmesini yapmak zorunda kalabiliriz. Birbirimizle, mesleğimizle ve toplumla daha sağlıklı ilişkiler kurma umutlarımızla yeni yıla merhaba diyelim.

1. sayfadan devam

baskılardan, doğa ile barışık yaşamın öneminden ve geleceğin kurtarılmasından, yaşam kalitesine ilişkin parametrelerin kent- sel alanda tarif edilmiş olmasının eksikliklerinden, korumanın kırsalın fiziksel örüntüsünün yanısıra sosyal yaşamı da kapsaması gerektiğinden, kırsal yaşam sürdüren nüfusun bu konuda işbirliğine ihtiyaç olduğundan sözetti. KTÜ Rektörü İbrahim Özen doğal değerlerin en iyi biçimde geleceğe aktarılması sorumluluğunu, korunarak kullanılması ve böylece yaşatılması gerektiğini, tarihin tanıkları olarak kültürel değerlerin doğa koruma ile eşdeğer önemini ve genel olarak korumanın inovasyon gerektirdiğini vurguladı. Trabzon Belediye Başkan Vekili Kemal Kılıç, kamu otoritelerinin sorumluluğunu, kararlı ve planlı çalışma ile mümkün olan korumanın barınma ihtiyacını ön planda tutan imar planlama yaklaşımı ile hasar gördüğünü dile getirdi.

Odamız Genel Başkanı Buğra Gökçe'nin Konuşması;

"Sayın Vali, Sayın Belediye Başkanı, Sayın Rektör, Sayın Birlik Başkanım, Değerli hocalarım, sevgili basın emekçileri, meslektaşlarım, öğrencilerimiz, konuklarımız, hepimiz hoşgeldiniz, sizleri TMMOB Şehir Plancıları Odası adına sevgilerimizle selamlıyorum..."

Sözlerime, Sempozyum için emeği geçen KTÜ Mimarlık Fakültesi ve ŞBP bölümü ile, Samsun Şubemize, Trabzon Temsilciliğimize, Odamız çalışanlarına, emeği geçen herkese sonsuz teşekkür ederek başlamak istiyorum.

Geçtiğimiz yıl ilkini Diyarbakır'da düzenlediğimiz Kent Planlama&Koruma Sempozyumlarının ikincisini Trabzon'da "Doğa Koruma" temasıyla gerçekleştiriyor olmanın mutluluk ve heyecanıyla karşınızdayım.

Bugün burada sizlerle saygı ile andığımız biricik Raci Hocamızın bazı değerlendirmeleri eşliğinde "koruma zihniyetimiz" üzerinden bazı tespitleri ortaya koymak ve şehir

plancıları odasının koruma ile yoğunlaşması ve beklentilerini açıklayacak bazı hususlara değinmek istiyorum.

Rahmetli hocamız, Odamızın bastığı ışık notlarında koruma zihniyetimizi; "...biz korumacı değil, kalkınmacı/gelişmeci, büyümeçi ya da imarcıyızdır. Bu amaçlarla planlar yapar, kültür ve doğa değerlerinin korunması üzerinde ancak bu bağlamda dururuz. Öncelikli amaç, gelişmek olduğu için, koruma bir koşul/engel, sınırlayıcı olarak görülür. Yani istenmeyendir". diyor. Görüldüğü üzere; bu zihniyet, bu tür bir korumacı söylem inandırıcı olamadığı gibi, korumaya muhtaç eşsiz doğal, çevresel, kentsel, kültürel değerlerimizin elden çıkmasını, satılmasını pazarlamasını da engelleyemiyor. Dahası bu yapı içerisinde ne planları yaptıran merkezi ve yerel yönetimler, ne plan sınırları içerisinde yaşayan-çalışan kentliler, ne de bu planları yapanlar, "korumanın gereğine" yeterince inanıyor ve bunu içselleştirmiş görünüyor.

Bu sahiplenmeme, içselleştirmeme üzerine kurulu "sahte koruma zihniyetinin", ülke ve kent ekonomilerinin kentsel ve çevresel değerlerin satılarak ya da paraya çevrilerek kurtarılacağı gibi bir anlayışla birleşmesinin bedelleri, her geçen gün bir başka kriz, afet ve yeri geldiğinde hukuksuzlukla kırsal, kentsel demeden tüm mekanlarımızda en acımasız biçimde kendisini gösteriyor.

Bir yandan değerli tarım topraklarını korumak yerine nasıl yerleşime açabileceğimizi, yeri geldiğinde tarım topraklarını belediye meclisi kararları ile kaldırabileceğimizi sanıyor, bu topraklar üzerinde yer seçen kaçak tesisleri hukuka uygun hale getirebilmenin yollarını titizlikle araştırıyor, diğer yandan, dere yatağı, sel tehlikesi demeden tüm kentsel toprakları nasıl yerleşime konu edebileceğimizin hesaplarını futursuzca yapıyor, kıyıları turizme açabilmek ve para kazanabilmek adına beton yığınlarına çevirip, doğal

değerleri yaşamaya gelen turistlerin tüm gelme sebeplerini ortadan kaldırıyor, öte taraftan, orman arazilerine dev lüks-korunaklı siteler, kaçak oteller inşa edilmesine yol açan mekanizmaları üretiyoruz...

Bu anlayış ülkenin her bölgesinde farklı senaryolarla hayata geçiyor ama özü aynı. Ege ve Akdeniz'de turizm üzerinden biçimlenen ve kalkınma söylemi üzerinden doğal çevreyi tüketen arayışlar, kıyılardaki imar yetkisini kimin kullanacağı bağlamına indirgenirken, kıyıların nasıl korunup, planlanacağına ilişkin bir açılım geliştiremiyor. İstanbul'da orman arazilerinin talanı ve yüksek rantlardan yararlanmasında tüm etik ve hukuk değerlerini çiğneden, Bakanları bile gecikmeli de olsa isyan ettiren kötü siyasetçi, kötü işadamları, kötü bürokrat üçgeni, ülkenin her köşesinde imar rantları uğruna fay hatlarını kaydıracak, tarım topraklarını kaldıracak meclis kararlarından, pazarlama amaçlı, noktasal, yoğunluk attıran plan değişikliklerine kadar uzanan bir yelpazede kültürel ve doğal değerleri adeta heba edebiliyor...

Bu yapı, Karadeniz otoyolumun geçişinde de, ulaşım ve gelişme hedeflerine odaklanarak, tüm doğal değerlerin tüketilmesine bir bölgenin kıyı ile ilişkisinin koparılmasına varabilecek seçimler yaparken, yol geçişinin korumakullanma dengesi içinde de düşünülebileceği alternatifleri tamamen göz ardı ediyor.

Aynı anlayış, şimdi de yayla turizmi adı altında eşsiz doğal güzellikler, hazineler sunan Karadeniz yaylalarına odaklanmış vaziyette... o çok beğendiğimiz yaylaları da betona boğacak arayış ve spekülasyonların içi yine ekonomik değer ve kazanımlarla doldurulmaya çalışılıyor. Yaylaların doğal, otantik değer ve yapısıyla korunurken kullanılabilmesi seçim ve arayışlar üzerinde durulmuyor.

Kuşkusuz koruma odaklı ve korumadan kaynaklı gelişmeleri sağlayan iyi örnekler ve uygulamalar da yok değil. Ancak bu örnekler çoğu kez kişisel ve kurumsallaşmasında da önemli sorunlar var.

Bu zihniyeti, bu bakışı, kentsel, çevresel, kültürel ve doğal değerlere "dolar yeşili bakan" bu anlayışı değiştirmemiz gerekiyor. Korumayı "öncelikli amaç" olarak benimsemek ve benimsetmek durumundayız. Korumadan kaynaklanan kalkınma/gelişme, büyüme, imar veya kullanım örnekleri" çoğaltılmalı. Raci hocanın da ifade ettiği gibi; "...Yaklaşımlarımızda gelişmenin imarın tahammül ettiği türden korumayı değil; korumanın izin verdiği gelişmeyi imarı esas almıyoruz. Anadolu'da kalkınma-gelişme anlayışının, kültür ve doğal değerlerin korunmasından kaynaklan sürdürülebilir bir yerel kalkınma vizyonu ile buluşturulması kaçınılmaz".

Koruma, kullanma ve değişim değerleri ötesinde manevi kültür ve anlam değerleri ile de ilgili. Manevi değerlerin

tespiti de korunması da güç ama, korumanın özünü oluşturan da işte bu zorluk. Doğal, kültürel değerleri, ekonomik değerleri ile algılayamayız. Öyle olduğunda değişim değeri, koruma giderlerini karşılayamadığında tüm bu eşsiz değerleri yıkmak, satmak, pazarlamak, betonlaştırmak sığılına hapsolür kalırız. Onun için koruma adına gerekli olan maddi kaynağın nereden ve nasıl sağlanacağı, hangi anlayış ve tutumlarla koruyacağımız üzerine odaklanılmalı.

Özetle; kültür ve doğa varlıklarımızı, hoyratça ve saygısızca kullanarak, tahrip ederek, "yağmalayarak" zenginleşme anlayışı yerine; maddi, manevi değerleri, kaynak değerlerinin korunmasını esas alan, korumanın izin verdiği yerel kalkınma yoluyla zenginleşmeyi sağlamalıyız.

Yeni koruma kanunu bu anlamda çok önemli açılımlar getirdi. Diyarbakır sempozyumunda bu açılım ve olanakları tüm boyutlarıyla ortaya koyduk. Şimdi bu sistematik ve anlayışın hayata geçirilmesi anlamında biz planlılara ve yöneticilere çok büyük görev düşüyor.

Koruma giderlerini karşılamak üzere ekonomik değerlerin arttırılması bağlamına oturtulmaya çalışılan bir "sahte koruma" yaklaşımının bu eşsiz coğrafyayı ne kadar sıradanlaştırdığını hala anlamamış olmamızı şaşkınlıkla izliyor, izlemekle kalmayıp, tüm gücümüzle de mücadele ediyoruz.

Bunun için sahiplilik, içselleştirme, aktif ve katılımcı bir planlama ve gerçek bir "alan yönetimi"ne oturan bir uygulama anlayışına ihtiyacımız var. Bu, yapı bazında restorasyon ve noktasal projelerini aşan, gerçek ve çok kapsamlı bir planlama sürecini tanımlıyor. Onun için şehir plancılarına büyük görevler düşüyor ve onun için Şehir Plancıları Odası, bıkmadan yılmadan, kentsel, doğal, kültürel, çevresel değerleri savunuyor, toplumsal alanla kamu ve kent yararına bu çabalarla buluşmaya devam ediyor. Koruma Sempozyumları da, bu arayışların bir parçası olarak anlam ve değer kazanıyor. Planlama ve koruma adına daha yapacak daha çok işimiz var, hep birlikte....

Sempozyumun başarılı geçmesi umuduyla, tüm katılımcılara sevgiler sunuyorum..."

Açılış konuşmalarının tamamlanmasından sonra Sempozyumun Tematik Sunuşunu yapan Emel Göksoy, doğa-insan ilişkilerinin algılanmasında farkların nasıl oluştuğu konusunda teorik çerçeveyi, bu ilişkilerin düzenlenmesine ilişkin uluslararası çerçevenin nasıl oluştuğunu, ekolojik sınırların nereye dayandığını ve Türkiye'nin bu durum karşısında kendini nasıl kurduğunu, son olarak da doğa-insan ilişkilerindeki fırsatları anlattı.

Daha sonra oturumlara geçildi. Sempozyum oturumları sırasıyla;

- 1- Planlama ve Doğa Kırsal Alan İlişkisi
- 2- Yasal Yönetişel Çerçeve

- 3- Kurul, Kurum, Kuruluş Deneyimleri
- 4- Koruma Kalkınma İlişkisinin Ekonomik ve Sosyal Boyutları
- 5- Ulusal ve Yerel Ölçekte Proje ve Uygulama Deneyimleri
- 6- Değerlendirme Paneli

olarak belirlenmişti.

Birinci günün ilk oturum yöneticiliğini yapan Perihan Kiper sunuşunda, mevcut planlama kılıgımızın doğa ya da kırsal alanları ne ölçüde kapsadığı ve koruyabildiğini örnekleriyle tartıştı. Bazı örneklerin kent ve çevre suçu sayılabilecek niteliklerine değindi. Kent ve kırsal alan koruma sorunsalının birbirinden bağımsız ele alınamayacağını altını çizdi. Yasal düzenlemelerin köyleri dikkate almayan boyutlarını ve bu düzenlemeler ile kent kabul edilen kırsal nitelikteki yerleşmelerin sorunlarını paralel olarak ele alan açıklamalar yaptı. Çeşitli planlama tür ve örneklerinin korumacı olmayan yaklaşımlarını örnekleri ile aktararak eleştirdi.

Ayşegül Altınörs Çırak sunuşunda, mekansal düzenleme aracı olarak planlamanın genel olarak kente odaklanan kurgusundan, son dönemde kırsal müdahaleyi de içeren değişiklik ve düzenlemeler ile kırsal planlama kavramına yoğunlaşmamız gerektiğinden sözetti. Ancak kırsal planlamanın kendine özgü, farklı bir planlama yaklaşımı gerektirdiği ve bunun örnekleri, sunuşunun temel unsurlarını oluşturdu.

Aliye Ahu Gülümser sunuşunda, kırsalın tanımlanmasının öncelikli gereği, Türkiyede kırsal yapısını tanımlayan çeşitli yaklaşımlar ile AB düzeyinde kırsala ilişkin tanımlama ve sınıflama çabalarının Türkiye'nin kırsal yapısı açısından esas alınabilir göstergeleri üzerinde durdu.

Pervin Şenol; Saliha Aydemir ve Şinasi Aydemir ile birlikte sürdürdükleri bir araştırma çalışmasının sunuşunda, kırsal alanların kullanım baskısı altında gösterdiği niteliksel ve niceliksel çeşitlilik üzerinde durarak, bu baskılar karşısında kırsal gelişme politika ve stratejilerinin nasıl ele alınabileceği, bu aşamada yerelde halkın kendi yaşam alanları ile ilgili söz sahibi olabilmesinin yöntemlerini dile getirdikten sonra, kırsal planlama hiyerarşisi içinde kente eşdeğer ele alan bir yaklaşım ve model önerisi aktardı.

Salondan alınan katkı ve sorular kapsamında Nezahat Balcı, Sempozyumda ele alınan sorunların doğru yerlere iletilmesi, çözüm önerilerinin ise muhatabı olan kırsal yaşamı sürdürenler ile paylaşılması bağlamında görüşlerini dile getirirken, Akın Atauz kırsalın tanımına ilişkin zorlukların demografik dönüşümle ilişkisine değinerek, kırsal durağan olmayan yapısı içinde tanımlamanın olanaklı olup olmadığını sordu. Neşe Özgen kırsal tanımında temel ölçütün üretim ve birikim biçimi

olarak ele alınmaya devam edilmesi konusunda görüşlerini paylaşırken, Saffet Atik kırsalın taleplerinin kırsal müdahalelere ne ölçüde yansıtıldığı, bu taleplerin neler olduğu konusunda sorular yöneltti. Şinasi Aydemir yaptıkları çalışmada özellikle 1990'lı yıllardan sonra küçülme ve parçalanmanın tespit edildiğine, model arayışlarında bu dönüşümün dikkate alındığına açıklık getirdi. Duran Taraklı kırsalın sorunlarını doğrudan yaşayanlar ile üretim birlikleri ve yerel yönetim birlikleri gibi örgütlerin bu Sempozyumda bulunmaları ve en azından ikinci güne tam katılmaları için gecikmeden çağırılmaları gerektiğine vurgu yaparak, yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayamayan insanların korumaya ne derece katılabileceğini tartıştı.

Birinci günün ikinci oturum yöneticiliğini yapan Şence Türk konuşmasında, koruma konusunda ulusal ve uluslararası yasal yönetsel düzenlemeleri, doğal ve kültürel değerlerin korunmasının ulusaşırı niteliğini, ülkemizin kabul edip uymayı taahhüt ettiği sözleşmeleri, ulusal ölçekteki düzenlemelerin geçirdiği evrimi ve bu düzenlemelerin birbiri ile ilişkisini ve bütüncül bir yaklaşımla yapılmadığı konularını genel olarak ele aldı.

Selma Çelikyay sunuşunda, doğa korumanın çevre korumanın en önemli ve temel boyutunu oluşturduğunu aktardıktan sonra doğal kaynakların korunmasına ilişkin ulusal yasal düzenlemeleri ve ilgili maddelerini anlattı.

Mustafa Artar sunuşunda, kurumlararası koordinasyon ve disiplinlerarası çalışmalar ile korumanın uluslararası boyutlarının önemine değinerek, Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin yapısı ve kurgusunu, planlama sistemimize uyumu ile ilgili sorunları, sözleşmeyi kabul eden ülkemizde bu aşamada yapılması gereken iş ve işlemleri anlattı.

Oğuz Kurdoğlu sunuşunda WWF (Dünya Doğayı Koruma Vakfı) tarafından, küresel ölçekte korunan alan yönetim etkinliğini değerlendirmeye yönelik olarak "Korunan Alanlarda Hızlı Değerlendirme ve Önceliklendirme Metodolojisinin (RAPPAM)" geliştirildiğini, Kritik Ekosistemler Ortaklık Fonu ve WWF işbirliğinde yürütülen, Kafkasya Ekolojik Bölgesi Hibe Programı çerçevesinde, Kafkasya'nın biyolojik çeşitliliğini korumaya yönelik sivil toplum ve akademik kuruluşların projelerine verilen destek kapsamında, Doğu Karadeniz Dağları'ndaki korunan alanlarla ilgili RAPPAM yöntemiyle yapılan değerlendirmenin sonuçlarını aktardı.

Salondan alınan katkı ve sorular kapsamında, çıkış noktaları, amaçları ve yöntemleri birbirinden çok farklı olan imzaladığımız uluslararası sözleşmelerin uygulanması ile ilgili sorunların tartışılması istendi. Özellikle sivil toplum kuruluşları tarafından yürütülen çalışmalara halkın katılımının ve kurumların koordinasyonunun nasıl sağlandığı ve yasal dayanakları soru olarak yöneltildi.

Birinci günün son oturumu olan Kurul, Kurum, Kuruluş Deneyimleri oturumunun yöneticisi olan Bülent Tanık; korumanın özümsemesi, sahiplenilmesi, kırsala kentten bakışın eksiklikleri ve zaafı, ülkemizin kırsal ile ilgili macerasında ülkemize özgü, özgün bir kurum olarak köy enstitülerinin önemi, bölgesel kırsal kalkınmanın ön şartı olarak kır atmosferinin toplumsal barış ve güvenliğinin sağlanması ve siyasal yeniden örgütlenme pratiğine katılmasının, gelişme için köyün kendine yetebilme gücünü ortaya çıkaran bir örgütlenmenin gerektiği konularını dile getirdi.

Yeşil Artvin Derneği adına Erdoğan Gazihan derneğin, Çamlıhemşin Vakfı adına Sema Akçam ise vakfin deneyimleri ve faaliyetleri arasında yerelin doğal kimliğinin korunmasına hizmet eden örnekleri ve yaşanan sorunları aktardılar. Akçam sunuşunu Çamlıhemşin'in kültürel ve sosyal değerlerini hatırlatan fotoğraflar eşliğinde yaptı.

Koruma Bölge Kurullarında 1987-1997 yılları arasında görev yapmış eski üyelerden Feral Eke, kurul üyeliğinin sorumluluklarından, disiplinlerarası çalışmanın öneminden ve görev yaptığı kurullardaki Sempozyum teması olan doğa ve kırsal alan korumasına ilişkin deneyimlerinden sözetti. Samsun Koruma Bölge Kurulu adına Tolga Çilingir sunuşunda, koruma kaygısının oluşumundan, doğal sit kavramının ortaya çıkışından ve diğer sitlerden farkından, Turizm Kentleri Projesi kapsamında Çeşme Yarımadası sit alanında planlama çalışmalarından ve

risklerinden sözetti, daha sonra yeni atandığı Samsun Bölge Kurulunun çalışmalarına değindi. Sivas Koruma Bölge Kurulu adına Suat Çabuk, Kurul bölgesinde doğal ve yapay çevre korumanın perde arkasını, kurula başvuran projelerin nitelikleri ile ilgili sorunları anlattı.

Salondan alınan katkı ve sorular kapsamında yaylaların önemi ve Karadenizdeki doğal sit alanlarının özellikleri üzerinde duruldu, turizm kentlerinin kent ve kırdan kopuk olmaması ve korumayı esas alması gerektiği konusunda görüşler dile getirildi ve kurulların baskı altında olup olmadığı soruldu.

İkinci gün ilk oturum yöneticiliğini yapan Duran Taraklı, doğal dengelerin korunmasının seçeneksizliği, ülkenin %80'inin halen tarım yapılan topraklardan oluştuğu, ancak günümüzde çiftçilikle uğraşan kesimin köyde yerleşmeyebildiği veya köyde yerleşen nüfusun çiftçilikle uğraşmayabildiği gerçeklerinin dikkate alınması gerektiği, tarımsal faaliyet ile uğraşan nüfusun geçim sıkıntılarını ve bu temel sorunların koruma ile çelişen boyutları üzerine bir konuşma gerçekleştirdi.

Sibel Kalaycıoğlu, ODTÜ Kıyı-Liman çalışmaları programı ile ortak gerçekleştirilen küresel iklim değişikliğinin Gökse Deltası üzerindeki etkileri konulu araştırma çalışmasını sundu ve koruma sorunsalına sosyolojik bir bakış açısının örneğini aktardı.

Tayfun Özkaya, kırsal alanların korunmasında sahici ve aktif katılımın gereği, yöntemleri ve örnekleri üzerine bir sunuş yaptı.

Uğur Metiner sunuşunda, Kayseri'de UNDP destekli olarak gerçekleştirilen damla sulama yöntemi ile şekerpancari üretiminin olumlu sonuçlarını aktararak bu yöntemin yaygınlaştırılmasının doğal kaynakların korunması açısından yararlarını dile getirdi.

İrem Elvan sunuşunda, Karaburun Yarımadası'nda dengeli koruma-kalkınma politikalarının oluşturulması ve yerel potansiyellerin değerlendirildiği stratejik planlama çalışmasını anlattı.

Başak Avcıoğlu sunuşunda, Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF), Uluslararası Koruma Örgütü (CI) gibi küresel doğa koruma kuruluşları tarafından altı ülke sınırları içinde tanımlanmış, Türkiye'de Doğu Karadeniz, Çoruh ve Aras Havzaları, Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan'ın tamamı ile Rusya'nın güneyi ve İran'ın kuzeyini kapsayan 580.000 km²'lik bir alan olan Kafkasya Ekolojik Bölgesinin Koruma Projesini anlattı.

Oturumun son bölümünde salondan, özellikle proje ve örneklerle ilgili sunuşlarda geçen 'halk', 'ilgi grupları' gibi kavramların kapsamına ve katılım yöntemlerinin ayrışmasına ilişkin sorular soruldu.

İkinci gün ikinci oturum yöneticiliğini yapan Akın Atauz, Amasya Tokat Çorum'dan oluşan NUTS bölgelerinden birinde yürütmekte olduğu Bölge Planlama çalışmasından söz ederek, mekan içerikli ulusal plan ve alt Ölçekli il planı çalışmaları arasındaki konumuna, sözkonusu hiyerarşiye ilişkin eksikliklerin yarattığı sorunlara ve kurumsal yetki karmaşasına değindi.

Çağatay Keskinok, Güneydoğu ve Doğu Anadolu Bölgesinde, köylerin göçlerle boşalması ve kentlerde yarattığı yeni sorunlar üzerine GAP tarafından üretilen Köye Dönüş Projesi kapsamında yürütülen kırsal alan değerlendirmesi, odak alan çalışmaları ve arazi çalışmalarını, daha önce gerçekleştirilmiş köykent, merkez köy, örnek köy uygulamaları ile karşılaştırarak aktardı.

Alpay Tırlı ilk sunuşunda ekolojik ve sosyo-ekonomik önemlerine rağmen hızla yok edilen sulak alanlar, doğal alanlar içindeki ayrıcalıklı yeri, sulak alanlara yaklaşımla ilgili tarihsel süreç, Türkiye'de sulak alanlara yönelik yasal düzenlemeler ve uygulamaları tartışarak genel bir değerlendirme yaptı. İkinci sunuşunda ise "Önemli Doğa Alanı" (Key Biodiversity Area) kriterlerine uyan, biyolojik çeşitlilik değeri açısından Akdeniz Havzası ölçeğinde önem taşıyan, birisi uluslararası, ikisi ulusal olmak üzere üç koruma statüsüne sahip bir sulak alan olan Gediz Deltasının doğal önemine ve koruma statülerine rağmen kentsel gelişim bölgesi olarak kullanılmak istenmesi ve büyük bir rant alanı olarak görülmesi kapsamında koruma-kullanma çelişkilerini analiz etti.

Mustafa Artar sunuşunda, Akdeniz havzasının en önemli özelliklerini taşıyan ender kıyı ekosistemlerinden biri olan Çukurova Deltası sulak alan ekosistemi örneğinde doğa koruma planlaması çalışmasını peyzaj planlama temelinde anlatarak, kırsal alan özellikleri ve kullanımının planlamadaki yerini vurguladı.

Çağlar Meşhur sunuşunda, Konya'da tarihi ve kültürel dokunun korunmasına yönelik çabalar kadar koruma gündeminde yer tutan Meram Çayı havzasında 1991 yılında Konya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun, farklı nitelikte alanlar içeren bölgeye ilişkin getirdiği I,II ve III. derece doğal sit alanı tanımı ile başlayan ve günümüze kadar geçen 15 yıllık dönemin, planlama deneyimleri açısından değerlendirmesini yaptı.

Oturumun son bölümünde salondan, köye dönüş projesinin eski merkez köy kavramına benzerliği ile de bağlantılı olarak, güvensiz ortamın başarıyı olumsuz etkileme olasılığı, eski sorunların yeniden üretilmesi tehlikesi ve gelişme alanlarının nasıl belirlendiği konularında görüş ve sorular yöneltildi. Konuşmacılar ile salondan katılımcılar arasında değerli tartışmalar yapıldı.

İkinci günün sonunda gerçekleşen panelde, İTÜ Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü öğretim görevlisi Nuran Zeren Gülersoy, doğal alanların korunması konusunda dünyadaki son yaklaşımlar çerçevesinde Türkiyedeki durumun değerlendirmesini yaptı, koruma yönetimi ve modellerine ilişkin esaslar üzerinde durdu.

Ordu İli Yokuşdibi Beldesi Belediye Başkanı Ramiz Okumuş, koruma konusunda siyasetçilerin tercih ve uygulamalarının hatalarına, kendi beldesinin özelliklerine, bu çerçevede korunması gereken yaylaların değerine, kadaströ ve tapu çalışmalarının eksikliklerine ve plansız yapılaşma sorunlarına değindi.

Çamlıhemşin Ülkü Köyü Muhtarı Nezahat Balcı, beldesinin eşsiz değerlerini görsel bir sunum eşliğinde aktarıırken sorunlarını paylaştı ve çözüm önerilerini dile getirdi.

Trabzon İl Özel İdare Genel Sekreter Yardımcısı Nurettin Tandoğan, kırsal kesime hizmet götüren bir kurum olarak İl Özel İdaresinin görev ve sorumluluklarını, bu hizmetlerin yasal çerçevesini, tarihsel süreci, kadaströ, köy yerleşik alan tespiti ve imar uygulamalarını ilin fiziksel özellikleri ile bağlantılı olarak anlattı, yaylalardaki kaçak yapılaşma sorunlarının altını çizdi ve bu konuda muhtar eğitim seminerlerinden sözetti.

Özel Çevre Koruma Kurumu Temsilcisi Nesrin Reyhan ve Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Birimi Temsilcisi Derya Kuşhan, kurumlarının yürüttüğü faaliyetler hakkında bilgi verdiler.

Karadeniz Bölgesinde planlama deneyimleri bulunan şehir plancısı Saffet Atik, iki gün boyunca Sempozyumda dile getirilen doğa ve kırsal alan koruma sorunlarına planlama meslek alanının yaklaşımı ve bu çerçevede plancı sorumluluğu konusunu sorgulayan bir konuşma yaptı.

Sempozyumun üçüncü gününde Uzungöl'e yapılan teknik gezi sırasında yörenin turizm potansiyelini değerlendiren yatırımlar, yine yörenin korunması gereken değerleri ile ilişkisi bağlamında incelendi.

Başarıyla tamamlanan etkinliğin kitabı basılarak, elde edilen sonuçların katılmayan ilgililerle paylaşılması ve kalıcı bir ürüne dönüşmesi sağlanacak.

Ayrıca, 2006 koruma etkinlikleri çerçevesine Trabzon'da düzenlenen "Doğal ve Özel Nitelikli Kırsal Alanların Koruma Sorunsalları ve Planlama" konulu sempozyumda, "Koruma Sempozyumları"nın nasıl bir sistematik içerisinde düzenlendiği ve bu güne kadar nasıl bir süreç izlendiğini anlatan basın açıklaması yaptık. Basın Açıklamamız ile Odamız düzenlemekte olduğu etkinliği şöyle tarifledi:

Korumak yerine habire biçiyoruz

Şehir Plancıları Odası (ŞPO) Yönetim Kurulu Başkanı Buğra Gökçe, KTÜ Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapılan çevreyi ve doğayı koruma sempozyumunda konuştu. Buğra Gökçe, doğal ve kültürel varlıkların, ülke ve kent ekonomilerinin, kentsel ve çevresel değerlerin satılarak ya da paraya çevrilerek kurtarılacağı gibi sahte bir koruma zihniyetiyle korunmasının mümkün olmadığını dikkat çekerek, bu anlayışın bedellerinin her geçen gün kriz, afet ve yeri geldiğinde hukuksuz bir biçimde, kırsal-kentsel demeden tüm mekanlarda en acımasız biçimde kendini gösterdiğini söyledi. Doğal ve kültürel varlıkların hoyratça ve saygısızca kullanılmak suretiyle tahrip edildiğini savunan Gökçe, "Bir yandan değerli tarım topraklarını korumak yerine, nasıl yerleşime açabileceğimizi düşünüyor, tarım topraklarını belediye meclisi kararları ile kaldırı-

leceğimizi sanıyor ve bu topraklar üzerinde yer seçen kaçak tesisleri hukuka uygun hale getirebilmesinin yollarını titizlikle araştırırken, diğer yandan da dere yatağı, sel tehlikesi demeden bütün kentsel toprakları nasıl yerleşime konu edebileceğimizin hesaplarını fütursuzca yapıyoruz" dedi. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı da 'koruma' konusunun, içinde bulunduğu konjonktürde daha önce olduğundan çok daha fazla değer ve önem kazandığını dile getirerek, "SIT alanı, tescilli yapı demeden yıkıp pazarlayıp bütün değerleri paraya çevirme anlayışına, bütün kentsel alanlarının imar rantlarının arttırılıp satılmasına, pazarlık-oy konusu edilmesine kadar uzanıyor. Bu anlayış ülkenin tüm korunması gerekli değerlerini paraya çevirerek ekonomik atılım sağlayacağını sanırken geleceğimizi ipotek altına alıyor" şeklinde konuştu.

Plancılar, 'Doğa katliamları'nı konuştu

Şehir Plancıları Odası (SPO) Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, kültür ve doğa varlıklarını yenilenebilir zenginleşme anlayışına yerine, maddî ve manevî değerlerini korumasına esas alan ve korunmasına izin verdiği yerel kalkınma yoluyla zenginleşmeyi esas alanın gerektiklerini söyledi.

İki geçen yıl Diyarbakır'da düzenlenen Kenti Planlama Kuruma Sempozyumları'nın ikinci olan ve ana teması 'Doğal ve Üstel Nitelikli Kutsal Alanların Korunması ve Planlanması' olarak belirlenen Trabzon Kuruma Sempozyumuna, Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapıyor. Türkiye Mimari ve Mühendis Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası, KTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ve SPO Trabzon Temsilcisi'nin ortaklaşa düzenleneni ve 3 gün sürecek sempozyumda, kültür ve doğa değerlerini, kentsel ve çevresel değerleri belli planlar dahilinde koruması, bu süreçte karşılaşılan sorunlar ve çözümleri gibi konular, değişik oturumlarla çeşitli akademik ve uzmanlar tarafından ele alınarak tartışılacak.

Sempozyumun açılışında konuşan SPO Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, doğal ve kültürel varlıkların, ülke ve kent ekonomilerine, kentsel ve çevresel değerlerin satılacak ya da paraya çevrilmek zorunda olduğu gibi sadece bir konuma zenginleşme korumasına münhasır olmadığına dikkat çekerek, bu anlayışın belediyelerin her geçen gün kriz, afet ve yeri geldiğinde felaketsiz bir biçimde, kentsel-kentsel demedeki tüm mekânlarda en acunmaz biçimde kendini gösterdiğini söyledi. Doğal ve kültürel varlıkların bozuluşu ve saygısızca kullanılacak suretiyle tahrip edildiğini savunan Gökçe, "Bir yandan değerli tarım topraklarını korumak yerine, nasıl yenileşme açabileceğimizi düşünmüyor, tarım topraklarını belediyeye mülkiyet karantını ile kaldırılabileceğini sanıyor ve bu topraklar üzerinde yerleşim tesisleri bakınca uygun hale ge-

tin yollarını üstünlük araştırırken, diğer yandan da dere yatağı, sel tehlikesi demedeki bütün kentsel toprakları mülk yerleşime konu edilebileceğimizin hesaplarını tutarınca yapıyoruz. Kuyularımıza, tarım açılımlarına ve para kazanılabilecek alanı beton yapılarına çevirip doğal değerleri yavaş yavaş geleneğimizi yitiriyoruz. Beton sebzelerini ortadan kaldırıyoruz. Bir taraftan da orman arazilerine devletin emriyle rakı, kaçak otların işi çözümlerine yol açan mekanizmaları işletiyoruz dedi.

Gökçe, 'sahte koruma zihniyeti' olarak eleştirdiği konusunu zihniyetin, ülkenin her bölgesinde farklı sempozyumlarla yapıldığını, ancak özünü aynı yapıldığını kaydederek şunları söyledi: "E ve Akdeniz'de, tarım ürünlerini biçimlen ve kalkınma söylemleri üzerinden de çevreyi süzeten anlayışlar, kuyuların da yerleşim için kullanılacağı bahçelerine dönüştürülüyor. Kuyuların nasıl koruma planlanacağına ilişkin bir açılım gerekiyor" diye İstanbul'da orman arazilerini (ulaşım ve yitilerek rantlardan yararlanılması) bahçelendirme, bütün çuk ve inaklı değerleri çözümlen, bakanlar bile geçtikten sonra inşaatçıların, köprü yapıları, köprü ve köprü binalarını inşaatçı, ilk kez her köşesinde inşaat rantları ağrısına fay hulaflı kaydedecek, tarım topraklarını kaldırarak meclis kararlarından, pazarlama amaçlı rekortnalı yapılaşma arttırma planı değeriyle likörüne kadar uzanan yelpazede kentsel ve doğal değerler adına heba ediyoruz. Aynı sahte korumacı zihniyetin şimdiki de de yaygın sarımsı adı altında, epik doğal güzellikler ve hazineler sanan Karadeniz yaylalarına odaklanıldığına işaret eden SPO Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, "O çok beğendiğimiz yaylaların da betona boğulacak anlayış ve spekülasyonlarla, işi, yarı ekonomik değer ve kazançlarla dolubirakmaya çabıyor. Yaylaların, doğal, ormanik değer ve yapılarla

Doğal güzellikleri koruyalım

Kenti Planlama Kuruma Sempozyumlarının ikinci olan ve ana teması 'Doğal ve Üstel Nitelikli Kutsal Alanların Korunması ve Planlanması' olarak belirlenen Trabzon Kuruma Sempozyumu, KTÜ Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapılıyor

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi'nde düzenlenen Trabzon Kuruma Sempozyumuna, SPO Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, doğal ve kültürel varlıkların, ülke ve kent ekonomilerine, kentsel ve çevresel değerlerin satılacak ya da paraya çevrilmek zorunda olduğu gibi sadece bir konuma zenginleşme korumasına münhasır olmadığına dikkat çekerek, bu anlayışın belediyelerin her geçen gün kriz, afet ve yeri geldiğinde felaketsiz bir biçimde, kentsel-kentsel demedeki tüm mekânlarda en acunmaz biçimde kendini gösterdiğini söyledi. Doğal ve kültürel varlıkların bozuluşu ve saygısızca kullanılacak suretiyle tahrip edildiğini savunan Gökçe, "Bir yandan değerli tarım topraklarını korumak yerine, nasıl yenileşme açabileceğimizi düşünmüyor, tarım topraklarını belediyeye mülkiyet karantını ile kaldırılabileceğini sanıyor ve bu topraklar üzerinde yerleşim tesisleri bakınca uygun hale ge-

tin yollarını üstünlük araştırırken, diğer yandan da dere yatağı, sel tehlikesi demedeki bütün kentsel toprakları mülk yerleşime konu edilebileceğimizin hesaplarını tutarınca yapıyoruz. Kuyularımıza, tarım açılımlarına ve para kazanılabilecek alanı beton yapılarına çevirip doğal değerleri yavaş yavaş geleneğimizi yitiriyoruz. Beton sebzelerini ortadan kaldırıyoruz. Bir taraftan da orman arazilerine devletin emriyle rakı, kaçak otların işi çözümlerine yol açan mekanizmaları işletiyoruz dedi.

Gökçe, 'sahte koruma zihniyeti' olarak eleştirdiği konusunu zihniyetin, ülkenin her bölgesinde farklı sempozyumlarla yapıldığını, ancak özünü aynı yapıldığını kaydederek şunları söyledi: "E ve Akdeniz'de, tarım ürünlerini biçimlen ve kalkınma söylemleri üzerinden de çevreyi süzeten anlayışlar, kuyuların da yerleşim için kullanılacağı bahçelerine dönüştürülüyor. Kuyuların nasıl koruma planlanacağına ilişkin bir açılım gerekiyor" diye İstanbul'da orman arazilerini (ulaşım ve yitilerek rantlardan yararlanılması) bahçelendirme, bütün çuk ve inaklı değerleri çözümlen, bakanlar bile geçtikten sonra inşaatçıların, köprü yapıları, köprü ve köprü binalarını inşaatçı, ilk kez her köşesinde inşaat rantları ağrısına fay hulaflı kaydedecek, tarım topraklarını kaldırarak meclis kararlarından, pazarlama amaçlı rekortnalı yapılaşma arttırma planı değeriyle likörüne kadar uzanan yelpazede kentsel ve doğal değerler adına heba ediyoruz. Aynı sahte korumacı zihniyetin şimdiki de de yaygın sarımsı adı altında, epik doğal güzellikler ve hazineler sanan Karadeniz yaylalarına odaklanıldığına işaret eden SPO Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, "O çok beğendiğimiz yaylaların da betona boğulacak anlayış ve spekülasyonlarla, işi, yarı ekonomik değer ve kazançlarla dolubirakmaya çabıyor. Yaylaların, doğal, ormanik değer ve yapılarla

9 Aralık 2006, Yerel Gazete Günebakış

Yerel kalkınma ile zenginleşmeliyiz

Nargül KURUM

Birkaç geçen yıl Diyarbakır'da düzenlenen Kenti Planlama Kuruma Sempozyumları'nın ikinci olan ve ana teması 'Doğal ve Üstel Nitelikli Kutsal Alanların Korunması ve Planlanması' olarak belirlenen Trabzon Kuruma Sempozyumuna, Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi'nde yapıyor.

Sempozyumun açılışında konuşan SPO Yürütme Kurulu Başkanı Bağcı Gökçe, doğal ve kültürel varlıkların, ülke ve kent ekonomilerine, kentsel ve çevresel değerlerin satılacak ya da paraya çevrilmek zorunda olduğu gibi sadece bir konuma zenginleşme korumasına münhasır olmadığına dikkat çekerek, bu anlayışın belediyelerin her geçen gün kriz, afet ve yeri geldiğinde felaketsiz bir biçimde, kentsel-kentsel demedeki tüm mekânlarda en acunmaz biçimde kendini gösterdiğini söyledi.

Doğal ve kültürel varlıkların bozuluşu ve saygısızca kullanılacak suretiyle tahrip edildiğini savunan Gökçe, "Bir yandan değerli tarım topraklarını korumak yerine, nasıl yenileşme açabileceğimizi düşünmüyor, tarım topraklarını belediyeye mülkiyet karantını ile kaldırılabileceğini sanıyor ve bu topraklar üzerinde yerleşim tesisleri bakınca uygun hale ge-

tin yollarını üstünlük araştırırken, diğer yandan da dere yatağı, sel tehlikesi demedeki bütün kentsel toprakları mülk yerleşime konu edilebileceğimizin hesaplarını tutarınca yapıyoruz. Kuyularımıza, tarım açılımlarına ve para kazanılabilecek alanı beton yapılarına çevirip doğal değerleri yavaş yavaş geleneğimizi yitiriyoruz. Beton sebzelerini ortadan kaldırıyoruz. Bir taraftan da orman arazilerine devletin emriyle rakı, kaçak otların işi çözümlerine yol açan mekanizmaları işletiyoruz" dedi.

TMMOB Yürütme Kurulu Başkanı Mehmet

çin, bütün arazilerinin satıldığı inşaatçılarınca kentsel, tarım topraklarını fiktürlü 'Cargil' değeriyle çok net olarak gösterildiği gibi yeri geldiğinde birimlere parçalar geliştiriliyor. İTİ alan, levheli yapı demedeki yapılar pazarlığı bütün değerleri paraya çevirerek alıyorlar. Bütün kentsel alanlarımızın inşaatçılarınca tahrip edilmesinin, paralı-çık konuları önlemeye kadar sanıyor.

Bu anlayışın ülke ekonomisi güçlü değerlerini paraya çevirerek ekonomik alanı zenginleşmesini sağlamak için çözümlerini üretmek adına 'çirak' çekilme konuşuyor.

8 Aralık 2006, Yerel Gazete Karadeniz

8 Aralık 2006, Yerel Gazete Türkiye

Koruma Sempozyumlarının İkincisi Trabzon'da Yapıldı

BASINA VE KAMUOYUNA

Geçtiğimiz yıl ilki Diyarbakır'da gerçekleştirilen Koruma Sempozyumlarının ikincisi, TMMOB Şehir Plancıları Odası ve KTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü işbirliğiyle, 7-8-9 Aralık 2006 tarihlerinde Trabzon'da yapılacaktır. Sempozyum ana teması "Doğal ve Özel Nitelikli Kırsal Alanların Koruma Sorunsalları ve Planlama" olarak belirlenmiştir.

2004 yılındaki Kanun değişikliği ile kültür ve tabiat varlıklarımızı koruma sürecinde yeni bir dönemin başlamış olduğu, konunun yakından ilgili taraflarından birinin meslek örgütü olarak, kendimize yeni görev ve sorumluluklar tanımladığımız, doğal ve kültürel mirasın korunması konusunda ilgili tüm tarafları bir araya getirecek ulusal etkinlikler dizisi başlattığımız duyurulmuş, Diyarbakır'da gerçekleştirilen sempozyumda koruma kavramının yasal, yönetsel ve uygulama boyutları, yeni Kanunun kaynak, yöntem ve araçları üzerinden tartışılmıştı.

Tarihi ve Kültürel varlıkların korunmasının yanı sıra, Doğal ve Kırsal özellik ve değerlerin de yerinde yaşatılarak korunması giderek daha fazla önem taşımaktadır. Diğer yandan son dönemde birbiri ardına çıkan bir dizi yeni yasal düzenleme (Kıyı Yasası, Arazi Kullanımı ve Toprak Yasası, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yasası, Maden Yasası vb) veya girişimler (İmar Yasası Tasarısı, Orman Alanlarına yönelik olarak 2B tartışmaları vb) ülkemizde koruma sorunsalının "doğa ve kırsal" boyutuyla da ilgilenilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır. Trabzon'da gerçekleşecek Sempozyumun temel amacı; yukarıda belirtilen tema çerçevesinde, son gelişmelerin de ışığında, planlama meslek alanının gelişiminde bu boyutun dikkate alınması ve bu yönde disiplinlerarası iletişimin sağlanması, tartışma ortamının yaratılmasıdır.

Bu ana tema çerçevesinde, Sempozyumda, dünya ve ülkemiz pratiğinde bu alanlarda yaşanan sorun-

lar kadar çözüm önerilerinin ele alınması, örnek olma niteliği taşıyan proje ve uygulamaların paylaşılması ve bilgi birikimlerinin bir araya getirilerek, farklı disiplin alanlarının doğal ve kırsal niteliklerin korunması politikalarını bütüncül bir ele alışla değerlendirmesi hedeflenmektedir.

Özel davetli uzmanların çerçeve bildirimleri ile başlatacakları oturumları, başvurular arasından Bilimsel Danışma Kurulunca seçilmiş sunuşlar tamamlamakta, oturumlar sonundaki 'tartışma' bölümleri etkinliğin önemli bir özelliğini oluşturmaktadır. İki günlük oturumlar, tüm etkinliğin de değerlendirilmesine olanak verecek bir 'panel' ile tamamlanacak, üçüncü gün Sempozyum teması ile bağlantılı bir 'teknik gezi' düzenlenecektir.

Sempozyum teması ve Karadeniz Bölgesinin anlamlı bir uyum ve ilişkisi bulunmaktadır. Bu bölge, 'deniz, kıyı, akarsu, orman, yayla, kırsal, kültür ve tarih' konularında önemli özellik ve potansiyelleri bünyesinde aynı anda barındırmaktadır. Dolayısıyla konu, yasa yapıcı ve uygulayıcı kurumlardan meslek örgütlerine, üniversitelerden sivil toplum kuruluşlarına kadar geniş bir kesimin ilgi alanı ve hizmet amaçları ile örtüşmektedir. Kamu hizmeti sürdüren tüm kurum ve kuruluşlar böylesi yararlı ve kapsamlı bir etkinliğin birer paydaşı olarak görülmekte, yerel ve ulusal ölçekte sayısız kazanımları olacak Sempozyumun başarıya ulaşmasında tüm paydaşların katkı, katılım ve destekleri beklenmektedir.

Sempozyum; doğal ve özel nitelikli kırsal kaynak ve değerlerimizin ifade ettiği olanaklar ile maruz kaldığı riskler hakkında bilgilenmeyi, yürütücü idarelerin deneyimlerini paylaşmayı ve akademik yaklaşımları uygulama boyutlarıyla birlikte yorumlayıp yeniden düşünmeyi sağlayacaktır.

Etkinliğimize katılımınızı dileriz. Saygılarımızla

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

MESLEKİ DENETİM VE TESCİL İŞLEMLERİNE YÖNELİK IV. HİZMET İÇİ EĞİTİM SEMİNERİNİ GERÇEKLEŞTİRDİK

Odamız Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin “ş” bendinde “Mesleki Denetim Görevlisi: Görevleri Mesleki Denetim Yönergesinde belirlenen Hizmet İçi Eğitim Seminerinden geçmiş ve Yönetim Kurulunca Mesleki Denetim Uygulaması yapmak üzere atanmış Oda Üyesi” tanımı bulunmaktadır. Bu tanım gereği ilki 19 Ekim 2004 tarihinde gerçekleştirilen Hizmet İçi Eğitim Seminerlerinin IV. s.ü, yeni atanan MDG leri ve şube çalışanlarını konu hakkında eğitmek ve karşılaşılabilecekleri sorunlara karşı hazırlamak amacı ile 16 Aralık 2006 tarihinde Ankara’da yapıldı.

Hizmet İçi Eğitim Seminerleri ile, Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği çerçevesinde sunduğumuz hizmetlerden biri olan Mesleki Denetim Uygulaması konusunda kurumsallaşmamızı geliştirmek, standartlarımızı sınamak ve gözden geçirmek, birikim ve deneyimlerimizi paylaşmak, bu hizmet alanında uygulama birliği sağlamak, sadelik ve hız kazandırmak amaçlanmaktadır.

Bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirilen IV. Hizmet İçi Eğitim Seminerinde de mesleki denetimi oluşturan konular çerçevesinde üç ayrı sunuş yapıldı.

Odamız Yönetim Kurulu üyesi Yaser Gündüz tarafından yapılan sunuşlarda mesleki denetim uygulamasının nedenleri ve hukuki dayanakları anlatılarak, son dönem mesleğimize ilişkin mevzuat değişiklikleri ile ilgili genel hatırlatmalar yapıldı. İkinci sunuşta ise ilk tescil, tescil yenileme ve tescil kapatma işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususlar anlatıldı. Son olarak, üçüncü bölümde ise mesleki denetim uygulaması ile ilgili yönetmeliğimizde geçen tanımlar, mesleki denetim uygulaması esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar ve gerekli işlemler, serbest şehircilik hizmetleri en az ücret, mesleki denetim uygulaması ücret birim değerleri, yöre katsayıları tabloları ve sözleşmeler ile işlemler ve tablolardan hesaplama yapılması konularından örnekler anlatıldı.

Her bir sunuştan sonra katılımcıların konular ile ilgili soruları ve uygulama ile ilgili ifade ettikleri soru ve tartışma bölümü yapıldı.

16 Aralık 2006 tarihinde Odamız Genel Merkezi’nde gerçekleştirilen III. Hizmet İçi Eğitim Seminerine Odamız Yönetim Kurulu Üyesi Yaser Gündüz, Genel Sekreter Özlem Çelik, Genel Sekreter Yardımcıları Gökçen Kunter ve Mehmet Akyürek, Ankara Şube Sekreteri Çiğdem Ünal, Ankara Mesleki Denetim Görevlileri İlknur Urkun ve Coşku Kocabıyık, İzmir

Şube Sekreteri Zühre Çelik, İzmir Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlisi Hakan Küçükçikilç, Antalya Şube Sekreteri Melike Gül, Antalya Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlisi Salih Dirlık, Bursa Şube Sekreteri Çağrı Demirel Arabacı, İzmir Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlisi Murat İlkme, Çukurova Şube Sekreteri Ulaş Bahri Çetinkaya, Çukurova Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlisi Ali Ergün Gürbaz, Konya Şube II. Başkanı Halil Karabıçak, Konya Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlisi Reyhan Gürden, Samsun Şube Sekreteri Hüseyin Kahraman, Samsun Şube Sekreter Yardımcısı ve Mesleki Denetim Görevlileri Elvan Bektaş ve Levent Uçarlı katıldı.

CUMHURBAŞKANIMIZ AHMET NECDET SEZER CARGİLL YASASINI VETO ETTİ

Uzunca bir süredir Odamızın da gündeminde olan, kamuoyunda “Cargill Yasası” olarak bilinen ve TBMM’de kabul edilen 5557 sayılı “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Yasa’yı Cumhurbaşkanımız Ahmet Necdet Sezer kısmen veto etti. Sezer gerekçesinde yasanın kamu

yararıyla bağdaşmadığını, bir yabancı şirket ya da belirli şirketlerin hukuka aykırı durumları ve etkinliklerinin yasanın güvencesi ve koruması altına alındığını, düzenlemenin “ayrıcılık” tanıma niteliği taşıdığı belirtildi. TMMOB da söz konusu yasanın veto edilmesi ve kamuoyunu bu konuda duyarlılığa davet etmek için 1 Aralık 2006 tarihinde Birgün, Cumhuriyet ve Evrensel gazetelerine ilan vermişti.

Cumhurbaşkanı tarafından kamuoyunda Cargill yasası olarak bilinen 5557 sayılı “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”u kısmen veto ederek TBMM’ye iade etmiş, Meclis tarım komisyonu, Cumhurbaşkanının kısmen veto ederek yeniden görüşülmek üzere meclise gönderdiği yasayı aynen kabul etmiştir.

Cargill’i, hakkında kanun değişikliği yapacak kadar önemli kılan nedir? Bu soruya cevap vermenin yolu kronolojik süreci takip etmekten geçmektedir.

Cargill Tarımsal Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından Bursa İli, Orhangazi İlçesi, Gemiç ve Gürle Köyü mevkiinde nişasta fabrikası kurulmak istenmiştir. Fabrikanın kurulmak istendiği alan 19.12.1990 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylanan İznik Gölü ve Çevresi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında tarımsal niteliği korunacak alan, sulama alanı ve uzun mesafeli koruma alanında kalmaktaydı. Bunun üzerine 14.08.1998 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca ilgili planda değişiklik yapılarak, onaylanmıştır.

Fakat ilgili yasa ve yönetmelikler kapsamında hazırlanan her türlü plan ve plan değişikliğinin üst Ölçekli planlarla uyumluluğu esastır. İznik Gölü ve Çevresi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında yapılacak değişiklikler ilgili yasa ve

yönetmelikler kapsamında Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 19.01.1998 tarihinde onaylanan 1/100.000 Ölçekli Bursa 2020 yılı Çevre Düzeni Planı’na uygun olmak zorundadır. 1/100.000 Ölçekli Planda nişasta fabrikası kurulmak istenen bölge tarımsal niteliği korunacak alan ve su havzasında kalmaktadır. Ayrıca 1/100.000 Ölçekli planın;

- 5.4 maddesinde “hiçbir ölçekte bu plan kararlarına aykırı imar planı değişikliği, revizyonu, ilavesi ve mevzi imar planı yapılamaz” denmektedir.
- 5.9 maddesinde “1/100.000 ölçekte fiziksel verileri ve bu ölçekte gösterilebilir yerleşme, gelişme, koruma ve kullanma kararlarının ilke ve hedeflerini içeren bu çalışmanın fiziksel belgesi üzerinden ölçü alınarak uygulama yapılamaz. Uygulamalarda, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri çerçevesinde ve bu planda belirlenen kullanımların bütünlüğünü bozmamak kaydıyla bu planın karar ve hükümlerine aykırı olmayacak şekilde işlem yapılacaktır.” denmektedir.
- 4.1.3.4 maddesinde “Bursa İli’nin giriş kapısı konumunda bulunan Orhangazi çevresinde özel mahsul alanlarının bulunması nedeniyle bu bölgede yeni sanayi bölgesi oluşturulmayacaktır. Ancak mevcut sanayilerin dışında sadece ileri teknoloji üreten merkezlerin oluşmasına izin verilecektir.” denmektedir.
- 6.1.2.3.2b maddesinde “tarım topraklarını korumak amacıyla mevcut sanayinin sağlıklılaştırılacak, ileri teknoloji kullanan sanayiler dışında yeni sanayilerin yer seçimine izin verilmeyecektir.” denmektedir.

Görüldüğü gibi 14.08.1998 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylanan Cargill’i içeren İznik Gölü ve Çevresi 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı değişikliği üst Ölçekli plan ve plan hükümlerine aykırı bir uygulamadır. Kurulmak istenen Nişasta Fabrikası, kimya tesisi olması nedeniyle 2872 sayılı yasada belirtilen ilkelere uyulmamakta ve söz konusu tesisin çevresel etki değerlendirme raporu (ÇED) bulunmamaktadır. Fabrikanın kurulmak istendiği İznik gölü ve gölü besleyen dere yatakları ve Karsak deresi, Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından koruma altına alınmış ve bu kurumdan ilgili kurum görüşü alınmamıştır. Bunun yanı sıra fabrika kurulabilmesi için yapılan plan değişikliği 2575 sayılı yasa ve Ramsar sözleşmesine de aykırıdır.

Yapılan bu 1/25.000 Ölçekli plan değişikliği ile birlikte Başbakanlık Yüksek Planlama kurulu tarafından 09.12.1997 gün ve

97/T-89 sayılı kararı ve 1/1000 Ölçekli mevzi imar planı yapılmasına ilişkin Bursa Valiliği İl İdare Kurulu'nun 30.04.1998 gün ve 12/79 sayılı kararı ile inşaat ruhsatı verilmiştir.

Bu süreçlerin yaşanması üzerine Bursa'da bulunan meslek odaları, sivil toplum örgütleri tarafından, 14.08.1998 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca onaylanan 1/25.000 Ölçekli plan değişikliği ile ilgili Danıştay Altıncı Dairesine, 1/1000 Ölçekli mevzi imar planı ve inşaat ruhsatı için Bursa 2.İdare Mahkemesine davalar açılmıştır. Mahkemeler tarafından 26.11.2002 gününde, 1/25.000 Ölçekli çevre düzeni planı değişikliği, 08.11.2004 gününde /1000 Ölçekli mevzi imar planı ve inşaat ruhsatı iptal edilmiştir. Bursa İl Mahalli Çevre Kurulu tarafından 10.08.2000 gün ve 10 sayılı kararı ile fabrikaya verilen bir yıl süre ile deşarj izin belgesi ve emisyon izin belgesi verilmesine ilişkin Bursa İkinci İdare Mahkemesine dava açılmış, 30.11.2004 gününde mahkeme kararı ile iptal edilmiştir.

Fakat süreç bununla bitmemiştir. Bakanlar kurulu tarafından ilgili taşınmaz 05.07.2006 tarih ve 25866 sayılı resmi gazetede yayınlanan kararla "Özel Endüstri Bölgesi" ilan edilmiştir. Özel Endüstri Bölgesi ilan edilmesinin ardından Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından ilgili alanı kapsayan ve 12.08.2005 tarihinde onaylanan 1/25.000 Ölçekli İznik Gölü Çevre Düzeni Planı, plan değişikliği hazırlanmış ve onaylanmıştır. Plan değişikliğinin onaylanmasından sonra Gemlik Belediye Meclisinin 08.09.2005 günlü 2005/M-178 kararı ile uygun bulunan 1/1000 Ölçekli mevzi imar planı, Bursa Büyükşehir Belediye Meclisinin 10.10.2005 günlü 5402 sayılı kararıyla onaylanmış ve Gemlik Belediyesi tarafından Nişasta fabrikasına 15.02.2006 gün ve 2006/2 sayılı yapı ruhsatı verilmiştir.

Bu gelişmelerin üzerine ilgili taşınmazların Özel Endüstri Bölgesi ilan edilmesi yönündeki Bakanlar Kurulu kararı için Danıştay Onuncu Dairesine, Çevre ve Orman Bakanlığı'na hazırlanan ve onaylanan plan değişikliği için Danıştay Altıncı Dairesine, Gemlik Belediyesi tarafından hazırlanan 1/1000 Ölçekli mevzi imar planı ve bu plana dayanarak hazırlanan yapı ruhsatı için Bursa 3. İdare mahkemesine davalar açılmıştır. Mahkemeler tarafından 08.02.2006 tarihinde ilgili taşınmazları Özel Endüstri Bölgesi ilan eden Bakanlar Kurulu kararına yürütmeyi durdurma, 14.06.2006 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığınca hazırlanan ve onaylanan plan değişikliği için yürütmeyi durdurma, 31.05.2006 tarihinde Gemlik Belediyesi tarafından hazırlanan 1/1000 Ölçekli mevzi imar planı ve bu plana dayanarak hazırlanan yapı ruhsatı için yürütmeyi durdurma kararları verilmiştir.

Kurulduğu günden bu güne çeşitli mahkemelere açılan davaların hepsinde kapatılmasını yönünde karar çıkan Cargill Nişasta Fabrikası Orhangazi Kaymakamlığı tarafından 19.10.2006 tarihinde kapatılmıştır.

Sürecin bu noktada bittiği ve 1998 yılından beri süren hukuk savaşının kazanıldığı düşünülmeye başlanmıştı, tam bu noktada Başbakanımızın ABD Başkanı ile yaptığı toplantıda bile gündeme gelen fabrikayla ilgili Bursa milletvekili Altan Karapaşaoğlu tarafından yasa değişikliği ile ilgili önerge verildi. Meclis Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonu hazırlanan önergeye sekiz madde daha ilave ederek "toprak koruma ve arazi kullanımı yasası"na bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi" adı altında konuyu meclise havale etti. Mecliste tüm muhalefet partilerinin karşı çıkmasına rağmen teklif 23.11.2006 tarihinde onaylanarak yasalastırıldı.

Yasa değişikliğinde amaçlanan tarım arazileri üzerinde izin alınmadan kurulan tesislerin işlemlerini tamamlaması için ek süre verilmesini öngörmektir. Yasaya göre, 11.10.2004 tarihinden önce gerekli izinler alınmadan, tarım dışı kullanıma açılmış bulunan arazilerin istenilen amaçla kullanımı için, yasanın yayım tarihinden itibaren bir yıl içerisinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığına başvurmaları halinde, hazırlanacak toprak koruma projesine uyulması ve 11.10.2004 tarihinden önce izinsiz olarak yapılmış her türlü yapıya metrekaresine 5 YTL ödenmesi şartıyla izin verilmesini, söz konusu arazi ve tesislerin istenilen amaçla kullanımı için çeşitli kurumlardan alınması gereken ruhsat, izin gibi işlemler için Bakanlığa başvuru tarihinden itibaren 2 yıl süre verilmesini öngörmektedir.

Mecliste onaylanarak Cumhurbaşkanlığına sunulan yasayı kısmen veto ederek TBMM'ne iade etti. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, 5557 sayılı "toprak koruma ve arazi kullanımı kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun"u kısmen iade gerekçesinde; yasaya eklenen geçici maddeyle, özellikle bir yabancı şirket ya da belirli şirketlere, tarım arazilerinde kurulu kimi sanayi tesislerine izin, onay ve yargı kararına bakılmaksızın etkinliklerini sürdürme olanağı getirdiğini belirtti.

Cumhurbaşkanı, bu durumun hukuksal dayanaktan yoksun kalan sanayi tesislerine yasal geçerlilik tanıyıp, yargı kararlarını etkisiz kıldığına dikkat çekti. Veto gerekçesine yasanın genel, soyut ve nesnel olması, kişiye özgü olmaması gerektiğini vurgulayan Cumhurbaşkanı, yasanın kamu yararıyla da bağdaşmadığını kaydetti.

Cumhurbaşkanının kısmen veto ettiği 5557 sayılı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", Meclis Tarım Komisyonu tarafından 14.12.2006 tarihinde yapılan toplantıda yeniden ele alınarak komisyonda bulunan muhalefet partisi milletvekillerinin karşı çıkmasına rağmen yasayı aynen kabul ederek meclise tekrar havale etti. Yasa değişikliği mecliste görüşülmeyi beklemektedir.

10 yıla yakın süredir bu ve benzeri onlarca uygulamayı gördük, geçirdik ve yılmadık, bundan sonrada yılmayacağız, yasalar çerçevesindeki mücadelemiz sürecek, Cargill'in kapatılması için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz.

ÜLKEMİZİN GÜNDEMİNDEKİ “ORMAN TALANLARI” KONUSU ÜZERİNE BASIN AÇIKLAMASI YAPTIK

Son zamanlarda basında sıkça yer alan ve “Acarkent/Acar İstanbul” gibi çarpıklıklar ile gündeme gelen orman talanları, koruma kurullarının yanlış kararlarını kamuoyuna açıklamak sebebi ile 4 Aralık 2006 günü konu ile ilgili basın açıklaması yaptık. Basın açıklaması ile Odamız, kamuoyuna ve yetkililere şöyle seslendi:

BASINA VE KAMUOYUNA

ACARKENT/ACARİSTANBUL YAĞMASINA KARŞI HÜKÜMETİN DURUŞU TUTARLI VE İLKELİ OLMALI

Son günlerde yazılı ve görsel basında yer bulan orman arazisi içerisinde yasadışı yapılaşma haberleri, mevcut imar hukuku düzenlemelerinin yetersizliğini ve karmaşasını gösterdiği gibi, kentsel rantı el koyma çabalarının iç yüzünü de ortaya koymaktadır. İşadamları-siyasetçi-bürokrat üçgeninde kurulan çıkar ilişkileri kentlerimizi yağma, talan ve sermaye birikim alanına çevirirken, kamu yararına dönük en temel hukuksal düzenlemeleri ve planlama ilkelerini ayaklar altına almaktadır.

Acaristanbul ve Acarkent örneklerinde bir kez daha ortaya çıkan bu durum karşısında basın duyarlılığı ve hükümetin ve ilgili Bakanın bir yıl gecikmeli olarak aldığı açık karşı duruş, rant odaklı kentleşme politikalarına karşı kamu yararı ve sosyal adalet merkezli katılımcı-demokratik planlama mücadelesi veren TMMOB Şehir Plancıları Odası tarafından memnuniyetle karşılanmaktadır. Bununla birlikte hukuk devleti, kamu yararı ve temel planlama ilkeleri yanlısı bu tavrın, kentlerimizde yaşanan yağma ve rant odaklı diğer gelişmeler karşısında da sürdürülmesi, en hafif deyimle, tutarlı bir yaklaşımın gereğidir.

Ancak, AKP hükümetinin merkezi ve yerel düzeyde yürüttüğü politikalara ve gerçekleştirdiği uygulamalara baktığımızda, bu yönde bir tutarlı yaklaşımın söz konusu olmadığı görülmektedir. İşte birkaç örnek:

- Bursa’da ‘tarımsal niteliği korunacak’ tarım arazisi üzerinde yapılan Cargill fabrikasının yıkılması yönünde tüm mahkeme kararlarına rağmen, hükümet tarafından destekleniyor ve çıkarılan özel yasalarla faaliyetine devam ettirilmek isteniyor.
- Diğer yandan, Bursa’da imar planında resmi kurum alanı olarak tanımlı arazinin Özelleştirme İdaresi tarafından özel bir şirkete satışı ardından, AKP’li belediye meclisi imar planı değişikliğine gitti ve araziyi alışveriş ve konut alanına dönüştürdü.
- Kıyıları toplumsal kullanıma açık ve erişilebilir mekanlar olmaktan çıkarılarak özelleştirecek, kıyılardaki kaçak yapı ve tesisleri yasallaştıracak bir Kıyı Kanunu hükümet tarafından ısrarla çıkarılmak isteniyor.

• Kıyılarda kruvaziyer liman adı altında Kuşadası ve Galata gibi bölgelerde yeni rant alanları yaratma girişimine karşı Şehir Plancıları Odasının açtığı dava haklı bulundu; ancak çıkarılan “Torba Yasa” ile, Özelleştirme İdaresine Kıyı ve SİT Kanunundan muaf imar düzenlemeleri yapma yetkisi verildi.

• Haydarpaşa Liman Bölgesinde Kentsel Yenileme koşullarını belirleyecek SİT kararı engelleniyor, Koruma Kurulu Üyelerine baskı yapılıyor ve kıyıda kamunun kullanımına kapalı yeni rant alanları yaratma çalışmaları devam ediyor.

• Kırsal, kentsel tüm hazine arazilerinin önce planlanıp sonra satılmasına yönelik Maliye Bakanlığı Genelgeleriyle, yerleşime açılmaması gereken tüm özel korunmaya muhtaç bölgeler dahi, planlama sistematiklerinden bağımsız arsa spekülasyonu yapılan, yatırımcıların iştahını kabartan “Ballı Lokma”lara dönüştürülüyor.

• İstanbul Kadıköy’de özel bir inşaat şirketinin satın aldığı arazi, satışın ardından Büyükşehir Belediye Meclisi’nin imar planı değişikliği kararı ile imar hakkı 3 kat artırıldı.

• Ve son olarak deprem riskini kullanarak rant odaklı plansız gelişimin ve tasfiye yoluyla kentsel rantların özelleştirilmesinin önünü açan “Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı” Hükümet tarafından yasalaştırılmak isteniyor.

Ne yazık ki tüm bu örnekler, hükümetin tutarlılık sorununun ötesinde bir noktada, kent topraklarına ve doğal varlıklara, Acarların orman arazisine bakışına benzer biçimde yatırım ve birikim aracı olarak baktığını gösteriyor. TMMOB Şehir Plancıları Odası olarak hükümeti tutarlı bir yaklaşım geliştirmeye ve katılımcı-demokratik planlama süreçleri içerisinde kentlerimizi ve doğal varlıklarımızı sağlıklı yaşam alanları olarak planlayabileceğimiz yasal araçlar üretmeye, Acarkent örneğindeki karşı duruşu yukarıdaki tespitler ve diğer tüm olaylarda da sürdürmeye davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygı ve önemle duyurulur,

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

CUMHURİYETİN “OBJEKTİF” GAZETECİLİK ANLAYIŞINI KAMUOYUNA AÇIKLADIK

Bazı gazete ve diğer görsel medyada çıkan yanlış ve yanıltıcı haberleri sürekli takip ederek gerekli bilgilendirmeyi yapmayı ve kamuoyuna, kendi meslek alanımızın çizdiği çerçeveye içerisinde, gündemin yanlış aktarılmasını engellemeyi görev edinen Odamız, Cumhuriyet Gazetesinin bir süredir ısrarla devam ettirdiği, çarpıtılmış ve yanıltıcı haber anlayışı ve olayları tek taraflı olarak halka yansıtması sebepleri ile 21 Aralık 2006’da bir basın açıklaması yaptık. Basın açıklaması ile odamız şunları anlattı:

BASINA VE KAMUOYUNA

GAZETELER VE KÖŞELERİ...

Oylesine bir konjonktür içerisindeyiz ki; ülke ekonomisinin oturtulduğu rant ekseninde kentsel rantların dağıtımı, paylaşımı ve yepyeni kentsel rantların yaratımı daha önce olduğu gibi sadece ya da çoğunlukla yerel yönetimlerin ilgi alanıyla da sınırlı olmaktan çıkarak ulusal ve ulusaşırı ölçüde oturdu. Kentler öne çıktıkça, kentsel alan ve ürettiği rantların, bir başka deyişle emlak pazarının yatırımcılar için hiçbir yatırım aracında olmayan “ballı kazançları” sunduğu tüm ayrıntılarıyla anlaşıldıkça, kentsel mekânı satıp, pazarlayıp, yağmalayacak senaryolar, allı-pullu projelerle süslenecek hayata geçirilmeye çalışılıyor.

Yerel meclislerden ulusal meclise taşınan, kentsel alana dair projeler ve plan kararları üretmeye başlayan, planlara ve mevzuata “rant amaçlı” müdahalelerde bulunmaktan çekinmeyen siyaset mekanizması ve siyasetçi, siyasi ve akçalı rantları “oy”a tahvil ederek, sistemin devamlılığını sağlamayı becerdi. Özetle, önümüzdeki günlerin “Susurluk”larının; imar yolsuzlukları ve kentsel değerlerin pazarlanması üzerinden yaratılan rantların paylaşımı ile ortaya çıkacağı ve siyasetçi-bürokrat-ışadami üçgeninde kendini göstereceği seziliyor...

İşte her anlamda aşındırılıp, içi boşaltılan şehircilik ilkeleri, planlama esasları, kent ve kamu yararı kavramları için sürdürülen mücadeleler ise, her zamankinden daha güç, daha amansız ama daha önemli ve vazgeçilmez hale geliyor. Oda, bu rant ekonomisi ve siyasetçi-ışadami-bürokrat üçgenin yarattığı mekanizmanın aşılabilmesi için, kentlerle birlikte kaybedenlerinin ve tüm kentlilerin, bir bilinçlenme, birlikte öğrenme süreci yaşamaları gerektiğini görüyor.

Bu mücadelede, Odamızın ve diğer meslek örgütlerinin kendisini ifade edebilmesi anlamında belki de en önemli araç basın. Kamuoyunun bilgilendirilmesi, allanıp-pullanıp ülke ekonomisini kurtaracağı söylenen pazarlama projelerinin iç yüzünün anlatılabilmesi,

kent ve kamu kaynaklarını acımasızca tüketen, siyasi ve akçalı rantlara tahvil edilen mekanizmaların deşifre edilebilmesi anlamında medya çok önemli ve değerli kuşkusuz.

Ancak ne yazık ki, yıllardır süren ve son yıllarda zirveye ulaşan planlama alanına saldırı ve müdahalelerin bedellerini anlatabilmek anlamındaki çabamıza bir çok basın kuruluşunun yeterince duyarlı davrandığını ve sorunları özgürce kamuoyuna aktarabildiğini söylemek çok olanaklı değil. Bu anlamda, duyarlı ve özgür basın organları giderek değer kazanırken, bu kuruluşları doğru, sürekli ve etkin şekilde bilgilendirmek de bir o kadar önemli hale geldi. Odamız bu anlamda gündemleri sağlıklı izleyip, müdahale etmekle kalmayıp, gündemin belirlenmesi anlamında da çalışmalar yürütürken, bu sorunların aşılabilmesi anlamında toplumsal alanla bütünleşme yönünde de büyüyen bir çaba sarf ediyor.

Odamız, bu çaba sırasında birlikte hareket ettiği, kent ve kamu yararını savunduğu, “kente karşı suç” işleyenlerin deşifre edilip cezalandırılması için çaba sarfettiği diğer tüm demokratik kitle örgütleriyle güçbirliği yapabilmemizin, birlikte çalışabilmemizin değer ve önemini farkında. Dahası bu süreçte Oda, kentleri ve planlamayı savunan, savunanlara kulak veren medya organlarının zorlu ve onurlu mücadelesinin de farkında. Ancak Odamızın farkında olduğu bir başka şey daha var. Kentleri, kamu yararını ve planlamayı savunurken, bazı müdahalelerle yapıldığı çok açıkça okunan ve Odamızı, meslek alanımızı ve şehir plancılarımızı görmezden gelen ya da koca bir meslek grubunu, amansız mücadelesini unutarak tüm bu rant ve yağma ekonomisinin sebep ve sonucuymuş gibi göstermeye çalışan veya bu amaçları taşıyanların bilgi, dolduruş ve deşifrelemleriyle bilgilendirilmeyi yeterli sayarak, muhataplarını bulmadan haber yapabilen basın organlarının içinde bulunduğu durum...

Aslında bu süreç, sadece son günlerin konusu değil. Meslek alanımız ve Odamızca, gazetelerde kent ve çevre haber ve köşelerinin yer almaya başlaması ne kadar sevindirici bulunduyorsa, bu “köşe”lerin amacından uzaklaşarak, kişisel mücadelelere yönelmesi, bir meslek örgütü ve grubunun yayın organı haline gelmesi, Odamızı ve meslek alanımızı hedef alarak “haddini aşan” önyargı, halüsinasyon ve suçlamaların “köşe”si haline gelmesi de, o kadar üzüntü, öfke ve tepki uyandırdı. Uzunca bir süredir, ülkemizin en köklü, en saygın ve meslek alanımızda da geniş bir kabul ve değer gören Cumhuriyet Gazetesinin bu anlamda bazı sorun ve sancılar yaşadığı, meslek alanımızı ve Odamızı rahatsız eden bazı yayınlara ve “köşe kullanımlarına” sahne olduğunu düşünüyor, söylüyoruz. Hatta bu söylem ve tepkiyi yasal yollardan da “tektezip” metinleri olarak Gazete yönetimine de bildirdik. Ne yazık ki o aşamalarda da, bu metinleri yayımlamaktan imtina eden müdahalelerle karşılaştık.

Planlama alanı ve eğitiminin 12 Eylül döneminin sorunlu çocuğu olduğunu iddia eden, plancıların kentlerin içinde bulunduğu durumun hazırlayıcısı olduğu yönündeki “karalama” niteliğindeki “haddini aşan” iddia, görüş ve değerlendirmelere ev sahipliği yapan gazete “köşe”leri; kapatılan! köşelerin sahibi yalnızca köşe yazarları mıdır?, meslek ahlaki ve etik değerler, “köşe sahiplerinin” meslekleri söz konusu olduğunda değerini yitirir mi? Acaba, bu imar rantlarına dayalı düzenin “kötü çocuğu” ve “gizli sorumlusu” olarak gizli-açık ilan edilen plancıların sürdürdüklerini iddia ettikleri mücadele, açtıkları davalar, yaptıkları etkinlikler, basın açıklamaları vb. bir çok çaba göstermelik ya da sahte mi? Diğer tüm meslek grupları bu kadar temizken, plancılar niye değil? gibi bir çok soruyu akillara getirdi.

Akliselim sahibi tüm okuyucuların bilinç ve sağduyusuna güvenen, düzeyini yitirmeyen, bir “köşe” ve “yazarı” üzerinden ülkenin en önemli ve köklü yayın organlarından birini “kara kaplı defterlere” not etmeyen plancılar ve Odası, onurlu mücadelesini ve çabalarını görmezden gelen, karalayan, haddini unutmuş görünen ve bir meslek alanı ve örgütünün adeta “üzerini çizen” gazete ve köşelere, bazı hatırlatmaları yapmayı, bazı notları düşmeyi şu aşamada kaçınılmaz görüyor.

Cumhuriyet gibi “yalnızca haber sattığını” iddia eden bir basın organında, 6 Aralık 2006 tarihinde başlayan, “İstanbul’un Yağma Tarihesi” başlığıyla manşetten duyurulan ve içeriğinde çok önemli bazı tespitler de

barındıran yazı dizisinin ilk haberinde, manşet üzerinden yer aldığına göre; “şehir planlamaclarına jet hızıyla hazırlatılan kanun eşi görülmemiş bir orman yağmasının önünü açmıştı”. Görünen o ki, ülkenin en eski Gazetesi, İstanbul ve Boğaziçi’nin yağmasındaki süreci, başlangıcı ve sorumlularıyla tespit etmiş, plancıları da bu yağmanın hukuki temelini hazırlayan perde arkasındaki kahraman! ilan etmişti.

Miyase İlknur imzasıyla yayımlanan bu habere ilişkin, bir yanlış anlama ve eksik ya da yanlış bilgilenme olabileceği düşüncesiyle gün boyu süren arama ve mücadeleler sonrasında günün sonunda, haberin sahibine ulaşma şansına nail olabildik! Öncelikle planlamacı! değil şehir plancısı sıfatını taşıdığımızı hatırlatarak, haberdeki bilgilerin doğruluğunu sorguladık. Planlamacların! bir odaya sokulduğu ve bu yağma yasasını hazırladığı bilgisinin; o tarihteki üye sayımız, adı geçen Bakanlıktaki şehir plancısı sayısı ve karar verici pozisyonundaki bürokratlar içinde hiçbir şehir plancısının bulunmadığı bilgileri üzerinden doğru olması olanaksız ve ispatlanmaya muhtaç bir nitelik taşıdığını haberin sahibine ilettik. Kaynağı yoksa ve ispatlanamıyorsa bu bilginin “bakanlık bürokratları” biçiminde ya da direkt bir meslek grubunu tarif etmeden verilmiyor olmasının, tarafımızdan iyi niyetli olarak yorumlanmadığını ve düzeltilmesini istediğimizi çok açıkça ortaya koyduk.

Aldığımız yanıt, haberin doğruluğuna dair bir ispat içermezken, “fazla alınganlık gösterdiğimiz”, “konunun özünü kaçırdığımız” biçiminde ifade edildi ve ne yazı dizisi boyunca ve şikayetimize konu haberin verildiği biçimde ne de gazetenin her hangi bir köşesinde bu hassasiyet ve değerlendirmemizin gereği en ufak bir biçimde yerine getirilmedi.

Bu yazı ile şehir plancıları, 12 Eylül Cuntasının emrinde, bir odaya doldurulabilen, “siyaset, sermaye, şeriat, arazi mafyası ve 12 Eylül Cuntası” ile adeta birlikte hareket eden ve orman katili bir meslek grubu olarak yansıtıldı.

Bahse konu tarih itibarıyla ülkede bulunan 399 şehir plancısından sadece 5 ya da 6 sının İmar ve İskan Bakanlığında çalıştığı, hiç birinin idari görev taşımadığı, söz konusu tarihte ülkedeki planlama faaliyetlerinde etkin ve anılan Bakanlık bürokrasinde yetkili meslek grupları düşünüldüğünde bu amacını aşan değerlendirmenin gerçeklerle ilgisi olmadığı ilk bakışta anlaşılabilir. Buna rağmen, haberin bu biçimde araştırılıp, sorgulanmadan ve sorgulayanların hassasiyetlerine değer verilmeksizin sürdürülmesi; bu ve benzeri haberlerin bazı yönlendir-

melerle oluştuğunu ve haber sahibinin de bilmeden ve/veya istemeden yıllardır sürdürülen bir karalama kampanyasının parçası haline getirilmeye çalışıldığını düşündürüyor.

Şehir plancıları bugün olduğu gibi o zaman da kararlılık ve sabırla kent ve kamu yararını savunmuşlardı. Onurla, kentleri, kırsal alanları, doğayı ve kültür değerlerini koruyabilmek için mücadele eden şehir plancılarını “sorunların kaynağı” olarak gösterenler, Şehir Plancıları Odasının, sürdürdüğü çok boyutlu mücadeleye ek olarak, kendi iç hukukundan kaynaklı cezai yaptırım mekanizmalarını da her zamankinden daha kararlı işlettiğini “kapısının önünü süpürdüğünü” görmezden gelirken, kimlerin değirmenine su taşıdıklarını da açıklamak durumundalar. Gazete ve köşeleriyle, Odamızın ve meslek alanımızın bu amansız mücadelesinde yanında olması gereken duyarlı çevreler ve bu çevrelerin kafalarındaki, kişi ve kurumlara göre değişebilen ve kentleri, çevreyi savunmak amacıyla yola çıkıp, kent ve planlama konusundaki uzman meslek odasını ve üyelerini, çaba ve mücadelelerine “şaşı bakarak” koymaya çalıştığı yer üzerinden, tutarlılık, samimiyet ve bağımsızlık başlığında titizlikle düşünölmeye ve deşifre edilmeye muhtaç...

Yine Cumhuriyet gazetesinde 22 Kasım 2006 tarihinde Oktay Ekinci imzası ile, Odamızca düzenlenen Dünya Şehircilik Günü 6. Kongresi ardından yayınlanan yazıda da şehir plancıları, üzeri kapalı olarak “telefon sapığı” ve “tehditçi” de ilan edilmişti. “Şehircilik ve Siyaset” başlıklı yazıda sayın Oktay Ekinci, Odamız tarafından “Planlama, Siyaset ve Siyasalar” temalı kongreyi ele alırken, “Bir telefon sapığım var” iç başlığıyla, kendisinin kentleri ve planlamayı yazması ve konuşmasından rahatsız bir tanıdık sesin!, kendisini bu çabasından vazgeçmeye davet ettiğini ifade etti. Kendisinin çabasından rahatsız olan çevrelerin, planlama ile mimarlığın arasındaki duvarlardan ve imar rantı siyasetinden şikayetçi olmayan, çıkarları sarsılan çevreler olduğunu, Odamızın yayınladığı Dünya Şehircilik Günü Bildirgesinde de kendisinin üzerinde durduğu hassasiyetlerin bulunmadığını üzümlere gördüğünü ifade eden Ekinci, üzeri kapalı olarak plancıları, “tehditçi” ve bu eleştirilerden çıkarları sarsılan bir meslek grubu olarak tarifleme bahtsızlığı ve aymazlığını da gösterdi.

Birkaç yıldır Cumhuriyet Gazetesi ve özellikle ÇED Köşesinde yayınlanan yazılar ile bu yazıya konu edilen son 2 örneğin birlikte okunması, bir çok şeyi ortaya koyuyor. Odamızın yaptığı çok çok önemli basın açıklamaları ve etkinlikleri haber yapmakta yetersiz kalan ya da yetişemeyen bu ülkenin en köklü gazetesi, yıllarca bir köşenin gerçek var olma amacı yanında sahibinin mesleki ve kişisel kaygı ve öngörülerıyla şehir plancılarına, Odasına, şehir planlama eğitimine ve hatta onların onurlu çaba ve mücadelelerine kadar uzanan bir derinlikte! amaçlara da hizmet ettiğini göremiyor. Hatta kente, planlamaya ve çevreye ilişkin konularda “köşeden çıkarak” gazete haber ve manşetlerine uzanan konularda, aynı derinlikli amaçlar doğrultusunda yapıldığı çok belli olan müdahalelerle, bu saygın ve köklü gazete, bir meslek grubu ve Odasının tüm arayışlarına da kulağını tıkayarak, kendi yayın ilkeleri ve katılım anlayışı ile de çelişiyor.

İşte bu süreç, şehir plancılarının sessiz kalabileceği ve görmezden gelebileceği bir nitelikten çıktığımızı gösteriyor. Şehir plancıları ve Odası, her zamanki mücadele ve kamu yararına savaşını aynı etkinlikte sürdürürken, bu mücadelede ne cunta, ne hükümet ne de bir başka çevrenin “baskı”, “tehdit” ve “müdahale”lerine daha önce olduğu gibi yine boyun eğmeyecek. Şehir plancıları olarak, mesleğimizin bizlere yüklediği sorumluluk ve bilinç üzere hareket etmeye devam ederken, “haddini aşan”, mesleğimize karşı sürdürülen tüm sistematik müdahalelere de, karalılıkla ve tüm gücümüzle karşı duracağız.

Cumhuriyet gazetesinin köklü ve onurlu tarihi ve geleceği uyarınca, artık bazı gerçekleri göreceğini, şehir plancıları ve Odasının sesini duyacağını, yukarıda bahsettiğimiz hata ve müdahalelere karşı önlem alacağını, gazete çalışanlarının ve yöneticilerinin bu hassasiyeti yitirmeyeceğini umut etmek istiyoruz.

Gazete'nin bu tutumunun sürmesi ve sesimizin duymazdan gelinmeye devam etmesi halinde, bir yandan yasal anlamda sürdürülecek mücadelelerden kaçmayacağımızı, diğer yandan da, Gazete'nin en önemli takipçisi ve okuyucusu olan üyelerimizin gösterecekleri tepkilerin de sistematik ve büyüyen bir niteliğe kavuşacağını üzümlere bildiriyoruz.

Kamuoyuna, üyelerimize ve ilgililerine zorunlu olarak duyurulur...

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

DANIŞTAY KARARINA YÖNELİK AÇIKLAMA YAPTIK

TMMOB Mimarlar Odasının “Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği”nin 6. Maddesinin iptali için açmış olduğumuz davada, Danıştay tarafından verilen kararlar ilgili olarak üyelerimizin ve kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik bir açıklama yapmak zorunda kaldık. Konu ile ilgili Odamızca yapılan açıklama şöyledir:

“Son günlerde, TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği’nin 6. Maddesinin kısmen iptali istemiyle, TMMOB Şehir Plancıları Odası’nın, Danıştay nezdinde açmış olduğu dava sonucunda, kimi çevrelerce, Mimarların, imar planları ve Koruma Amaçlı imar planlarıyla ilgili olarak, plan müellifliğinin tanındığı ve Danıştay’ca bu yönde karar tesis edildiği yönünde yanlış ve amacını aşan yorumlar yapılmaktadır.

Konuyla ilgili olarak gerçek ve sağlıklı bir bilgi akışını sağlamak adına aşağıda belirtilen noktaların sunulması gerekli görülmüştür:

- Sözü edilen dava, TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği’nin 6. Maddesinin 1. fıkrasında yer alan “imar planlama çalışmaları ve koruma amaçlı imar planları” ibarelerinin iptali istemiyle açılan bir davadır. Dava, Danıştay 8. Dairesi’nce görülmüş ve Yüksek Daire ve 01.12.2006 tarih ve 2005/3965 E, 2006/4773 K. Sayılı kararıyla davanın reddine karar vermiştir.

-Davanın temyizden incelenerek bozulması istemiyle gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

- Sözü edilen davanın “Mimarlara plan müellifliği tanındığı” yönündeki kanı, dosya kapsamı ve Daire kararı göz önüne alındığında gerçeğe ilgisiz ve yanlıştır. Aksine; Daire kararında, dava konusu yönetmeliğin 6. maddesinin Mimarların plan müellifliğiyle bir ilgisinin olmadığı ve plan müellifliğinin Şehir Plancılarına ait olduğu, açık ve tartışmaya yer bırakmayacak bir biçimde ifade edilmiştir. Sözü edilen Kararda, aynen, “Dava konusu yönetmelikte davacı iddialarının aksine, mimarlara gerek imar planlama çalışmaları gerekse koruma amaçlı imar planlarında ‘plan müellifliği’ yapma konusunda yetki tanınmasını içeren, bir başka anlatımla, mimarların bu konudaki yetki alanının belirleyen açık bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.” denilmektedir. Bu ifadeden de açıkça anlaşılacağı üzere, sözü edilen karar mimarların müellifliğiyle ilgili herhangi bir vurgu içermemekte; aksine, plan müellifliğinin ilgili diğer yasa ve yönetmeliklere göre Şehir Plancılarında olduğunu açık bir biçimde yeniden kayıt altına almaktadır.

Üyelerimizin bilgilerine saygılarımızla sunarız.”

TMMOB Şehir Plancıları Odası Yönetim Kurulu

TOPRAK KORUMA YÖNETMELİĞİ’NİN İPTALİ İLE İLGİLİ DAVADA YENİ GELİŞMELER

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu uyarınca çıkartılan ve 15.12.2005 tarih ve 26024 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu Uygulama Yönetmeliği”nin bazı maddelerinin iptali için Odamız tarafından açılan dava konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Mahkemeye vermiş olduğu cevaba karşı açıklamalarımızı içeren dilekçemiz Danıştay 6. Dairesi Başkanlığı’na iletilmiştir. Cevap metni aşağıda yer almaktadır.

Talep: Cevaba cevaplarımızın kabulü ve 15 Aralık 2005 tarihli ve 26024 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Uygulama Yönetmeliği’nin 9. maddesi üçüncü fıkrası ile bu maddenin dayanağı olan 19 Temmuz 2005 tarihli ve 25880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 10. maddesi ikinci fıkrası ve Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Uygulama Yönetmeliği’nin 5. maddesi ve Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Uygulama Yönetmeliği’nin 8. maddesi ile Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Uygulama Yönetmeliği’nin 11. maddesinde yer alan “...örtü altı tarımı yapılan arazilerde 0,3...” ifadesinin iptaline ve öncelikle yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istemidir.

1. Arazi Kullanım Planlarına İlişkin Yönetmelik ve dayanağı olan Kanun maddelerinin Anayasaya Aykırı olduğuna dair iddiamıza cevap veren Tarım ve Köyişleri Bakanlığı; iddianın haksız ve mesnetsiz olduğuna dair açıklama yapmakta ancak açıklamalarını Anayasaya aykırılık iddialarımıza ilişkin kurallara dayandırmamaktadır. Dava Dilekçemizde, Kanun ve Yönetmeliğin Anayasaya Aykırı olduğu iddiasının dayanağını oluşturan kurallara değinilerek şu açıklamalar yapılmıştır “tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması” başlıklı 45. maddesi, “sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması”, başlıklı 56. maddesi, “yönetmelikler” başlıklı 124. maddesi ile “ormanların korunması ve geliştirilmesi” başlıklı 169. maddesine aykırıdır. Anayasanın 45. maddesi ile Devlete tarım arazilerinin amaç dışı kullanılmasını önleme ile ilgili görev yüklemiştir, Anayasanın 124. maddesi ile de bakanlıkların kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelik çıkarabilme yetkisi verilmiştir. ...Ancak Tarım ve Köyişleri Bakanlığı kendi görev alanı dışında arazi kullanım planları yapılması konusunda yetki almıştır. Bakanlık sadece toprağın bozulmasını önlemek için farklı arazi kullanım şekillerini oluşturmaya yönelik toprak ve su potansiyellerinin belirlenmesi, bunların değerlendirilmesi ve belirlenen tarım arazilerinin amaç dışında kullanımına yönelik hükümler getirmesi gerekirken, kendi

görev ve yetkisi dışında orman arazileri, özel kanunlarla belirlenen alanlar, yerleşim alanları, sosyal ve ekonomik amaçlı altyapı tesisleri ile diğer arazi kullanım şekillerini gösteren arazi kullanım planlarının yapılması konusunda yetki almıştır...5403 sayılı Kanunun 10. maddesinde açıklama getirilen arazi kullanım planlaması, 5403 sayılı Kanunun 3/m. maddesinde tanımlandığı üzere her ölçekte planlamaya veri oluşturmamakta ve bizzat planlama kararı niteliğine dönüşmektedir.”

Bakanlık dava dilekçesine yazdığı cevapta bu iddialarımıza karşı çıkmamaktadır. Aksine kabul etmektedir. Bakanlığın cevap yazısında aynen; “...Ülkemizde yaşanan gecekondulaşma, yanlış arazi kullanımı, tarım arazilerindeki bozulmalar, orman yangınları, toprak erozyonu, kirlenme sorunlarının nedeni, arazilerin doğal niteliklerine uygun planlanmamasıdır. Planlama yapan her kuruluş, sadece kendi Kanunları kapsamında öncelikle kendi sektörünü ön planda tutmak suretiyle münferit hareket etmekte ve planlama yapmaktadır. Plan yapan bu kurumlara gerekli olan görüş ve bilgiler Bakanlığımız ve diğer kurumlar tarafından verilmekte idi. Ancak bu tür plan çalışmalarının ...olumsuzlukları düşünüldüğünde; arazinin doğal özelliklerine uygun olduğunu, münferit yapılan planlar arasında ideal bütünlüğün yeterince sağlandığını söylemek mümkün görülmektedir. Kanun ve Yönetmelikte yapılan bu düzenleme ile, planlama yapacakların yetkilerine müdahale edilmeyecek olup, aksine onların arazinin doğal özelliklerine uygun daha sağlıklı plan yapmalarına yardımcı olunacaktır...” açıklamalarına yer verilmektedir. Bu açıklamada yer verilmeyen yada yer vermektan kaçınılan konu ise, dava dilekçemizde de vurgulanan, “arazinin özellikleri gözetilerek farklı kullanımlar karşısındaki davranışlarını ortaya çıkarmak için toprak ve arazi etütlerine dayanılarak yapılan arazi kullanım planları ile; yerel, bölgesel ve ülkesel ölçekte tarım arazileri, mera arazileri, orman arazileri, özel kanunlarla belirlenen alanlar, yerleşim-sanayi-turizm alanları, sosyal ve ekonomik amaçlı altyapı tesisleri ile diğer arazi kullanım şekillerini ve ileriye yönelik sürdürülebilir arazi kullanım türlerini gösteren rapor ve haritalar hazırlanır” olarak ifade bulan arazi kullanım planlaması içeriğinin bizzat planlamanın kendisi olduğu gerçeğidir. Bu planlar, tarım dışındaki her sektöre ilişkin yer seçimini yaptığından, zaten plancıların farklı bir karar üretmeleri olanak dışıdır. Bu noktada, tarım arazileri de dahil olmak üzere ülkemiz doğal kaynaklarının korunmasına dair politikaların desteklenmesinin Odamızın öncelikli amaçları arasında yer aldığıdır. Ancak bunu öncelikli hedef olarak ele almak, konu aldığı her alanın gerektirdiği her sektörün uygun ve birlikte kullanımını sağlayacak rasyonel kararlar almayı da gerektiren planlamanın sadece tarım sektörünü veri almasının yanlışlığını kabullenmemeyi gerektirmeyecektir.

Yukarıda aktarılan Bakanlık açıklamaları, dava dilekçemizde yer alan Anayasa’ya aykırılık iddiamızı destekle-

mektedir. Dolayısıyla 5403 sayılı Kanunun 10. maddesinde açıklama getirilen arazi kullanım planlaması, 5403 sayılı Kanunun 3/m. maddesinde tanımlandığı üzere her ölçekte planlamaya veri oluşturmamakta ve bizzat planlama kararı niteliğine dönüşmekte, bu yönüyle ortaya çıkan yetki ihlali ile de Anayasa’ya aykırılık oluşturmaktadır. Bu nedenlerle iptali gerekmektedir.

2. Kanunun “Toprak Koruma Kurulu” başlıklı 5. maddesinde planlama konularında faaliyette bulunan kamu kurumu niteliğini haiz meslek kuruluşlarının, Kurulda yer alması öngörülmesine rağmen, Yönetmeliğin “toprak koruma kurulunun teşekkülü” başlıklı 5. maddesinde planlama konularında ulusal ölçekte faaliyette bulunan kamu kurumu niteliğini haiz meslek kuruluşu olan TMMOB’a bağlı Şehir Plancıları Odası’nın yer almamasının Kanuna aykırılık olduğuna dair açıklamamıza Bakanlık şu açıklamayı yapmaktadır. “Kurul, ...konuyla ilgili ve plan yapma yetkisi gözetilerek vali tarafından belirlenecek; ...Türkiye genelinde planlama ve/veya toprak koruma konularında ulusal ölçekte faaliyette bulunan ildeki sivil toplum örgütlerinden birinin,...TMMOB İl Koordinasyon Kurulu veya... üzere toplam dokuz üyeden teşekkül eder” hükmü ile Şehir Plancıları Odası’nın temsilinin engellenmesinin sözkonusu olmadığı ifade edilerek talebin uygun olmadığı belirtilmektedir. Halbuki Şehir Plancıları Odası, Kurulun görev ve yetkileri ile, madde metninde sayılan ülke genelinde planlamaya dair etkinlikleri nedeniyle Kurulda mutlaka yer alması gereken bir kurumdur. Ayrıca Şehir Plancıları Odası bir sivil toplum kuruluşu olmadığından, Kamu Kurumu niteliğini haiz bir Meslek Odası olduğundan, Madde Metninin Sivil Toplum Kuruluşları ile ilgili seçim hakkından yararlanması sözkonusu olmayacaktır. Dava Dilekçemizde de belirtildiği gibi, Yönetmeliğin 6. maddesinde ülkesel, bölgesel veya yerel Ölçekli yapılan planlar arasındaki uyumu denetlemekle ilgili olarak Kurula görev verilmektedir. Arazi kullanım planlarının ülkesel ve bölgesel ve yerel fiziki planlara temel ve veri oluşturan bir plan niteliğinde olması nedeniyle, Şehir Plancıları Odası’nın 5. maddede bizzat sayılmaması halinde, Kurulda plançı olmama tehlikesi ortaya çıkacaktır. Halbuki tanımlanan iş, plancıların meslek alanı içinde yer almaktadır ve Ayrıca, arazi kullanım planlarının fiziki plan yerine geçmemesi için de Şehir Plancıları Odasının Kurulda yer alması zorunludur. Konu tesadüfi sonuçlara bırakılmayacak kadar önemlidir.

3. “Kanunla Yönetmelikle Düzenlenmesi Gerekli Belirtilen Toprak ve Arazi Varlığına İlişkin Düzenlemelere Yönetmelikte Yer Verilmemesine” dair hususlarda ilişkin net bir açıklamaya yer verilmemektedir.

4. Örtü altı Tarımı Yapılan Araziler için belirlenen Parsel Büyüklüğü’nün Kanuna Aykırı olduğuna dair açıklamalarımıza sadece 0,3 hektar büyüklüğün AB normlarına uygun olduğu açıklaması yapılmaktadır. Örtü altı tarım olarak adlandırılan ve sera alanları ile kısıtlı olduğu ifade

edilen bu büyüklüğün diğer tarım türleri için geçerli olmadığı açıklanmaktadır. Bu tarım türü kalıcı olmadığında yani sera amacı ile daha fazla sayıda bölünen arazilerde örtü altı tarımdan vazgeçildiğinde tarım toprağının kaybı kaçınılmaz olabilecektir. Odamızın bu nedenle farklı bir büyüklük uygulanmaması gerektiği talebi bu risk kapsamında değerlendirilmelidir. Bu nedenle, Yönetmeliğin “tarımsal arazi parsel büyüklüklerinin belirlenmesi” başlıklı 11. maddesinde yer alan “...örtü altı tarımı yapılan arazilerde 0,3...” ifadesinin iptali gereklidir.

PLANLAMA DERGİSİ “KENTSEL DÖNÜŞÜM” SAYISI ÇIKIYOR

Son yıllarda kentler/kentsel mekan, toplumsal güç ilişkilerinin yeniden biçimlenme sürecinin sahnesi olmanın ötesinde önemli bir parçası haline gelmiş durumda. Toplumsal sorunları/eşitsizlikleri aynı zamanda mekansal kılan bu süreçte, mekana yönelik her tür düzenleme aynı zamanda mevcut toplumsal ilişkilere belirli yönde müdahale anlamına geliyor. Yakın

dönemde sadece kent yöneticilerinin değil inşaat şirketlerinin, yerli/yabancı gayrimenkul yatırımcılarının ve hatta ülke yöneticilerinin gündemini oluşturan kentsel dönüşüm bu durumun somut bir ifadesi niteliğinde.

Böylelikle, farklı toplumsal sınıfların karşılaştığı/çatıştığı uygarlık mekanı olarak kent tahayyülü terk edilmekte, yerini tüm toplumsal bağlarından yalıtılmış yatırım ve pazarlama mekanları olan kent imgesine bırakmakta...

Planlama Dergisinin bu sayısında, kent mekanına yönelik bu düzenleme çabasını toplumsal, yasal, mekansal boyutları ile tartışmaya açıyoruz. “Kentsel Dönüşüm” nedir, neden bugün gündeme gelmiştir? Hukuksal, ekonomi-politik bağlamda kentsel dönüşüm nasıl değerlendirilebilir? Bugün Kentsel Dönüşüm adı altında neler yapılıyor, gerçekleşen, gerçekleşmekte olan örnekler nasıl bir kent oluşmasına neden oluyor? Kentsel dönüşüm ile birlikte toplumsal dışlanma artarken, yerel temsiliyet bağları güçlenmekte midir? Alternatif bir kentsel dönüşüm nasıl mümkün olabilir? gibi sorularla kentsel dönüşümü tartışmaya açıyoruz.

Derginin içeriği ise şu başlıklardan oluşuyor:

- Sunuş ŞPO Kentsel Dönüşüm Basın Açıklaması
- Kentsel Dönüşümü Modern Kent Mitinin Çöküşü Çerçevesinden Düşünmek (Hatice Kurtuluş)

- Yeni Küreselcilik, Yeni Şehircilik: Küresel Kentsel Strateji Olarak Soylulaştırma (Neil Smith)
- Kentsel dönüşüm üzerine Batı’daki kavramlar, tanımlar, süreçler ve Türkiye (Müge Akkar)
- Yeni Yasal Düzenlemeler ve Kentsel Dönüşüme Etkileri (Nil Uzun)
- Neoliberal Küreselleşmenin Kentlerde İnşası: AKP’nin Küresel Kent Söylemi ve İstanbul’un Kentsel Dönüşüm Projeleri (Binnur Öktem)
- Ekonomik Gelişiminin Kültürel Stratejileri: İstanbul’un Kent merkezleri ve tarihi Kentsel Alanların Yeniden Yapılandırılması (Besime Şen)
- Soylulaştırma Kuramlarının Türkiye’de Uygulanabilirliği: İstanbul Cihangir Örneği (Evrin Uysal)
- Yıkılmayı Bekleyen Gecekondu: Eyüp İlçesi Güzeltepe Mahallesi Bir Konut Bölgesi (Şükrü Aslan)
- Kentsel Dönüşümün Kentsel Planlamadan Bağımsızlaştırılması/Ayrılması Sürecinde Ankara (Zafer Şahin)
- Düzensiz Konut Alanlarında Kentsel Dönüşüm Modelleri Üzerine Bir Değerlendirme (Nihan Özdemir Sönmez)
- Kentsel SİT Alanlarında Turizm Amaçlı Dönüşüm ve Sorunlar: Ankara Kalesi Örneği (Asuman Türkün)
- Adana’da Kentsel Dönüşüm Uygulamaları (Alim Çopuroğlu)
- Kentsel Dönüşüm Tarihsel ve Güncel Bir Kırılma Noktası mı? İmar Hukuku Kitap Eleştirisi Kitap Tanıtımları Tez Özetleri (Özdemir Gündoğan)

ODAMIZ 24. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU TOPLANIYOR

Odamız 24. Dönem 2. Danışma Kurulu Toplantısı 31 Mart 2007 Cumartesi günü Ankara’da aşağıdaki gündem ile toplanacaktır.

TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI DANIŞMA KURULU

Tarih : 31 Mart 2007 Cumartesi

Saat : 13:00

Yer : Oda Genel Merkezi

Hatay Sok. No: 24/17 Kocatepe/ANKARA

GÜNDEM

- 2006 yılı çalışmalarının değerlendirilmesi,
- Mesleki yeterlilik, yetkinlik konularının meslek alanımız açısından değerlendirilmesi,
- Kalkınma ajanslarının kurulması ve planlama alanına etkilerinin değerlendirilmesi,
- Gayrimenkul değerlendirme konusunun meslek alanımız bağlamında değerlendirilmesi,

İMZA KAMPANYAMIZ DEVAM EDİYOR

Kentlerimizin yağmalanmasına son verilmesi amacı ile, Dönüşüm Alanları İle İlgili Kanun Tasarısına “HAYIR” demek amacı ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunmak üzere düzenlediğimiz imza kampanyamız toplam 956 kişinin katılımı ile hızla devam ediyor.

Sağlıklı ve yaşanılabilir kentsel mekan üretimi-planlaması açısından oldukça sorunlu bir kentleşme tarihine sahip ülkemiz için yenileme yoluyla kentsel mekanın düzenlenmesi önemli bir ihtiyaca denk düşmektedir. Ancak bu ihtiyacın çözümüne yanıt olarak geliştirilecek gerçekçi bir yasal düzenlemenin, sağlıklı ve yaşanılabilir kentsel mekan sorununu tüm yönleriyle (sosyal, ekonomik, kültürel ve fiziksel) ele alması ve belirli bir mekansal bütün (kent, bölge ve hatta ulusal ölçek) içerisinde düzenlemeler getirmesi gerekmektedir. Ne var ki, çeşitli rant çevrelerinin yoğun çabaları ile bugünlerde TBMM’nin gündemine getirilen “Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı” bu tür bir düzenlemenin oldukça uzağında bir kaygı ve içerik taşımaktadır. Sözkonusu Tasarı, kentsel mekanı barınma ve yaşama alanı olarak değil yatırım aracı olarak görmekte, kamusal yararı ve halkın katılım mekanizmalarını dışlamakta, kentsel gelişimi ve planlama sürecini mekansal bütünlükten uzak parçacı rant odaklı girişimlere terk etmektedir.

Bizler aşağıda imzası olan yurttaşlar, kentliler ve şehir plancıları olarak doğal afetlere ve kentsel risklere açık kentsel mekanların kamu yararı ve barınma hakkı doğrultusunda yenilenmesine ve

sağlıklılaştırılmasına yönelik hiçbir ciddi öneri sunmayan ve rant amaçlı tasfiye yasasından başka bir karşılığı olmayan Dönüşüm Alanları Hakkında Yasa Tasarısına tümüyle karşı çıkıyor; kamu yararı, sosyal adalet ve demokratik katılım ilkelerini esas alan ve bütünlüklü planlama süreçleri öngören bir İmar ve Şehirleşme Kanunu oluşturulmasını vekillerimizden talep ediyoruz.

Kampanyaya katılmak için Odamız Web Sayfasında (www.spo.org.tr) ilgili resme tıklayarak buradaki formu doldurabilir yada odamız örgütüne bağlı şube, temsilcilik ve genel merkezimizde bulunan kampanya katılım formlarını doldurabilirsiniz.

SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZİMİZ YENİ KAYITLARLA EĞİTİM PROGRAMLARINA DEVAM EDİYOR

Odamız Bünyesinde oluşturulan Sürekli Eğitim Merkezinin Eğitim etkinlikleri devam ediyor.

Bu kapsamda yürütülen çalışmalar 2005 yılı öncesinde “Bilgisayar Destekli Çizim Programları (CAD) Eğitimi” olup Şehir Plancılarına ve Şehir ve Bölge Planlama Bölümleri öğrencilerine yönelik olarak Odamızın ve Şubelerin olanakları kapsamında verilmekteydi.

ankara kulisi

IŞIK KANSU

kansu@cumhuriyet.com.tr

Dönüşüme Karşı Kampanya

Şu hayırlara vesile olacak rastlantıya bakınız ki, Beykoz emniyet alanındaki talan durdurulmuş iddia edenler ile “Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı”nı Meclis’e taşıyanlar aynı kişiler...

AKP hükümetinin önde geleni olan bu kişiler uyararak amacıyla Şehir Plancıları Odası “Kentlerimizin yağmalanmasına son verilmesi” sloganıyla bir kampanyaya açtı.

“Sağlıklı ve yaşanılabilir kentsel mekan üretimi-planlaması açısından oldukça sorunlu bir kentleşme tarihine sahip ülkemiz için yenileme yoluyla kentsel mekanın düzenlenmesi önemli bir ihtiyaca denk düşmektedir. Ancak bu ihtiyacın çözümüne yanıt olarak geliştirilecek gerçekçi bir yasal düzenlemenin, sağlıklı ve yaşanılabilir kentsel mekan sorununu tüm yönleriyle (sosyal, ekonomik, kültürel ve fiziksel) ele alması ve belirli bir mekansal bütün (kent, bölge ve hatta ulusal ölçek) içerisinde düzenlemeler getirmesi gerekmektedir. Ne var ki, çeşitli rant çevrelerinin yoğun çabaları ile bugünlerde TBMM’nin gündemine getirilen ‘Dönüşüm Alanları Hakkında Kanun Tasarısı’ bu tür bir düzenlemenin

olduğu uzağında bir kaygı ve içerik taşımaktadır. Sözkonusu Tasarı, kentsel mekanı barınma ve yaşama alanı olarak değil yatırım aracı olarak görmekte, kamusal yararı ve halkın katılım mekanizmalarını dışlamakta, kentsel gelişimi ve planlama sürecini mekansal bütünlükten uzak parçacı rant odaklı girişimlere terk etmektedir. Sözkonusu Tasarı, kentsel mekanı barınma ve yaşama alanı olarak değil yatırım aracı olarak görmekte, kamusal yararı ve halkın katılım mekanizmalarını dışlamakta, kentsel gelişimi ve planlama sürecini mekansal bütünlükten uzak parçacı rant odaklı girişimlere terk etmektedir.

Bizler aşağıda imzası olan yurttaşlar, kentliler ve şehir plancıları olarak doğal afetlere ve kentsel risklere açık kentsel mekanların kamu yararı ve barınma hakkı doğrultusunda yenilenmesine ve

“KENT LALESİ”

<http://www.spo.org.tr/hmdl/doc/medk.html>

2005 yılında, “Bilgisayar Destekli Çizim Programları (CAD) ve Coğrafi Bilgi Sistemleri (GIS) Eğitimi Projesi kapsamında işsiz ve işini kaybetme riski altında çalışan Şehir Plancılarına yönelik AutoCAD, NetCAD ve ArcGIS eğitimleri verildi.

2006 yılında Proje kapsamında kurulan Sürekli Eğitim Merkezi bünyesinde aynı eğitimlere, mezun ve öğrenci grupları ile kurumsal taleplere dayalı olarak ve talep halinde farklı meslek alanlarından kişileri de kapsamak üzere devam edildi.

Aynı eğitimler 2007 yılında da sürdürülecek olup 2007 yılına ilişkin ücret tarifeleri de belirlendi. Bu kapsamda 40 saat süreli AutoCAD ve NetCAD eğitimleri 330.00 TL, 64 saat süreli ArcGIS eğitimi ise 700.00 TL olarak ücretlendirilmekte. Ödemelerde taksit uygulanmakta, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerine ve gruplara %10 indirim yapılmakta.

2005 ve 2006 yıllarında yapılan eğitimlere ilişkin sayısal bilgilerin özetlendiğinde ise şöyle bir tablo oluşmakta:

Eğitimin adı	2005 yılında düzenlenen katılım belgesi sayısı		2006 yılında düzenlenen katılım belgesi sayısı			
	Üye	Kurumsal	Üye	Öğrenci	Diğer	Kurumsal
AutoCAD	30	6	4	3	1	21
NetCAD	131	5	27	20	1	
GIS	171		26	22	2	
Toplam	332	11	57	45	4	21

ODAMIZ ONUR KURULU TOPLANTILARI YAPILDI

Odamız Onur Kurulu'nun 2006 yılı içerisinde yapmış olduğu toplantılarda karara bağladığı konular için sekreteramız tarafından gerekli işlemler yapılmıştır. Onur kurulumuzun kararları şunlardır:

Toplantı Tarihi : 23/09/2006
 Toplantıya Katılanlar : Osman Balaban, H. Tarık Şengül, Ömer Hamdi Kıral, Belma Babacan, Tolga Ünlü
 Oturum Başkanı : Ömer Hamdi Kıral

Odamız 1482 nolu üyesi Şükrü Kulein'in yaptığı, Trabzon Çukurçayır Belediye Başkanlığı tarafından onanan Trabzon İli Çukurçayır Beldesi, 175 ada 1-2 parsellere ilişkin imar planı değişikliği hakkında, söz konusu işlemin İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine aykırı olması ve istenen bilgilerin Odamıza iletilmemesi gerekçeleriyle Oda Yönetim Kurulunca 07.01.2006 tarihinde alınan karar ile Onur Kurulu'na sevkine karar verilmiştir.

Onur Kurulunun 03.05.2006 tarihli toplantısında yapılan değerlendirmeler çerçevesinde kendisinden yazılı savunma yapması istenmiş ve aşağıdaki hususlara açıklık getirmesi talep edilmiştir:

- Trabzon, Çukurçayır Belediyesi 175 ada, 1-2 parsellere ilişkin plan değişikliği ile 3194 sayılı İmar Kanunu uyarınca çıkartılan plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmeliğin belirlediği plan değişikliği tanım ve sürecine uygun davranılıp davranılmadığı,
- Emsal artışı yapıp yapılmadığı, yapıldı ise bu artış sonucu ortaya çıkan sosyal ve teknik donatı gereksiniminin karşılanıp karşılanmadığı,
- Oda tarafından iki ayrı yazı ile konu hakkında açıklama istenmesine rağmen bu açıklamanın gönderilmeme nedenleri.

Bunların yanında adı geçen yazılı savunmasının istendiği metinde, ilgili alana ait plan değişikliği öncesi geçerli plan ve plan değişikliğinin onaylı örnekleri ile dayalı olduğu Belediye Meclis Kararı da göndermesi istenmiştir.

Odamız 1482 nolu üyesi Şükrü Kulein'in kendisine iletilen yazılı savunma istemine yanıt vermemesi ve talep edilen belge ve bilgileri göndermemesi nedeniyle söz konusu planlama işi hakkında elde bulunan mevcut bilgi ve belgeler ışığında bir değerlendirme yapma durumu ortaya çıkmıştır. Adı geçen üyenin yaptığı plan değişikliği işlemi hakkında yapılan değerlendirme sonucunda;

- Söz konusu planlama çalışması ile 3194 sayılı İmar Yasası ve ilgili Yönetmeliklerine aykırı biçimde kat ve emsal artışı getirildiği, bu artış kararının teknik ve bilimsel verilere dayandırılmadığı,
- Yapı ve nüfus yoğunluğu artışı yapılmasına rağmen gerekli ilave donatı ihtiyaçlarının karşılanmadığı,
- Yapılan plan çalışmalarının çizim tekniği ve benzeri hususlar itibarıyla de İmar Kanunu ve ilgili Yönetmelik kurallarına uygun olmadığı,

hususları tespit edilmiştir.

Bu hususlara ilaveten, Odamız 1482 sicil nolu üyesi Şükrü Kulein'in süreç içerisinde gerek Oda Yönetim Kurulu gerekse de Oda Onur Kurulu'nun kendisine yazdığı açıklama ve savunma yazılarına hiç yanıt vermeyerek Oda birimleri ile düzenli ve uyumlu bir ilişki kurmadığı da ayrıca tespit edilmiştir.

Onur Kurulumuz yukarıdaki tespit ve açıklamalar çerçevesinde 1482 sicil nolu Odamız üyesi Şükrü Kulein'e, TMMOB Disiplin Yönetmeliği'nin 9. maddesinin (b) bendi ile TMMOB Şehir Plancıları Odası Ana Yönetmeliğinin 47. maddesinin (d) bendi uyarınca Meslek Uygulamasının Yasaklanması Cezası verilmesine ve bu cezanın 30 (otuz) gün süreyle uygulanmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ŞUBELERDEN HABERLER

Bursa Şube

1/25.000 ÖLÇEKLI NAZIM İMAR PLANLARI BİLGİLENDİRME ve DEĞERLENDİRME TOPLANTILARI DÜZENLEDİK

Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 16.11.2006 tarihinde kabul edilen, Gemlik, Mudanya, Doğu ve Kuzey Planlama Bölgeleri 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planları ile ilgili olarak BAÖB (Bursa Akademik Odalar Birliği) bileşeni olan meslek odalarıyla 25.12.2005 tarihinde Şube mekanımızda bilgilendirme ve değerlendirme toplantısı düzenledik. Toplantı sonrası askı sürecinde bulunan planlara Şubemiz öncülüğünde hazırlanacak metinle itiraz edilmesine karar verildi.

Ayrıca, tüyelerimizin konu ile ilgili görüşlerini almak, ortak bir strateji ve metin oluşturmak üzere 10.12.2006 tarihinde toplantı düzenledik. Toplantıya planların müellif temsilcileri de katılarak, hazırladıkları planlar hakkında bilgi ve çalışmalarını anlattı.

Bursa Şube

1/25.000 ÖLÇEKLI NAZIM İMAR PLANLARINA İTİRAZ ETTİK

Bursa Büyükşehir Belediyesince hazırlanan 16.11.2006 tarihinde yürürlüğe giren 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı, 1/25.000 Ölçekli Doğu Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı, 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı, 1/25.000 Ölçekli

Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planları askı süresince odamızca incelenip değerlendirilmiştir.

Metropolitan Alan içerisinde kentin gelişmesinin yön ve büyüklüğünü belirleyen, geleceğini biçimlendirilen çalışmalar, katılımcı planlama anlayışı ile üretilmediğinden, bu sürece dahil olunamamıştır. Kentin geleceğini şekillendiren kararları kamu yararı açısından değerlendirme ve kamuoyunu bilgilendirme, Odamız amaç ve görevleri arasındadır.

Bursa Büyükşehir Belediyesince hazırlanan Nazım İmar Planları, yasa, yönetmelik, planlama ilke ve esasları ve yürürlükteki üst Ölçekli çevre düzeni planları ve plan hükümleri ile çeliştiği tarafımızca tespit edilmiş ve bu sebeplerden söz konusu planlara 26.12.2006 tarihinde itiraz edilmiştir. Odamızca, sözkonusu planlara yapılan itirazlar aşağıdaki gibidir.

1/25.000 Ölçekli Doğu Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı İtirazı

- Turan köy, Erdoğan köy ve Serme köylerinde 100 kişi/ ha. Yoğunlukta konut alanları önerilmektedir. Söz konusu kırsal yerleşmelere gelişme alanı önerilirken ilgili kurumlardan alınacak görüşler doğrultusunda belirlenmesi gerekmektedir. Bu alanlar kırsal yerleşme olduğundan, gelişme alanları bu kırsal alanların gelişimi ile doğru orantılı olmalı, önerilen gelişme alanlarıyla kentsel nüfus ve kentsel alan haline dönüştürülmemelidir.
- 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planının su toplama havzaları, yeraltı su kaynakları ve koruma kuşakları ile ilgili 6.2.6 maddesinde “su kirliliği kontrol yönetmeliği ve teknik usuller tebliğinde belirtilen hususlar geçerlidir” denilmektedir. 1/25.000 Ölçekli nazım imar planında tariflenen su koruma alanının yukarıda adı geçen yönetmelikte tariflenen mutlak koruma alanı, kısa mesafeli koruma alanı, orta mesafeli koruma alanı, uzun mesafeli koruma alanından hangisi olduğu açık değildir. Bu sebeple su havzası koruma alanında tariflenen fuar panayır festival alanında belirtilen “ulusal ya da uluslar arası nitelikte ticari maddelerin ya da

hizmetlerin periyodik süreli yada süresiz sergilendiği alanlardır. Plan kapsamında yer alan fuar alanında öncelikle yörede üretilen bitkilerin pazarlandığı, fidecilik, bahçe bitkileri, bitki tohumu, sera bitkileri ve tarım ürünleri ile ilgili prestij yapıları, gösteri ve sergi yapıları ile geniş servis mekanları yer alabilir. Alanda inşaat alanı kat sayısı en fazla (E)=0,08 ve yapı yüksekliği işlev ve teknolojisine göre belirlenecektir” denilmektedir. Koruma alan sınırları ifade edilmeden, bölge ile ilgili fonksiyon ataması sağlıklı olmayacağından, kararın yeniden irdelenmesi gerekmektedir.

• Bursa – Yenişehir karayolu kuzeyinde önerilen mezarlık alanı, 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında yer almamaktadır. Ayrıca mezarlık alanları yerleşimi ile ilgili gerekli analitik etüd çalışmalarının yapıp yapılmadığı, ilgili kurum görüşlerinin alınıp alınmadığı ve yerleşim kriterlerine uygunluğunun da kontrol edilmesi gerekmektedir. Bu sebeplerle doğu mezarlık alanı yerleşiminin gerek üst Ölçekli plana uygunluğu gerek de yerleşimi için fizibilite çalışmaları irdelenmelidir.

• Barakfaki sanayi bölgesi 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planında irdelenecek sanayi bölgesi olarak görülmektedir. 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni planı plan hükümlerinde; irdelenecek sanayi ve/veya küçük sanayi alanları: “yürürlükte bulunan imar

planları doğrultusunda sanayi kullanımına ayrılmış ancak üst Ölçekli plan kararları ile çeliştiği için bu plan kararları ve uygulama hükümleri doğrultusunda tekrar ele alınarak sağlıklılaştırılacak alanlardır” şeklinde tariflenmiştir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planında Barakfaki sanayi alanı konut dışı kentsel çalışma alanı olarak tariflenmiştir. Konut dışı kentsel çalışma alanları “içinde karayolu servis hizmetleri verecek tesisler, şehirlerarası ve uluslar arası taşımacılık ile ilgili kargo, lojistik faaliyetleri, yanıcı parlayıcı, patlayıcı mal içermeyen depolar, beton santralleri, kirlenici etkisi ve atığı olmayan imalathaneler, resmi yada özel idari sosyal kültürel tesisler, çok amaçlı salonlar, sağlık eğitim yurt spor tesisleri, bölgesel marketler iş ve ticaret merkezleri ile bu faaliyetlerin gerektirdiği teknik altyapı tesislerinin yer aldığı alanlardır” şeklinde tariflenmiştir. Mevcutta olan ve konut dışı kentsel çalışma alanı tarifine uymayan sanayi tesislerinin nereye ve ne şekilde desantralize edileceği planda belirtilmemiştir.

- Bursa – Yenişehir karayolu kuzeyinde kalan 1/5000 ve 1/1000 imar planlarında sanayi alanı olarak tariflenen ve kısmen yapılaşan alan 1. ve 2. derece değerli tarım topraklarında bulunmaktadır. 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planında irdelenecek Sanayi Alanında kalan ve iptali ile ilgili yargı kararları bulunan bu alanların 1/25.000 Ölçekli Doğu Planlama Bölgesi Nazım İmar Planlarında tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanları olarak belirlenmesi olumlu bir karardır.

Yukarıdaki sebeplerden dolayı 16.11.2006 tarihinde onaylanan ve şu an askıda bulunan 1/25.000 Ölçekli Doğu Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ve plan hükümlerinin ilgili yasa ve yönetmelikler, planlama ilke ve esasları, üst Ölçekli planlara uygun üretilmediği gerekçeleri ile gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla Büyükşehir Belediye Meclisi’nce değerlendirilmeye üzere itiraz edilmiştir.

1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı İtirazı

- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planının Koruma İlkeleri isimli plan koşulunda, Madde 4.1.1.4’de “üzzerinde yetişen özel ürünler açısından önem taşıyan özel mahsul alanları (zeytin, kesta-

ne, incir vb) korunacaktır” denilmekte ve özel mahsul alanı “Başbakanlık Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağ – bahçe, zeytin, kestane, incir vb. gibi özel mahsul alanı olarak plana işlenen alanlardır” şeklinde tarif edilmektedir. 2 kasım 1990 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca onaylanan Kıyı Kesimi 1/25.000 Çevre Düzeni Planında özel mahsul alanı olarak tanımlanan Bursa – Gemlik yolunun Engürücük köyü mevkiinde yolun sağında ve solunda kalan alanlar, hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Nazım İmar Planında Konut Dışı Kentsel çalışma alanı olarak tanımlanmıştır. Mevcutta varlığı bilinen ancak çoğunun ruhsatı olmayan Kereste Depolama ve satış birimlerini yasallaştırmayı amaçlayarak Gemliğin kimliğini belirleyen zeytinliklerin yok edilmesinin önünü açan bu karar üst Ölçekli planlarla uyumsuzdur. Alınan kararda Zeytin Kanunu’na uyulmadığı ve ilgili görüşlerin sağlıklı biçimde alınmadığı düşünülmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında güneyde askeri alan, tarım alanları, batıda Engürücük ve İstanbul yolu ve Kuzeyde deniz ile çevrili alan depolama alanı olarak tariflenmiştir. Ancak bölgede varlığını sürdüren sanayi kuruluşlarının nereye ve ne şekilde taşınacağı planda belirtilmemiştir. Gemlik 1980 sonrasında söz konusu sanayi alanlarının yerleşmesiyle yoğun göç almıştır ve göçle gelen nüfusun büyük bölümünün istihdam edildiği sektör sanayidir. Planda böyle bir karar alınırken kentin sosyo-ekonomik durumu tamamiyle göz ardı edilmiştir. Tasfiyesi plan üzerinde tarama değiştirilerek yapılan sanayi sektörüne ilişkin gerçekçi bir karar alındığı söylenemez. Eğer böyle bir karar alındı ise bunun arkasında duracak ilke ve prensip ile uygulama yöntemlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca Nazım Plan, koşullarında yer alan “serbest bölgedeki üretim ilişkilerine benzeyen, çevre sağlığı açısından olumsuzluk arz etmeyen ve depolama, liman işlevleri ile bütünlük arz eden imalatlar yer alabilir” ifadesi depolama alanı içinde üretim tesislerinin de yer alabileceği tariflenmekte bu da çelişkiye sebep olmaktadır. Ayrıca depolama alanı olarak tariflenen bölgenin bir kısmı 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında özel mahsul alanı olarak tariflenmiştir ve 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planında ve Zeytin Kanunu’nda özel mahsul alanlarının korunması esasları belirlenmiştir. Daha da ilginç bir nokta Gemlik’te sanayi

alanı tamamiyle kaldırılmış, hatta lejantta sanayi alanı yer almazken, plan notlarında (7.4.1) sanayi alanlarına ilişkin açılmalı not bulunmaktadır. Bu durum fotokopik planlama zihniyetinin bir ürünüdür. Diğer plan notları incelenirse aynı hükümlerin yer aldığı görülecektir.

- Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında mevcutta bulunan Gemlik Küçük Sanayi Sitesinin alanında artırımı gidildiği gözlenmektedir. Zeytin alanlarının yok edilme çabası yinelenmektedir.

- Gemlik jeolojik, jeoteknik ve jeofizik açısından oldukça riskli bir bölgededir. Mevcut araştırmalar göstermiştir ki deprensellik, sel, heyelan, toprak kayması etkin parametrelerdir. Körfezin devamında uzanan alüvyon zeminli ve iki fay hattı barındıran, yerleşim alanına ilişkin fonksiyonlar plan üzerine işlenmiş, hatta bu plan ile yeni kararlar üretilmiş (düzeltilecek, yenilenecek alanlar v.s) ve bu alanın üzerine yapı yasaklı alan tanımlaması işlenmiştir. Öncelikle yeni bir plan üretimi aşamasında tekniği tartışılacak bir durum ortaya çıkmaktadır. Tasfiye gerektiren bir alanın neden yerleşim alanına dair fonksiyonlarının bulunduğu tartışılmalıdır. Plan notlarının 3.4’üncü maddesinde bu alanın tasfiye edilmesi öngörülmüş ve 1/5000 ve 1/1000 imar planlarında depolama ve ticari işlevlerin yer alacağı belirtilmiştir. Tasfiye edilen alanda yaşayan nüfusun nereye taşınacağı ise muammadır. Bunun yanı sıra fonksiyonların korunarak tasfiye alanı gösterilmesi, Manastır Bölgesi’nin rehabilitasyonu ile ilgili bir hüküm bulunmaması bu bölgede zeytin alanlarının üzerine önerilen seyrek yoğunluklu konut alanı ile yine doğuda tarımsal niteliği korunacak alanda önerilen seyrek yoğunluklu konut alanının imara açılması, bu bölgelerin tasfiye edilecek alanların taşınacağı bölgeler mi yoksa ilave konut alanları olarak mı kullanılacağı sorusunu gündeme getirmektedir. Tasfiye edilecek alanların nasıl tasfiye edileceği tariflenmeden, yeni ilave alanların konut kullanımına açılması yoğunluk artışına sebep olacaktır. Hiçbir gerekçe bu alanların konut alanı olarak önerilmesini meşru kılamaz.

- Mevcutta yapılaşması ve yoğunluğu ile planlama ilke ve esaslarına uygun olmayan Manastır Bölgesi 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında sık yoğunlukta konut alanı (350 kişi/ ha) olarak tariflenmiş ve günümüzdeki durumunun devam etmesi uygun

görülmüştür. Gemlik merkeze ilişkin zemin yapısı sebebiyle tasfiye kararı üreten bir planın bu bölgeye ilişkin en azından yoğunluk azaltıcı bir karar üretmemesi çelişkiye sebep olmakta ve olası bir afette can ve mal kayıplarının artmasına yol açmasına ihtimal doğurmaktadır. Manastır Bölgesi'nde toprak kayması söz konusudur ve her yıl belli oranda denize doğru kayma saptanmıştır. Manastır Bölgesi'nde yolun altında yerleşime açılan bölge oldukça tehlikeli ve kayma riski yüksek bir bölgedir.

• 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni planı ile hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım Planda tariflenen tarımsal niteliği korunacak alanlar, özel mahsul alanları birbiriyle örtüşmemektedir. Bu durum planlamaya altlık oluşturan alana ilişkin hangi data ve kurum görüşlerinin kullanıldığı sorusuna sebep olmaktadır. Ayrıca bundan sadece birkaç yıl öncesinde Bayındırlık ve İskan İl Müdürlüğü ile Gemlik Belediyesi çalışanlarının Kıyı kesimi çevre Düzeni planı revize çalışmaları ile alınan onaylı kurum görüşleri mevcuttur. Bu çalışmada ki veriler Büyükşehir Belediyesi'nde ve Gemlik Belediyesi'nde bulunmaktadır, acaba bunlar göz önünde bulundurulmuş mudur?

• Hazırlanan planlar ruhsatsız ve kaçak yapılaşmaya göz yumulmasının yasallaştırılma araçları olmamalıdır. Bu durum ruhsatsız yapılaşmayı cesaretlendirmekte ve sosyal standartları düşük yerleşmelerin oluşmasına sebep olmaktadır. Gençali köyünün batısında kalan yukarıda tariflenen yapılaşmaya sahip olan alanlar ve 1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni planında Tarımsal niteliği korunacak alan olarak tariflenmiş bir bölge az yoğunluklu konut alanı (175 kişi/ ha) olarak yasal hale getirilmiştir. Ayrıca 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım Planı notları 3.3.3.10 maddesinde koruma alanı olan tarımsal nitelikli alanlarda kaçak yapılaşmaların tasfiye edilmesi koşulu getirilmiştir. Bu durum plan kararları ile plan notları arasında çelişkiye sebep olmaktadır.

• Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında afet riskinden dolayı Gemlik'in mevcut yerleşmesinin jeolojik açıdan zemini daha sağlam yerlere desantralize edilmesi önerilmekte, bu nedenle Küçükkuşla – Büyükkuşla hattında yeni yerleşim alanları önerilmektedir. Ancak bu bölgeler Bursa ve Marmara bölgesinin ikinci konut bölgeleridir ve yapılaşma düzeni buna uygundur. Gem-

lik'ten bu bölgeye desantralize edilecek nüfus genel nüfusun ne kadarı olacaktır ve önerilen seyrek yoğunluk (100 kişi/ha) ve çok seyrek yoğunluklu (40 kişi/ha) bu nüfusu taşıyabilecek kapasiteye sahip mi? sorularına sebep olmaktadır.

• Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı plan notları 10.1 de tarımsal niteliği korunacak alanlarda “gösterilen yoldan cephe almak, parsel büyüklüğü en az 20.000 m² olan, komşu parselden en az 10 m yapı yaklaşma sınırı koymak, temel kazısı gerektirmeyen sökülüp takılabilir cinsten olan ve parselin %10 dan fazla alan kaplamamak koşulu ile tek katlı geçici yapı yapılabilir” denmekte ancak parsel büyüklüğünün 20.000 m² den büyük olması durumunda yapılaşmanın maksimum ne kadar olacağı yönünde bir üst sınır koymamaktadır.

• Gemlik'in doğusunda kalan ve seyrek yoğunlukta (100 kişi/ha) öneri konut alanı olarak tariflenen bölgeyle ilgili sivil toplum örgütleri tarafından bölgenin konuta açılmasına yönelik yapılan plan değişikliklerine karşı açılan davalar mevcuttur. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında bölge seyrek yoğunlukta konut bölgesi olarak tariflenmiş ve aynı bölgeye ilişkin tasfiye edilecek konut alanı kararı üretilmiştir. Bu iki karar birbiriyle çelişmektedir.

• 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri madde 5.4 tarım alanları 1. maddesinde tarımsal niteliği korunacak alanlar ve meralar da yapılanma koşulu “bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m² cephesi bulunacaktır. E= 0,05 maksimum inşaat alanı 250 m², maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır. Bu alanlarda parsel büyüklüğü 50.000 m² olmak koşulu ile şoklama konserve, salça tesisleri 1/1000 Ölçekli imar planının ilgili idarece onanması ile yapılabilir. E= 0,25 h max= 6,50. bu alanlarda yapılacak soğuk hava deposu, un fabrikası, yem fabrikası, mandıra, besihane ve tavukçuluk gibi tesisler 5000 m²den büyük parsel olması koşulu ile 1/1000 Ölçekli imar planı E= 0,25 olmak üzere ilgili idarece onaylanarak yapılabilir, 5000 m²den küçük parsellerde mandıra besihane ve tavukçuluk için E=

0,10 maksimum inat alanı = 500 m² olarak tariflenmiştir”. 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı hükümleri 10.1 maddesi tarımsal niteliği korunacak alanlarla ilgili yapılanma koşulunu “mevcut ve proje kapsamındaki sulama alanları içinde kalan yerlerde tarla balıkçılığına, tavuk kümesi ve soğuk hava deposuna, sulama bütünlüğünün bozulmaması açısından izin verilmez. Bu alanların tarımsal faaliyetinin gerektirdiği depolama ve diğer yapılaşmaların zorunluluğunun tarım il müdürlüğünün uygun görüşü ile teyit edilmesi, tarımsal faaliyette ve üretimde bulunan birlik yada kooperatiflerin talepleri ile depolama alanları yapılabilir. Bu alanlar planda gösterilen yoldan cephe almak; parsel büyüklüğü en az 20.000 m² olan ve komşu parsellerden en az 10 m yapı yaklaşma sınırı koymak, temel kazısı gerektirmeyen sökülüp takılabilir cinsten olan ve parselin %10'undan fazla alan kaplamamak koşulu ile tek katlı geçici yapı yapılabilir.” denilmektedir. Tarımsal niteliği korunacak alanlara ilişkin bu karar üst Ölçekli planla çelişmektedir.

• 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri 5.4 tarım alanları 5.4.2 maddesi tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarında yapılanma koşulu “bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m² cephesi bulunacaktır. E= 0,05 maksimum inşaat alanı 250 m², maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır.” denilmektedir. 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında ise tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarına ilişkin hiçbir yapılanma koşulu plan hükümlerinde yer almamıştır. Planda oldukça önemli alan kaplayan ve Gemlik bölgesi için önem arz eden özel mahsul (zeytin) alanları planda tanımsız bırakılmıştır.

• 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen günübirlik turizm alanları ile 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında tariflen günübirlik turizm alanları birbirleriyle örtüşmemektedir. Ayrıca kıyı kesimi çevre düzeni planı hükümleri 5.2.3 maddesinde günübirlik kullanım alanları ile ilgili yapılanma koşulu E= 0,05 h max=4,50 m 1 kat olarak tariflenmiştir. Hazırlanan nazım imar planı hükümleri

8.2 maddesinde gününbirlik tesis alanları yapılanma koşulu $E=0,10$ h max= 4,50 m 1 kat asma kat yapılması halinde h max=5,50 m olarak tariflenmektedir. Bu karar üst Ölçekli plan kararları ile uyuşmamaktadır.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen ikinci konut alanları ile 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında tariflenen ikinci konut alanları birbiriyile örtüşmemektedir. Ayrıca kıyı kesimi çevre düzeni planı hükümleri 5.2.1 maddesi turizm + ikinci konut alanları yapılanma koşulu ile, hazırlanan Nazım İmar planı hükümleri 8.3 maddesinde tariflenen turizm + ikinci konut alanları yapılanma koşulu farklılıklar göstermektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Umurbey'in doğusunda bölge parkı ve turizm tesis alanı tariflenmiştir. 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında bu bölge tarımsal niteliği korunacak alan ve mera alanında kalmaktadır.

- Plan notlarının 5.8. maddesinde "fay çizgilerine paralel yapı yaklaşma mesafeleri Bakanlık görüşü ile belirlenecek" denmektedir. Böylesine önemli bir konuda neden plan üretme aşamasında bu görüş alınmamıştır. Keza planda neredeyse parsellere varana kadar detaya inilmiştir.

- Plan üzerinde Kentsel Çalışma Alanı olarak ifade edilen alanların, yine plan üzerinde belirtilen Konut Dışı Kentsel Çalışma Alanı faaliyetleri ile örtüşmesinden dolayı, böyle bir lejandın neden üretildiği anlaşılamamaktadır. Bu durum uygulamada çeşitli sıkıntılara yol açabileceği düşünülmektedir.

- Konut dışı kentsel çalışma alanında beton santrali yapılabileceği daha önce Batı ve Merkez Plan kararlarında olduğu gibi burada da görülmektedir. Konut alanları yakınında yapılabilecek beton santralleri insan sağlığı açısından olumsuz etki yaratacaktır.

- Kent planlama özünde kamu yararını içeren, eşitsizliklerin azaltılmasını hedefleyen yasal bir araç ve süreçtir. Ancak Nazım İmar Planları hazırlanırken özellikle özelleştirmeci mantıkla hareket edilmekte ve tüm kentsel sosyal donatı alanlarında özel ya da resmi yapılar ile ticaret yapılabileceğine vurgu yapılmaktadır. Plan notlarının 4.11. maddesinde "ticaret, yönetim, eğitim, sağlık v.b gibi kullanımlar ve kültür tesislerinin dengeli şekilde dağıtılması sağlanacaktır" denmektedir. Bu durum, ticaret fonksiyonunun eğitim, sağlık v.b gibi Anayasal ve sosyal haklardan ayrı tutulmadığını göstermektedir.

Yukarıdaki sebeplerden dolayı 16.11.2006 tarihinde onaylanan ve şu an askıda bulunan 1/25.000 Ölçekli Gemlik Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ve plan hükümlerinin ilgili yasa ve yönetmelikler, planlama ilke ve esasları, üst Ölçekli planlara uygun üretilmediği gerekçeleri ile gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla Büyükşehir Belediye Meclisi'nce değerlendirilmek üzere itiraz edilmiştir.

1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı İtirazı

- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı hükümleri 6.1.1.6.1. maddesinden de anlaşılacağı gibi planda gelişme önerilmemektedir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı incelendiğinde Ovaakça ve diğer kırsal yerleşmelerde gelişme konut alanları önerilmiştir. Bu karar üst Ölçekli plan kararları ile çelişmektedir. Ayrıca yine üst Ölçekli plan hükmü gereği hazırlanması gereken ulaşım ana planının yapılmadığı tespit edilmiştir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında Tarımsal Niteliği Korunacak Alanlar olarak tariflenen bölgeler, hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Diğer Tarım Alanları olarak tariflenmiştir. Bu çelişki plana altlık oluşturan kurum görüşü ve verilerin hangi kriterler doğrultusunda kullanıldığı sorusunu gündeme getirmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında Gündoğdu köyünün güneyinde ve Ovaakça yerleşmesinin batısında kalan ve Tarımsal Niteliği Korunacak Özel Mahsul Alanları olarak tariflenen bölgeler, hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Diğer Tarım Alanları olarak tariflenmiştir. Bu çelişki plana altlık oluşturan kurum görüşü ve dotaların hangi kriterler doğrultusunda kullanıldığı sorusunu gündeme getirmektedir.

- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planının su toplama havzaları yer altı su kaynakları ve koruma kuşakları ile ilgili 6.2.6 maddesinde "su kirliliği kontrol yönetmeliği ve teknik usuller tebliğinde belirtilen hususlar geçerlidir" denilmektedir. 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında yer alan Demirtaş Barajının yönetmelikte tariflenen mutlak koruma alanı, kısa mesafeli koruma alanı, orta mesafeli koruma alanı,

uzun mesafeli koruma alanı sınırları plana işlenmemiştir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri 5.4 tarım alanları 5.4.1 maddesi tarımsal niteliği korunacak alanlar ve meralar da yapılanma koşulu "bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m² cephesi bulunacaktır. E=0,05 maksimum inşaat alanı 250 m, maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır. Bu alanlarda parsel büyüklüğü 50.000 m² olmak koşulu ile şoklama konserve, salça tesisleri 1/1000 Ölçekli imar planının ilgili idarece onanması ile yapılabilir. E=0,25 h max=6,50. bu alanlarda yapılacak soğuk hava deposu, un fabrikası, yem fabrikası, mandıra, besihane ve tavukçuluk gibi tesisler 5000 m²den büyük parsel olması koşulu ile 1/1000 Ölçekli imar planı E=0,25 olmak üzere ilgili idarece onaylanarak yapılabilir, 5000 m²den küçük parsellerde mandıra besihane ve tavukçuluk için E=0,10 maksimum inşaat alanı = 500 m² olarak tariflenmiştir". 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı hükümleri 9.1 maddesi tarımsal niteliği korunacak alanlarla ilgili yapılanma koşulunu "mevcut ve proje kapsamındaki sulama alanları içinde kalan yerlerde tarla balıkcılığına, tavuk kümesi ve soğuk hava deposuna, sulama bütünlüğünün bozulmaması açısından izin verilmez. Bu alanların tarımsal faaliyetinin gerektirdiği depolama ve diğer yapılaşmaların zorunluluğunun tarım il müdürlüğünün uygun görüşü ile teyit edilmesi, tarımsal faaliyette ve üretimde bulunan birlik yada kooperatiflerin talepleri ile depolama alanları yapılabilir. Bu alanlar planda gösterilen yoldan cephe almak; parsel büyüklüğü en az 20.000 m² olan ve komşu parsellerden en az 10 m yapı yaklaşma sınırı koymak, temel kazısı gerektirmeyen sökülüp takılabilir cinsten olan ve parselin %10'undan fazla alan kaplamamak koşulu ile tek katlı geçici yapı yapılabilir." denilmektedir. Tarımsal niteliği korunacak alanlara ilişkin bu karar üst Ölçekli planla çelişmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri 5.4 tarım alanları 5.4.2 maddesi tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarında yapılanma koşulu "bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde

edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m cephesi bulunacaktır. E= 0,05 maksimum inşaat alanı 250 m², maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır.” denilmektedir. 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında ise tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarına ilişkin hiçbir yapılanma koşulu plan hükümlerinde yer almamıştır. Planda oldukça önemli alan kaplayan özel mahsul (zeytin) alanları planda tanımsız bırakılmıştır.

- 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planda, Ovaakça'nın kuzeyinde tariflenen Özel Proje Alanı, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında korunacak tarım alanında kalmaktadır.
- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı Plan Hükümlerinde jeolojik etüt çalışması sonuçlarına göre plan kararları oluşturulacağı hükmü yer almaktadır. Oysa onaylanan 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı incelendiğinde ilgili kurumca onaylı jeolojik etüt rapor ve verilerinin olmadığı görülmektedir. Heyelan ve toprak kayması riskinin yüksek olduğu bu bölgede detaylı jeolojik etüt çalışmaları yapıldıktan sonra plan üzerindeki fonksiyonların belirlenmesi ve gelişme alanlarının da bu bilgiler doğrultusunda düzenlenmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki sebeplerden dolayı 16.11.2006 tarihinde onaylanan ve şu an askıda bulunan 1/25.000 Ölçekli Kuzey Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ve plan hükümlerinin ilgili yasa ve yönetmelikler, planlama ilke ve esasları, üst Ölçekli planlara uygun üretilmediği gerekçeleri ile gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla Büyükşehir Belediye Meclisi'nce değerlendirilmek üzere itiraz edilmiştir.

1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı İtirazı

- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı, plan hükümleri 6.1.1.1.2.b maddesinde Mudanya'nın tarihsel ve turizm kimliği ağırlıklı kademe merkezi olduğu belirtilerek koruma ve gelişme

kararları oluşturulacaktır. denilmektedir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında bölgenin turizm kimliğini vurgulayıcı ve geliştirici plan hükümleri ve kararları üretilmediği görülmektedir. Diğer Nazım İmar Planlarında yer alan turizm merkezi, ikinci konut ve güneybirlik alan kullanım kararları bu bölgede de aynen yer almaktadır. Bölgeye turizme yönelik kimlik ve karakter oluşturabilecek nitelikte kararlar üretilmemiştir.

- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı, plan hükümleri 6.1.1.1.2.c maddesinde Mudanya ve Güzelyalı çevresinde bulunan özel mahsul alanları ve doğal eşikler nedeniyle bu bölge koruma ilkeleri çerçevesinde öncelikli olarak planlanacaktır, denilmektedir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında bu bölgelere ilişkin öncelikle planlanması gereken alanlar tanımlanması yapılmamış, plan hükümlerinde bu konuya ilişkin herhangi bir açıklama bulunulmamıştır.
- 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planı, plan hükümleri 6.1.1.1.2.e maddesinde Göynüklü yerleşimi ve Güzelyalı arasındaki özel mahsul alanında büyük Ölçekli rekreasyon kullanımları yer alabilir. Bu alanda altyapı ve ulaşım akışları ile ilgili öneriler geliştirilecektir, denilmektedir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında bu bölgeler rekreasyon amaçlı değil, turizm ve ikinci konut alanları olarak kullanıma açıldığı görülmektedir. Ayrıca bu bölgede lejant ve plan raporundan anlaşılamayan bir fonksiyon atamasının da yapılmış olduğu görülmektedir. Aynı zamanda tüm planlama bölgesi içinde ulaşımaya yönelik geliştirici ve ulaşımı yönlendirici herhangi bir karar üretilmemiştir.
- Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Organize Besi ve Tarım Alanları tariflenmiştir. Plan hükümleri 10.3 maddesinde “tarımsal ve hayvansal ürünlerin yan mamul yada mamul hale getirilmelerini sağlayan entegre veya entegre nitelikte olmayan sanayi tesislerini, depolanmasını, paketlenmesini ve bu faaliyetlerin gerektirdiği diğer fonksiyonları içeren tesislerin yapılacağı alanlardır. Alanda tesislerin ilişkisi parsel büyüklüğü, inşaat alanı gibi kararlar alt ölçek planlarda ilgili kurumların görüşü alınarak belirlenecektir.” denilmektedir. Bu kararlar ilgili 1/100.000 Ölçekli 2020 Yılı Çevre Düzeni Planında herhangi bir açıklama

bulunmadığından, geri beslemeli olarak üst Ölçekli planlarda da ifade edilmesi daha sağlıklı olacaktır.

- 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ile 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen tarımsal niteliği korunacak alanlar, tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanları birbirleriyle örtüşmemektedir. Planda Aydınpınar – Yörükali köylerinin güneyinde tariflenen tarımsal niteliği korunacak alan, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında özel mahsul alanı olarak tariflenmiştir. Mürsel köyü çevresinde tariflenen diğer tarım alanları, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında özel mahsul alanı olarak tariflenmiştir. Işıklı köyünün güneyinde tariflenen diğer tarım alanları, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında özel mahsul alanı olarak tariflenmiştir. Bu karar planlamaya atlık oluşturan kurum görüşleri ve diğer bilgilerin hangi kurumlardan, ne kadar doğrulukta elde edildiği ve hangi kriterler ile bilimsel veriler doğrultusunda değerlendirildiği sorusunu gündeme getirmektedir.
- 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ve 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen Orman alanları ve Ağaçlık alanlar birbirleriyle örtüşmemektedir.
- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında Zeytinbağı Belediyesi'nin sahil kıyıları ve Zeytinbağı'nın güney doğusunda kalan alan güneybirlik (orman içi güneybirlik dahil) kullanım alanı olarak tariflenmiştir. Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında bu alanlar yer almamaktadır.
- 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Zeytinbağı'nın batısında ikinci konut alanları tariflenmiştir. Bu alanlar 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında orman ve tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarında kalmaktadır.
- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında Zeytinbağı için önerilen gelişme konut alanları, 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında yer almamaktadır.
- 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Işıklı Köyünün kuzeyinde tariflenen bölge parkı, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanı olarak tarif edilmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında Bademli köyünün doğusundaki ikinci konut alanları, hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında meskun yerleşme alanı olarak işlenmiştir.
- 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında Bademli – Çağrışan köyleri çevresinde önerilen çok seyrek yoğunluklu gelişme alanları, 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanı olarak tarif edilmiştir.
- Hazırlanan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı plan notları 10.1 de tarımsal niteliği korunacak alanlar maddesinde “gösterilen yoldan cephe almak, parsel büyüklüğü en az 20.000 m² olan, komşu parselden en az 10 m yapı yaklaşma sınırı koymak, temel kazısı gerektirmeyen sökülüp takılabilir cinsten olan ve parselin %10 undan fazla alan kaplamamak koşulu ile tek katlı geçici yapı yapılabilir” denmekte ancak parsel büyüklüğünün 20.000 m² den büyük olması durumunda yapılaşmanın maksimum ne kadar olacağı yönünde bir üst sınır bulunmamaktadır.
- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri 5.4 tarım alanları 5.4.1 maddesi tarımsal niteliği korunacak alanlar ve meralar da yapılanma koşulu “bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m² cephesi bulunacaktır. E=0,05 maksimum inşaat alanı 250 m², maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır. Bu alanlarda parsel büyüklüğü 50.000 m² olmak koşulu ile şoklama konserve, salça tesisleri 1/1000 Ölçekli imar planının ilgili idarece onanması ile yapılabilir. E= 0,25 h max= 6,50. bu alanlarda yapılacak soğuk hava deposu, un fabrikası, yem fabrikası, mandıra, besihane ve tavukçulukgibi tesisler 5000 m²den büyük parsel olması koşulu ile 1/1000 Ölçekli imar planı E= 0,25 olmak üzere ilgili idarece onaylanarak yapılabilir, 5000 m²den küçük parsellerde mandıra besihane ve tavukçuluk için E= 0,10 maksimum inşaat alanı = 500 m² olarak tariflenmiştir”. 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi

Nazım İmar Planı hükümleri 10.1 maddesi tarımsal niteliği korunacak alanlarla ilgili yapılanma koşulunu “mevcut ve proje kapsamındaki sulama alanları içinde kalan yerlerde tarla balıkçılığına, tavuk kümesi ve soğuk hava deposuna, sulama bütünlüğünün bozulmaması açısından izin verilmez. Bu alanların tarımsal faaliyetinin gerektirdiği depolama ve diğer yapılaşmaların zorunluluğunun tarım il müdürlüğünün uygun görüşü ile teyit edilmesi, tarımsal faaliyette ve üretimde bulunan birlik yada kooperatiflerin talepleri ile depolama alanları yapılabilir. Bu alanlar planda gösterilen yoldan cephe almak; parsel büyüklüğü en az 20.000 m² olan ve komşu parsellerden en az 10 m yapı yaklaşma sınırı koymak, temel kazısı gerektirmeyen sökülüp takılabilir cinsten olan ve parselin %10’undan fazla alan kaplamamak koşulu ile tek katlı geçici yapı yapılabilir.” denilmektedir. Tarımsal niteliği korunacak alanlara ilişkin bu karar üst Ölçekli planla çelişmektedir.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planı hükümleri 5.4 tarım alanları 5.4.2 maddesi tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarında yapılanma koşulu “bu alanlarda ifraz işleminden sonra elde edilecek her parsel 5000 m²den daha küçük olamaz. Ayrıca bu parsellerin tapu kadastro yada tapulama haritasında bulunan ya da kamuya ait var olan bir yola, yapılan ifrazdan sonra en az 25 m² cephesi bulunacaktır. E=0,05 maksimum inşaat alanı 250 m², maksimum h = 6,50 m olmak üzere inşaat yapılabilir. Bu alanlardaki yapılanmalarda yapının yola uzaklığı en az 10 m, yan bahçe uzaklıkları en az 5 m olacaktır.” denilmektedir. 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında ise tarımsal niteliği korunacak özel mahsul alanlarına ilişkin hiçbir yapılanma koşulu plan hükümlerinde yer almamıştır. Planda oldukça önemli alan kaplayan ve Mudanya bölgesi için önem arz eden özel mahsul (zeytin) alanları planda tanımsız bırakılmıştır.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen güneybirlik turizm alanları ile 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında tariflen güneybirlik turizm alanları birbirleriyle örtüşmemektedir. Ayrıca kıyı kesimi çevre düzeni planı hükümleri 5.2.3 maddesinde güneybirlik kullanım alanları ile ilgili yapılanma koşulunu E= 0,05 h max=4,50 m 1 kat olarak tariflenmiştir. Hazırlanan nazım imar

planı hükümleri 8.2 maddesinde güneybirlik tesis alanları yapılanma koşulunu E= 0,10 h max= 4,50 m 1 kat asma kat yapılması halinde h max=5,50 m olarak tariflenmektedir. Bu karar üst Ölçekli plan kararları ile uyusmamaktadır.

- 1/25.000 Ölçekli Kıyı Kesimi Çevre Düzeni Planında tariflenen ikinci konut alanları ile 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planında tariflenen ikinci konut alanları birbirleriyle örtüşmemektedir. Ayrıca kıyı kesimi çevre düzeni planı hükümleri 5.2.1 maddesi turizm + ikinci konut alanları yapılanma koşulu ile, hazırlanan Nazım İmar planı hükümleri 8.3 maddesinde tariflenen turizm + ikinci konut alanları yapılanma koşulu farklılıklar göstermektedir.

- Plan üzerinde Ketsel Çalışma Alanı olarak ifade edilen alanların, yine plan üzerinde belirtilen Konut Dışı Ketsel Çalışma Alanı faaliyetleri ile örtüşmesinden dolayı, böyle bir lejandın neden üretildiği anlaşılammaktadır. Bu durum uygulamada çeşitli sıkıntılara yol açabileceği düşünülmektedir.

- Konut dışı kentsel çalışma alanında beton santrali yapılabileceği daha önce Batı ve Merkez Plan kararlarında olduğu gibi burada da görülmektedir. Konut alanları yakınında yapılabilecek beton santralleri insan sağlığı açısından olumsuz etki yaratacaktır.

- Kent planlama özünde kamu yararını içeren, eşitsizliklerin azaltılmasını hedefleyen yasal bir araç ve süreçtir. Ancak Nazım İmar Planları hazırlanırken özellikle özelleştirmeci mantıkla hareket edilmekte ve tüm kentsel sosyal donatı alanlarında özel ya da resmi yapılar ile ticaret yapılabileceğine vurgu yapılmaktadır. Plan notlarınının 4.11. maddesinde “ticaret, yönetim, eğitim, sağlık v.b gibi kullanımlar ve kültür tesislerinin dengeli şekilde dağıtılması sağlanacaktır” denmektedir. Bu durum, ticaret fonksiyonunun eğitim, sağlık v.b gibi Anayasal ve sosyal haklardan ayrı tutulmadığının göstergesidir.

Yukarıdaki sebeplerden dolayı 16.11.2006 tarihinde onaylanan ve şu an askıda bulunan 1/25.000 Ölçekli Mudanya Planlama Bölgesi Nazım İmar Planı ve plan hükümlerinin ilgili yasa ve yönetmelikler, planlama ilke ve esasları, üst Ölçekli planlara uygun üretilmediği gerekçeleri ile gerekli düzeltmelerin yapılması amacıyla Büyükşehir Belediye Meclisi’nce değerlendirilmek üzere itiraz edilmiştir.

Bursa Şube

BELEDİYE TOPLANTILARINA KATILDIK

Yıldırım ve Osmangazi Belediyelerinin 13.12.2006, 14.12.2006 ve 28.12.2006 tarihlerinde düzenledikleri “Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik” kapsamında düzenlenen plan değişiklikleri toplantılarına katıldık. Konu ile ilgili görüşlerimizi yazılı ve sözlü olarak ilettik.

Ayrıca, Bursa Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı tarafından 18.12.2006 tarihinde düzenlenen “Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulanması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik” kapsamında Yıldırım İlçesi Emirsultan Meydanı düzenlenmesine ilişkin plan değişikliği toplantısına katıldık. Konu ile ilgili görüşümüzü yazılı ve sözlü olarak ilettik.

Bursa Şube

BAOB TOPLANTILARINA KATILDIK

Bursa Akademik Odalar Birliğinin, 21.12.2006 tarihinde düzenlenen Sekreteryaasının Eczacılar Odasından, Ziraat Mühendisleri Odasına geçmesi, 2006 yılında yapılan faaliyetlerin değerlendirilmesi konulu toplantısına, 11.12.2006 tarihinde düzenlenen Aile Hekimliği, Yıldırım Belediyesi Sağlık Hizmetleri İhalesi ve aralık ayı içerisinde gelişen olayların görüşüldüğü, aylık olağan toplantısına, 15.12.2006 tarihinde

düzenlenen Bursa Akademik Odalar Bünyesinde yer alan odalardan oluşacak olan Akademik Odalar yerleşkesinin kaba inşaatının bitmesi, yeni yıl aidat oranlarının belirlenmesi ve inşaat hakkındaki gelişmelerle ilgili bilgilendirme yapılan, Bursa Akademik Odalar Sarayı Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi toplantılarına katılım sağladık.

Bursa Şube

BURSA KENTİNİN ÇÖZÜMLERİ SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

TMMOB Bursa İl Koordinasyon Kurulu tarafından 2007 yılı Nisan ayı içerisinde düzenlenecek olan “Bursa Kentinin Çözümleri Sempozyumu”na yönelik çalışmalarımız devam ediyor. Sempozyum düzenleme ve yürütme kurulunda Şube olarak yer aldığımız etkinliğe yönelik 14.12.2006 tarihinde düzenlenen 2. Düzenleme Kurulu toplantısına katıldık. Ayrıca, yapılan toplantıda bildiri çağrı metni hazırlandı ve sunumlara ilişkin tarihler belirlendi.

Bursa Şube

TMMOB İKK AYLIK OLAĞAN TOPLANTISINA KATILDIK

TMMOB İl Koordinasyon Kurulu'nun 04.12.2006 tarihinde yerel basında çıkan proje denetimi yazıları, yapı denetim şirketlerinin gazete ilanları, nükleer güç yasa tasarısı, Eleco 2006 Fuarı ve Aralık ayı içerisinde gelişen olayların görüşüldüğü, aylık olağan toplantısına katıldık.

Bursa Şube

BKVTVK BÖLGE KURULUNUN TOPLANTISINA KATILDIK

Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından 1-2 Aralık 2006 tarihlerinde düzenlenen toplantılara katıldık. Gündemdeki konular ile ilgili Şubemizin görüşünü yazılı ve sözlü olarak ilettik.

Bursa Şube

2007 YILI BÜTÇESİ İLE İLGİLİ YÜRÜYÜŞ VE BASIN AÇIKLAMASINA KATILDIK

14.12.2006 tarihinde, 2007 yılı bütçesinde eğitim, sağlık ve yatırım alanlarına yönelik payların düşürülmesine yönelik KESK tarafından düzenlenen, Setbaşı Köprüsü'nden başlayan ve Orhangazi Parkında basın açıklaması ile son bulan yürüyüşe katıldık. Yapılan basın açıklaması aşağıdaki gibidir.

“Hükümet, Türkiye'nin 2007 yılı bütçesini, halkın beklenti ve taleplerine göre değil, IMF'nin isteklerine göre hazırladı. Şu anda mecliste görüşülüyor.

- 15-30 Ağustos tarihinde KESK ve hükümet arasında yapılan toplu görüşmelerden KesK olarak, tek yanlı ücret belirlenmesi nedeni ile ortaoyunu diyerek çekildik. Çünkü biz emekçiyi ve emekliyi açlık ve sefaletle mahkum etmek isteyen bu anlayışı kabul etmiyoruz.

- Yoksul halkın ve emekçilerin vergileri ile ilgili olarak bize hep “ yol, okul ve hastane vb” olarak geri dönecek deniliyordu. Oysa bugün bütçe kaynaklarını bırakın yol, okul, hastaneyi halkın ihtiyaçlarına değil, hükümetin siyasal tercihlerine bağlı olarak iç ve dış borç faiz ödemeleri adı altında sermaye çevrelerine aktarıyor. Büyük bölümü buna ayrılan bütçenin geri kalanından aslan payını silahlanmaya harcanan kısımlar alıyor.

Kamu emekçilerine, emeklilere, sağlığa, eğitime, sosyal güvenliğe ayrılan paylar giderek azalıyor.

• Yıllardır Kamu hizmetlerine yeterli kaynak ayrılmıyor, bu hizmetler parça parça özelleştirilerek özel sektöre devrediliyor, piyasanın acımasız koşullarına terk ediliyor;

• Okullar yıllardır kayıt paraları ve veli katkı payları ile ayakta durmaya çalışıyor. Temizliğinden ısınmasına, onarımından boya badanasına, çalışanların ücretlerinden araç gereç alımına kadar tüm ihtiyaçları bu şekilde karşılanıyor. Milli eğitim bakanlığı okullara neredeyse hiç ödenek göndermiyor, okulları kadrolaşma aracı olarak kullanıyor.

• Sağlık sisteminde AKP hükümeti ile beraber hızlanan bir yıkım süreci yaşanıyor. SSK hastaneleri sağlık bakanlığına devredildi. Özel sağlık kuruluşlarına sevkini önü açıldı. Kuyrukları azaltmak, nitelikli bir sağlık hizmeti vermek adına yapılan bu değişikliklerle şimdi sağlık alanında daha büyük bir kargaşa yaşanıyor. Yaşamsal önemi olan bazı ilaçlar ödenmiyor, temin katkı payını ödeyemediği için hapis yatan babaları görüyoruz, okuyoruz.

• 01 ocak 2007 tarihinde Sosyal Sigortalar Genel Sağlık Sigortası yasası yürürlüğe giriyor. Bu yasa emekliliği hak olmaktan çıkarıyor hayal haline getiriyor. 01 ocakta işe başlayan bir kişinin emekli olabilmesi için 47 yıl çalışması gerekiyor, yılda üç ay çalışabilen geçici bir işçi 113 yaşında emekli olabiliyor. Bununla da kalmıyor, sağlık hizmeti olabilmek için ayrıca sağlık primi de yatırmamız gerekiyor. Prim yatırdığımız halde hem tam bir sağlık hizmeti almıyoruz hem de muayene ve tedavinin her aşamasında katkı payı ödememiz gerekiyor.

• Çıkarılmak istenen devlet memurları kanunu ile kamu emekçilerinin iş güvenliği ortadan kaldırılıyor, siyasal kadrolaşmanın önü daha da açılıyor.

• Kamu emekçileri sefalet ücretleri ile geçinmek zorunda bırakılıyor, İMF'den alınan direktiflerle tek taraflı ücret belirleniyor, ücretlere güllünc artışlar yapılıyor. Oysa kamu emekçilerinin anayasamızın 90. maddesi ile iç hukuk kuralı haline gelen İLO sözleşmelerinden dolayı, toplu sözleşme imzalayan TÜM BEL-SEN ile ilgili yargı kararlarından dolayı ev en son AİHM'nin Türkiye'yi tazminata mahkum eden kararından dolayı grev ve toplu sözleşme hakkımız varken buna yönelik yasaklamalar devam ediyor.

• 12 Eylül hukukundan miras kalan sendikalar yasası ile aynı yasakçı anlayışla çıkarılan kamu çalışanları sendikaları yasası çalışanların özgür ve demokratik ortamda örgütlenmesini sürekli engelliyor. Kamu emekçilerinin önündeki siyaset yasağı devam ediyor.

Bütün bunları kabul ediyorsak İMF patentli 2007 yılı bütçesini de kabul ediyoruz demektir. Ama bunun böyle olmadığını gördük. KESK olarak, TMMOB ve TTB ile birlikte bütçeyi, çoğunluğu çalışanlar olmak üzere, halkın oyuna sunduk. Halkın %99'a yakını bu bütçeyi kabul etmiyorum dedi. Buradan hükümete sormak gerekiyor: halk, yaptığınız bu bütçeyi kabul etmiyor. Siz kim için, ne için bütçe yapıyorsunuz? Onun için biz bugün burada ve ülkenin her yerinde alanlardayız, hükümeti halkın beklentileri, talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda bütçeye yeniden şekil vermesi için uyarıyoruz. Hükümeti;

- İnsanca yaşanacak bir ücret konusunda da uyarıyoruz
- Uluslararası sözleşmelere uygun toplu sözleşme ve grev hakkının güvence altına alan, örgütlenmenin önündeki engelleri kaldırıldığı, ortak örgütlenmeye olanak veren tek bir sendika yasası içinde uyarıyoruz.
- Herkese parasız, eşit ulaşılabilir, nitelikli kamu hizmetleri içinde uyarıyoruz.
- Eğitime yeterli bütçe, okulumuza ödenek ayrılmasını istiyoruz ve bunun için de uyarıyoruz.
- Sağlıkta tasarruf ölüm demektir. Baştan sona sağlıkta tasarruf demek olan, sağlığı özel sağlık kuruluşlarına devreden, kamu sağlık kuruluşlarını da parça parça özelleştiren "sağlıkta dönüşüm programı"ndan vazgeçilmesi, sağlıkta yıkımın durdurulması konusunda uyarıyoruz.
- İş güvencesi çalışmayı esas alan, çalışma yaşamını demokratikleştiren yeni bir kamu çalışma düzeni için uyarıyoruz.
- Kamu emekçilerine siyaset yapma önündeki engellerin kaldırılması için uyarıyoruz.
- Kamu emekçileri üzerindeki baskı, sürgün ve yasakların durdurulması konusunda uyarıyoruz.

Hükümeti bugün burada ve tüm illerde yaptığımız bu eylemlerle uyarıyoruz. Bu uyarılarımızın görmezden gelinmesi bu

taleplerimizle ilgili olarak güven verici adım atılmaması halinde İNSANCA YAŞAM için eylemlerimizin devam edeceğini bir kez daha hatırlatıyoruz."

 Bursa Şube

BOTAŞ ALANI İÇİN İMZA KAMPANYASI BAŞLATTIK

Bursa Emek Belediyesi sınırları içerisinde kalan eski Türkiye Kömür İşletmelerine BOTAŞ'a ait alan hiçbir planlama ilke ve esasına uyulmadan yüksek yoğunluklu konut ve alışveriş merkezine dönüştürülmek istenmektedir. 6500 kişinin yaşayacağı düşünülen bunun yanı sıra yapılacak alışveriş merkezlerinin yaratacağı yaya ve araç sirkülasyonu bölgede trafik ve insan yoğunluğunun artmasına sebep olacaktır. Zaten aynı güzergah üzerinde organize sanayi bölgesinin olması, Güzelyalı feribot iskelesinin faaliyete başlaması ile zaten bu hat üzerinde yoğunluk artışı oluşacak olması sebebiyle yasa ve yönetmeliklere aykırı yapılan bu yapılaşmanın önlenmesi sebebiyle BAOB olarak kamuoyunu bilgilendirerek, imza kampanyası başlattık.

 Bursa Şube

SERKAN İNCEOĞLU'NUN MESLEK ODALARINA KARŞI TAVRINI ELEŞTİRDİK

Bursa Hakimiyet gazetesi yazarlarından Serkan İnceoğlu'nun köşesinde 01.12.2006 tarihinde "Meslek Odalarına Büyük Şok" 04.12.2006 tarihinde ise "Bursa Hakimiyete Güven Satırları", 06.12.2006 tarihinde ise "Açıkladığımız Belgeye Ulaşamamışlar", 18.12.2006 tarihinde ise "Diyoruz ki..." başlığı ile dört makale yayımlanmıştır. Köşesinde meslek odalarına karşı çirkin saldırılarda bulunan yazara karşı TMMOB Bursa İl

Koordinasyon Kurulu yapılan toplantı sonrası 19.12.2006 tarihinde tenkit ve cevap yazısı yayınlanmıştır. Söz Konusu yazının tam metni aşağıdaki gibidir.

“Sayın Serkan İnceoğlu,

Köşenizde 01.12.2006 tarihinde “meslek odalarına büyük şok” 04.12.2006 tarihinde ise “Bursa haki-miyete’e güven satırları”, 06.12.2006 tarihinde ise “açıkladığımız belgeye ulaşamamışlar”, 18.12.2006 tarihinde ise “Diyoruz ki...” başlığı ile dört makale yayımlanmıştır. İrdelediğiniz mesleki denetim konusuna, açıklık getirmek zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Yazılarda, Bayındırlık ve İskan Bakan-lığı’nın genelgesi ile meslek odalarının mesleki denetimlerinin yasal olmadığı ve bu tespitin meslek odaları için büyük bir şok olduğu; 4708 sayılı Yapı Denetim Yasası ve 6235 sayılı TMMOB Yasası’nın mesleki denetim yetkisi vermediği belirtilmektedir. Öncelikle, Bakanlığın anılan yazısı TMMOB’a bağlı meslek odaları için “büyük bir şok” değildir. Siyasal iktidarların yapı denetimi konusunda takındıkları tutuma göre, Bakanlık, 1970’lerden bugüne bu ve buna benzer ya da aksi yönde genelge ve yazılar hep yayımlamışlardır. Bu nedenle, TMMOB ve bağlı Odalarımız yönünden “şok edecek” bir durum söz konusu değildir. Yani habere değer görülen genelgelerin sayısını, Bakanlık dahi tespit edemez. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, siyasal duruşuna ve kente bakış açısına göre, ya mesleki denetimi zorunlu görmüş ya da aksi yönde genelgeler yayımlamış-tır. Olumlayan iki genelge konusunda örnek verecek olursak, İmar ve İskan Bakanı Selahattin Babüroğlu imzası ile 28.3.1975 tarihinde yayınlanan 93 no.lu Genelge ile “Belediye Sınırları Dışında” da vize uygulaması öngör-ülmüştür.

Mesleki denetim ücreti konusunda ise, 22.10.1963 gün ve 4998/5563-38478 sayı ile Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı’na hitaben bir yazı gönder-miş ve bu yazıda “Odaların aldığı vize ücretleri hakkında görüşünü” açıkça ifade etmiştir.

Görüş de; ‘...Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu’nun

2 nci maddesinde Odanın, amme ve memleket menfaatleri bakımından lüzum gördüğü bütün tedbirleri alacağı zikredilmiştir. Odalar Birliğinin, inşaat işlerinin fenni usul ve kaidelere uygun-luğunu incelemesi, amme ve memleket menfaatten ile ilgili olup Odalar Birli-ğinin vazifesi meyanındadır. Kanunun 32 nci maddesinin (ç) fıkrasında da “vesika ücretleri” Odanın gelirleri meyanında sayılmıştır.

Yukarıda zikrolunan sebeplerle Oda-ların, teknik personelin belediyeye vereceği projeleri incelemesine karşılık olarak bir ücret talep etmesinin kanun hükümlerine uygun bulunduğu sonu-cuna varılmaktadır...” denilmektedir

3.11.1980 tarihinde İmar ve İskan Bakan-lığı tarafından yayınlanan 109 sayılı Genelge ile, 79 sayılı Genel-geye uyulması istenmiş, 19.4.1984 tarihinde Belediye Teknik Hizmetler Genel Müdürlüğü’nün Ankara Bele-diyesine verdiği 4756 sayılı yanıtında “...Konu, ilgili mevzuat dahilinde incelenmiş olup, serbest mimarlık ve şehircilik Bürolarının Tanımı. Tescili ve Is Dağıtım Düzeni Yönetmeliği ile bürolar ve bürolarda çalışan üyeler hakkında bürolarının Odaca deneti-minin sağlanması amaçlanmıştır,

Yukarıda açıklanan mesleki denetim uygulamasında Belediyece yapılması gereken işlem, serbest bürolarca onaylanmak üzere belediyeye getirilen projelerin incelenmesi sırasında ser-best büroların Oda kaydının yenilenip yenilenmediği hususunun aranması olmalıdır.

Bu nedenle TMMOB’nin ilgili Meslek Odasına kaydı yenilenmeyen serbest büroların projelerinin belediyece kabul edilmemesi gerekir...” demektedir.

TMMOB Yasası’nda, TMMOB ve bağlı meslek odalarının amaç, görev ve yetkileri değişmediğine göre bu tartışmaların hukuki bir zemine oturdu-ğundan söz edilemeyecektir. O halde, Bakanlığın ve belediyelerin tutumları nasıl açıklanacaktır? sorusu gündeme gelmektedir. Bu sorunun yanıtı da ne yazık ki kentlerin rant alanından kur-tarılmasında yatmaktadır.

Mesleki denetimin yasal olmadığına dair sözü edilen Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu 1998/344

Esas, 2000/12 sayılı davanın konusu ise Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 378 sayılı ilke kararının iptaline yönelik almış olduğu kararın iptali istemidir. Anılan kararda, “...koruma kurullarında değerlendirilecek projelerin serbest meslek hizmet yetki ve statüsüne sahip ve bu hizmet yapma koşullarını yitirmemiş mimarlarca düzenlenmesi gerekliliğinin denetimi ise yine ilgili mimarlar odasına projenin içerik itibarıyla denetimi yetkisi vermediğinden davalı idare tarafından getirilen yeni düzenlemede hukuka aykırılık bulunmamıştır.” denilmektedir. Bu karar, Meslek Odalarının yetkilerini ortadan kaldıran bir karar değildir. Aksine, üyenin denetleneyeceğini ancak davanın özeline ilişkin proje içeriğinin denetlenemeyeceği belirtmektedir.

Yasaya uygun ve üyelerin iradesini belirten Oda yönetmeliklerinde mes-leki denetim yapılması belirtilmiş ise, bu yönetmelikler ilgili genelgelerle yok sayılamaz. Bu konuda Belediyeler de karar alamaz. Çünkü, 6235 sayılı Yasa’nın 2. maddesinde belir-tilen amaçların sağlanması amacıyla, Yasa’nın 39.maddesi uyarınca tüm üyelerin iradesini oluşturan, Genel Kurul Kararı ile kabul edilen tüzük ve yönetmelikler, Oda yönetim kurullarına MESLEKİ DENETİM UYGULAMASI YAPMA YETKİSİ vermiştir. Bu yetki hem yasadan doğmakta, hem de yasa uyarınca üyeler tarafından verilmiş bir yetkidir. Üyelerin bu iradesi Yasa’nın 2. maddesinde belirtilen amacın somut-laştırılmasıdır.

Sonuç olarak, Bayındırlık ve İskan Bakan-lığı’nın genelgesi, Birliğimiz yönünden “şok edici” değildir. Komuyu bilmeyenler; bu konudan yeni haberdar olanlar için yeni bir şey olabilir ancak, Birliğimiz sayamayacağımız kadar Bakan ve Belediye Başkanları ile 52 yıllık bir tarih yaşamıştır. Birliğimizi üzen, olup bitenlerin yenilik taşıyan bir yönünün olmaması ve hala kentlerin ranta kurban edilmesidir.

Kamuoyunun doğru bilgilendiril-mesi açısından açıklama metnimizin tamamının yayımı için gereğini rica ederiz.

TMMOB BURSA İKK”

İSTANBUL İL ÇEVRE DÜZENİ PLANINI YARGIYA TAŞIDIK

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 22.08.2006 tarihinde onaylanarak, 28.08.2006 tarihinde askıya çıkarılan, 1/100.000 Ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nın Yasalara, Yönetmeliklere, kamu yararına, şehircilik ilkelerine ve planlama tekniklerine aykırı olduğu gerekçesiyle yürütmesinin durdurulması ve iptali için dava açtık. TMMOB'a bağlı meslek odaları ile Şubemiz sekreteryasında yapılan çalışmaların sonucunda oluşturulan ve dava dilekçemize esas oluşturan rapor-daki gerekçeleri özet olarak aşağıdaki gibidir.

I- Planın Hazırlanma ve Onaylanma Süreci Yasa Dışındır

1/100 000 Ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, BİMTAŞ A.Ş. bünyesinde oluşturulmuş olan ve bu planı yapma konusunda hiçbir yasal yetkisi olmayan İMP (İstanbul Metropolitan Planlama ve Kentsel Tasarım Merkezi) tarafından hazırlanmıştır. Bu nedenle, ne bu planın onama işlemleri ne de bu plan yasal değildir.

İşin başından beri İMP ve İstanbul'un planlanması konusunda tam bir yanıltma taktiği uygulanmıştır. Bu yanıltma, BİMTAŞ A.Ş.'nin bünyesinde oluşturulmuş olan İMP'nin kurumsal yapısı, görevi ve İstanbul planlaması ile ilişkisi üzerine odaklanmıştır. Planlama süreci boyunca İMP, oluşumu, yapısı, görev ve yetkileri açısından gerçeğe uygun olmayan bir biçimde tanıtılmıştır ve tanıtılmaya da devam etmektedir. Burada en kritik nokta, İMP'nin, Belediye'nin bünyesinde, İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nı yapma yetkisi taşıyan bir yapı olarak tanıtılmasıdır. Oysa işlerin hiç de öyle olmadığı, İMP'nin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin değil, BİMTAŞ A.Ş.'nin bünyesinde oluşturulan bir yapı olduğu,

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin BİMTAŞ'a ihale ettiği işin de, İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nı yapmayı kapsamadığına, sadece "İstanbul Büyükşehir Nazım İmar Planı Analitik Etütler İş'i" ile sınırlı olduğuna ilişkin tüm bilgi ve belgeler Belediyenin kendi kaynaklarından da açıkça belgelenebilmektedir.

Yasal olarak plan elde etmenin iki yolu vardır. İdare "yapar ya da yaptırır" der imar mevzuatı. Oysa burada ne İMP Belediye'nin kurumsal yapısı içinde bir oluşumdur, ne de işin ihalesi söz konusudur. Anlaşılan o ki, bu plan Belediyeye, "analiz çalışmalarının yanında bir ilave hediye" olarak sunulmuştur. Bu planın onay için meclise havalesi ve onayı işlemleri açıkça yasayı çiğnemektir. Bu plan yasal olarak Ölü Doğmuştur ve Yok Hükümündedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Plan yapımı konusunda BİMTAŞ'a yetki veren bir ihalesi söz konusu olmadığı gibi, zaten böyle bir ihalenin yapılabilmesi de yasal olarak söz konusu değildir. Çünkü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait olan söz konusu şirketin anılan "müellif" tanımına uygun olarak plan hizmetini yüklenilmesi için, "hissedarları içinde hisseleri ortakların meslek grubuna göre dağılımında eşit veya daha fazla paya sahip gerçek kişi" koşuluna uygun en az bir hissedara sahip olması gerekmektedir. BİMTAŞ'ın bu koşullara uygun, yasal olarak plan müellifi olabilecek bir ortaklığı söz konusu değildir. Bu çerçevede, zaten "YOK" hükmünde olan bu plandaki imzalar da, "Plan Yapımını Yüklenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik" hükümlerine de aykırı ve dolayısıyla da geçersizdir.

II- Planın Sakıncaları

1. Plana ilişkin açıklamalarda ve Plan Raporu'nda "İstanbul'un küresel düzeydeki metropoller arası yarışta hak ettiği yeri alması ve uluslar arası pazarda daha rekabetçi olabilmesi" temel hedef olarak tanımlanmaktadır. Görüleceği üzere, İstanbul planlamasının temel hedefi kentli değil, yatırımcıdır.

İstanbul planlamasının temel hedefi, öncelikle, "İnsanca yaşanabilecek bir kent yaratabilmek" olmalıdır. Şu anda ortaya çıkan plan ise, kenti her ne pahasına olursa olsun pazarlamak, yerli ve yabancı sermayenin hizmetine ve kullanımına sunmak hedefinin damgasını taşımaktadır. Bu planla kent bir yatırım alanına dönüştürülmüştür.

2. Haydarpaşa-Zeytinburnu kıyı ve liman alanlarında, Küçükçekmece ve Kartal'da, bir üst plana dayanmaksızın gündeme getirilmiş olan bir çok sakıncalı kentsel dönüşüm projeleri ve yatırım kararları, adeta bir veri kabul edilerek, plana aynen işlenmiştir. Bu ve benzeri durumlar, planın bu tür projeleri yasallaştırmanın bir aracı gibi algılandığı ve ona göre hazırlandığı konusundaki düşüncelerimizi güçlendirmektedir.

Bu tür projelerle ilgili plan kararlarına dayanak oluşturmak amacıyla, Plan Raporu'nda, bazı doğru olmayan tespit ve değerlendirmelere yer verilmiş olduğu da görülmektedir. Örneğin, Zeytinburnu Kentsel Dönüşüm Projesi'ne dayanak oluşturmak amacıyla, Zeytinburnu'nun İstanbul'un mevcut Merkezi İş Alanı (MİA) içerisinde kaldığı gibi gerçekdışı bir tespiti yer verilmekten kaçınılmadığı görülmektedir.

Bu kentsel dönüşüm projeleri kent ve insan odaklı olmayıp "İstanbul'un pazarlanması ve küresel şirketlere rant alanı sunulması" anlayışı temelinde gündeme getirilmiş projelerdir. Bu projeler ve bunların tetikleyeceği diğer plansız projeler İstanbul'un tarihsel, doğal değerlerine zarar verecek ve gereksinimi olan sağlıklı gelişiminin önünde engel teşkil edecektir.

Herhangi bir araştırmaya, bir üst plana dayanmayan, sadece İstanbul'un pazarlanmasına yönelik bir yaklaşımın eseri olan ve kentin tarihi ve doğal değerlerini yok sayan bu kentsel projelerin hiçbir analiz ve sentez çalışmasına ve değerlendirmesine dayanmaksızın kabul edilerek plana dahil edilmesi, olması gerekli planlama ciddiyetiyle asla uyusmamaktadır. Bu planlama yaklaşımı, sonuçta ortaya

çıkaran planı bir “paylaşım ve pazarlama” belgesine dönüştürmüştür.

3. Plan kararları ve lejant bir çok belirsiz, çelişkili ve korunması gerekli alanların alt ölçekte yapılaşmaya açılabilmesinin kapsamını aralayan bir yaklaşımın ürünü olarak görülmektedir. Bu yaklaşım planlamaya aykırıdır ve plan kararlarının geçerliliğini tartışmaya açmaktadır. Bir planın bir yandan plan kararları getirirken bir yandan da o kararları geçersiz kılacak kararlar üretmesi plansızlığı planla empoze etmekten başka bir şey değildir. Bu yaklaşımdan kesinlikle vazgeçilmesi gerekmektedir. Örneğin;

“Mutlak Korunması Gereken Tarım Alanları” ve “Bölgenin Riskli Jeolojik Yapısı Nedeniyle Kullanımı Alt Ölçekte Netleştirilecek Alanlar” lejantı aynı alanlar için birlikte kullanılmıştır. Burada açıkça bir kullanım belirsizliği ve muğlaklık söz konusudur. Bu durumda, bu planda” mutlak korunması gerekli tarım alanları”nın jeolojik sakıncalı alanlarda kalanları, alt Ölçekli planlarda yeni ve tarım dışı kullanımlara dönüştürülebileceklerdir.

4. Planda yer verilen ulaşım kararlarına bakıldığında, plan eki olan yazılı dokümanlarda tanımlanan ilkeler ile planda yer alan ulaşım kararlarının çeliştiği görülmektedir.

Plan Raporu’nda kuzeye doğru gelişmeyi engellemek; yolcu ve yük taşımacılığında raylı sistem kullanmak planın öncelikli hedefleri arasında sayılırken, planda, Batı yakasında TEM’in kuzeyinden geçen yeni bir otoyolun yer alması ilginçtir. Bu otoyolun ne amaçla planlandığı konusunda plan raporunda da herhangi bir açıklama yer almamaktadır. Bu otoyolun, şu anda planda yer almayan 3. Köprü’nün bağlantı yoluna dönüştürülmek üzere getirildiği açıktır.

“Yönetici Özeti” başlıklı özet raporun “Mekansal Konumlandırılmalar” bölümünde ise, “Anadolu Yakası için Çevre Düzeni Planı çerçevesinde geliştirilen diğer bir fiziki gelişme konusu ise, TEM ve E-5 arası bağlantı yollarının

çeşitlenmesi ile doğu batı yönünde Maltepe-Kurtköy arasında sürekliliği olan bir ara yol önerisidir. Önerilen raylı sistemin etkinliğini de arttırabilecek ve sistemler arası entegrasyona hizmet edecek bu karayolunun, E-5 ile TEM arası yerleşmelerin dönüşüm sürecinde de ana işlevlerin ve yatırımların konumlandığı aks olarak ele alınması hedeflenmektedir.” denmektedir.

Görülebileceği üzere, kentin batı yakasında olduğu gibi, doğu yakasında da yeni karayolu projeleri gündeme getirilmektedir. Ulaşım yatırımlarının artık raylı sistem ve metro üzerinde yoğunlaşması genel kabul görmüşken, hala büyük karayolu projelerini gündeme getirmek son derece hatalı ve çok geç olmadan geri alınması gereken plan kararlarıdır.

Plan Açıklama Raporu’nun “Ulaşım” bölümünde ise, öneri raylı sistem ve karayolu güzergahları kastedilerek, “...hazırlanmakta olan ulaşım ana planı verileri ışığında hatlarda değişiklikler olabilecektir.” denmektedir. Arazi kullanım kararları ile ulaşım kararlarının ayrı süreçlerde ele alındığı bir planlama olamaz. 1/100 000 Ölçekli üst planın, hazırlanmakta olan “ana ulaşım planı” tamamlanmadan hazırlanması ve ulaşım ile ilgili temel kararlarının, “ileride değişebilir” rahatlığıyla alınması kabul edilemez bir planlama yaklaşımıdır.

5. Planda 2B alanları, “Sürdürülebilirlik Çerçevesinde Koruma Alanları” başlığı altında yer alan ayrı bir lejantla gösterilmiştir. 2-B ile ilgili Plan Lejantı: “Yasal Statüsü netleşince 1/25 000 ve/veya 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planlarında Kullanım Kararları Belirlenecek 2B Alanları” adını taşımaktadır.

Bir planda, bir alana bu şekilde bir kullanım kararı getirilemez. Planda 2B alanları ile ilgili ayrı bir plan lejantı görmek, hele bu alanların kullanım kararlarının 2B alanlarının yasal statülerinin belirlenmesiyle ilişkili olarak alt Ölçekli planlara bırakılması, planlama açısından alışılmamış, ilginç, ilginç olduğu kadar da plan-

lama anlayışının dışında bir yaklaşımdır. Plan, bu alanların kullanım kararlarının belirlenmesini, orman alanlarından çıkarılıp satışları yapılarak imara açılmaları sürecinin neticesine bağlanmıştır. Bu plan kararının, orman alanlarının pazarlanması ve işgallerinin yasallaştırılması uygulamalarında bir araç olduğu açık olan 2B uygulamasının planla desteklenmesi anlamına geleceği açıktır.

Ayrıca, 2B alanı lejantının mevcut orman alanları ve su havzaları içinde de (Ömerli, Elmalı, Terkos, Alibeyköy, Büyükçekmece) yer aldıkları; hatta Ömerli ve Elmalı havzalarında mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarına kadar uzandıkları görülmektedir. Kesin korunması gereken bu alanların hiçbir şekilde yapılaşmaya açılmaması gerektiği halde, bu alanlarda dahi “Yasal Statüsü netleşince 1/25 000 ve/veya 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planlarında Kullanım Kararları Belirlenecek 2B Alanları” biçimindeki plan hükmünün geçerli olması, bu alanları imara açarak orman ve içme suyu havzalarını tahrip edici sonuçlar doğuracak son derece sakıncalı bir planlama yaklaşımıdır.

6. Su Toplama Havza Alanları ile ilgili olarak da planın kullanım kararları üretmediği görülmektedir. Planda, İstanbul’un temel sorunlarından biri olan havza alanlarındaki kirlenici yapılaşmalar ve yerleşimler için de çözüm oluşturacak ilkesel kararlar bulunmamaktadır. Havza yerleşimindeki büyük miktardaki nüfus çevre düzeni planında yok sayılmış, bu konu ile ilgili hiçbir çözüm önerisi, hiçbir planlama kararı getirilmemiş; bu yerleşimlerin yer aldığı alanlar için sadece “rehabilite edilecek” demekle yetinilmiştir.

Bu arada, planda Küçükçekmece Gölü su kaynağı olarak kabul edilerek havza sınırları plana işlendiği halde, koruma kuşaklarında getirilen plan kararlarının diğer havzalara getirilen kararlardan farklı olduğu görülmektedir. Diğer havza alanlarında havzaların kullanımı ile ilgili bir belirsizlik söz konusu iken, Küçükçekmece su havzası için getirilen plan kararlarının hiç

birinin diğer su havzalarındaki kararlarla ilgisi yoktur. Bu havzada, diğer havza alanları için kullanılan lejantlar değil, herhangi bir alan için kullanılabilecek lejantlar yer almaktadır. Bu çerçevede, planda, Küçükçekmece su havzasının yapı yasağı olması gereken mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında dahi “konut” fonksiyonunun yer aldığı, mevcut konut alanları için diğer içme suyu havzalarında rehabilitasyon önerildiği halde böyle bir yaklaşımın Küçükçekmece havzası için gösterilmediği, havza içinde “Gelişme konut alanları”, “Sıhhileştirilecek Sanayi Alanları”, “Kültür Endüstrileri Gelişme Yoğunlaşma Alanı”, “Kentsel Hizmet Alanı” gibi fonksiyonların getirildiği görülmektedir. Bu yaklaşımın, içme suyu havzası olmanın yanı sıra, yaklaşık 400 endemik (bu bölgeye özgü) türe de sahip olan havzanın gözden çıkarılması anlamına geldiği açıktır.

7. “Toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek” görevleri, Anayasa’nın 44 ve 45. maddeleri ile Devlete yüklenmiştir. Bu amaç doğrultusunda da 2005 yılında “Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu” çıkarılmıştır. Bu kanuna göre öncelikle Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak Arazi Kullanım Planları ile belirlenmiş tarım arazilerinin amacı dışında kullanılmayacağı belirtilmektedir. Ayrıca, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile de, Büyükşehir Belediyelerine “Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak;...” görevi verilmiştir.

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni planı ile, yukarıda özetle belirtilen mevzuatların hiçbirine uymadan, üretilen plan kararları ile korunması gereken tarım alanları yapılaşmaya açılmıştır. Aşağıda yer alan sınıncalı plan kararlarına ilişkin değerlendirmelerimiz arasında tarım alanlarının yapılaşmaya açılması ile ilgili bu tür kararlar da yer almaktadır.

8. Planda, kentin kuzeye doğru gelişmesini önlemek adına, kentin batıya lineer biçimde geliştirilmesinden bahsedilerek, korunması gerekli doğal kaynaklar ve yakın çevresinde yeni konut alanları açılmıştır. Bu alanları iki bölüm halinde ele alabiliriz:

a. Avrupa Yakası’nda, Büyükçekmece Gölü’nden itibaren Batıya Marmara Denizi boyunca uzanan yerleşim alanlarından kuzeye doğru, “Doğal Yapı Eşik Sentezi-1” paftasında “Mutlak Korunacak Alanlar” ve “Öncelikli Korunacak Alanlar” olarak gösterilmiş olan alanlar konut gelişme alanları olarak yapılaşmaya açılmıştır.

b. Küçükçekmece İçmesuyu Havzası içinde, TEM Otoyolu’nun kuzeyinde, Sazlıdere su havzası sınırına bitişik alanlar da gelişme konut alanları olarak planlanmıştır. Küçükçekmece gölünün kuzeyinde, Sazlıdere barajının güneyinde düşünülen gelişme konut alanları, Küçükçekmece İçmesuyu Havzası içinde ve Sazlıdere Havzası sınırında yer aldığından her iki içmesuyu havzasında da kirlenmeye neden olacaktır. Hem içme suyu havzası olması, hem de taşıdığı biyoçeşitlilik nedeniyle kesinlikle korunması gereken bu alanların gelişme konut alanları olarak yapılaşmaya açılması son derece sakıncalıdır.

9. Plan ilkelerinde “doğal eşiklerin aşılması, doğal kaynakların korunması” hedefleri belirtilmesine rağmen, İl sınırında, Gümüşyaka’da, “Doğal Yapı Eşik Sentezi-1” paftasına göre “Mutlak Korunacak Alan” olan bölge, planda “Lojistik Alan+Çalışma Alanları” olarak gösterilmiştir. Bu alan, tamamıyla tarımsal üretimde kullanılması gereken mutlak kuru tarım arazileri üzerinde yer almaktadır.

10. Planda Lojistik Alan kullanımına çok önem verilmiş olup, bu çerçevede, bir çok alan üzerine Lojistik Bölge kararı getirilmiştir.

Ancak, Lojistik tanımı bir çok fonksiyonu kapsamakta olup, planda Lojistik Alanlar tanımı ile yetinilerek bu alanlarda hangi lojistik fonksiyonların yer alabileceğinin belirtilmemiş olması uygulamada sakıncalar getirecektir.

Plan Raporu’nda, “İstanbul İli’nde Lojistik Odaklar:

Organize sanayi bölgeleri, Küçük sanayi siteleri, Nakliye Ambarları, Haller, Antrepo ve depolar, Patlayıcı ve Parlayıcı Madde Depoları.”; “İstanbul İli’nde Lojistik Terminaller;

Limanlar, Havaalanları, Demiryolu Yükleme İstasyonları, Gümrük Alanları”; “İstanbul İli’nde Yük Akışları: “Petrol Dağıtım Lojistiği, Kargo Dağıtım, Perakende Sektörü, Katı Atık Lojistiği.” olarak belirtilmiştir.

Planda Lojistik Alanları olarak gösterilmiş bölgelere, hiçbir ayırım gözetmeden, bu fonksiyonların herhangi birinin gelebilmesini öngören plan kararları sınıncalı sonuçlara yol açacaktır. Lojistik Alan olarak gösterilen bir alana, sayılan bu fonksiyonlardan birinin gelmesi uygunken, bir diğerinin gelmesi son derece yanlış olabilir. Bu nedenle, bu konudaki muğlaklık ve sınırsızlık ortadan kalkmalı, Lojistik Alanlara hangi lojistik fonksiyonların gelebileceği açık olarak belirtilmelidir.

11. Planda, Avrupa Yakası’nın kuzeyinde, Hadımköy’de yer alan Lojistik Alan Küçükçekmece İçme Suyu Havzasının Küçükçekmece İçme Suyu Havzası sınırında, Anadolu Yakası’nın kuzeyinde, Orhanlı’da yer alan Lojistik Alan ise Ömerli İçme Suyu Havzası sınırında yer almaktadır. Lojistik fonksiyonlardan bir kısmı kirlilik yaratabilecek fonksiyonlar olduğundan ve planda Lojistik Alan tanımı dışında fonksiyon açısından bir kısıtlama getirilmediğinden, bu plan kararları uygulandığı takdirde, bu alanlara gelecek fonksiyonların içme suyu havzalarında ciddi kirliliğe neden olma riski vardır.

12. Planda, İstanbul'un batı sınırında "Doğal Yapı Eşik Sentezi-1" paftasında bir kısmı "Mutlak Korunacak Alanlar", bir kısmı da "Öncelikli Korunacak Alanlar" olarak gösterilmiş, orman alanları içinde kalan bölgeye iki Üniversite Alanı ile bir Sağlık Alanı getirilmiştir. Değirmenköy sulama göletinin kuzeyinde ve kuzeydoğusunda yer alan her iki "üniversite alanı" da tarımsal üretimde kullanılması gereken mutlak kuru tarım arazileri üzerinde yer almaktadır. Korunacak alanları yapılaşmaya açmanın yaratacağı tahribat açıktır. Bunun da ötesinde, getirilen bu fonksiyonlar, nitelikleri gereği başka fonksiyonları da bölgeye çekeceklerinden, çevrelerindeki doğal yapının da tahrip olmasına yol açacaklardır.

Ayrıca, il sınırına getirilen bu fonksiyonların, komşu il üzerindeki etkileri de belli değildir. Bu kararların bir de bu açıdan test edilmesi ve değerlendirilmesi gerekirken bunun yapılmamış olduğu da ortadadır.

13. İstanbul'un Batı yakasında, "T (Teknoloji Geliştirme Parkları)" olarak planlanan alanın bir kısmı, "Doğal Yapı Eşik Sentezi-1" paftasında "Öncelikli Korunacak Alanlar"da kalıyor. Alan doğuda Büyükçekmece İçmesuyu havza sınırına dayanırken, kuzeyi ve batısı da ormanlarla çevrilidir. Hem fonksiyonun getirildiği alanın, hem de yakın çevresinin kesinlikle korunması gerekli alan olduğu böylesi bir alana Teknoloji Geliştirme Parkı fonksiyonu getirmek sakıncalı bir plan kararıdır.

14. İstanbul Çevre Düzeni Planı'nda Şile-Ağva Beldesi'nin güneydoğusuna, Kocaeli İli sınırına, fındık bahçeleri üzerine Üniversite ve Teknoloji Geliştirme Alanları planlandığını görüyoruz. Fındık, 8 milyar dolarlık 2005 yılı tarım ürünleri ihracatımızın 2 milyar dolarlık kısmını oluşturan ekonomik değeri yüksek bir tarım ürünüdür. Bu alanın devamında, Kocaeli sınırları içerisinde kalan sahalar "Tarımsal Karakteri Korunacak Alan" olarak gözükmektedir. Ayrıca, teknoloji geliştirme parkının büyük bölümünün, Doğal Yapı Araştırma Raporları içeri-

sinde Tarımsal Kaynaklar Bölümünde yer alan Tarım Toprağının Kullanımı Analizi haritasında mera arazisi üzerinde kaldığı görülmektedir. Bu bölgede planlanan Üniversite ve Teknoloji Geliştirme Parkı kararı İstanbul'un doğal kaynaklarının korunması ilkesi ile uyuşmayan sakıncalı bir karardır.

Ayrıca, bir bölge planı olmadığından, il sınırına getirilen bu fonksiyonların, komşu il üzerindeki etkileri de belli değildir. Bu yönüyle de planın büyük eksikleri bulunmaktadır.

15. Anadolu Yakasında 3, Avrupa Yakasında 4 adet olmak üzere İstanbul ilinde toplam 7 noktada "Ekolojik Tarım ve Turizm Alanı (ETTA)" kurgulanmış olduğu görülmektedir. Avrupa Yakası'nda yer alan ekolojik tarım ve turizm alanlarının 3 adedi su havzaları içerisinde, Anadolu Yakası'nda bulunanlar ise tarım arazileri üzerinde yer almaktadır. Bu alanlarda zamanla turizmdeki gelişmeyle bağlantılı olarak tarım dışı amaçlı kullanımlar yaygınlaşabileceğinden su havzaları ve tarım arazileri risk altında kalacaktır. Ayrıca, bu alanlar kentin kuzeyindeki orman alanları içinde kalmaktadır ve bu alanlardaki her olumsuz gelişme bu orman alanlarını da etkileyecektir.

16. Plan lejantında, "Kentsel Donatı-Hizmet Alanları" başlığı altında, "Kentsel Hizmet Alanları" tanımı yer almaktadır. Bu tanımın hangi fonksiyonları kapsayacağı ise, Plan Uygulama Hükümleri'nin Kentsel Hizmet Alanlar isimli maddesinde; kentin yerleşik dokusuna ve kentsel gelişme alanlarına hizmet verecek bütün kentsel fonksiyonları barındıran alanlardır. Çekim Merkezlerinde yer alacak kentsel fonksiyonların bölge ekonomisine ve sanayisine hizmet edebilecek nitelik taşıması hedeflenmektedir." biçiminde belirtilmiştir.

Görüleceği üzere, "Kentsel Hizmet Alanları" tanımı, çok genel, belirsiz ve neredeyse tüm kentsel fonksiyonları içeren bir tanımdır. Bu niteliğiyle de, "planda "Kentsel Hizmet Alanı" olarak gösterilen alanlara gelecek fonksiyonlar

belirsizdir; bu alanlarda neredeyse istenen her fonksiyon yer alabilecek gibi görünmektedir. Bu tanıma dayanarak yapılacak uygulamalar son derece sakıncalı sonuçlar doğurabilecektir. Küçükçekmece su havzasının mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında dahi "Kentsel Hizmet Alanı" kullanımı getirilmiş olması gerçeği de, bu sakıncanın boyutlarını daha da artırmaktadır.

III. Sonuç

Hazırlanma ve onama şekli açısından yasadışı ve yok hükmünde olan, temel kararları ve öngörülerıyla ciddi sakıncalar taşıyan, şehircilik ve planlama ilkelerine ve kamu yararına açıkça aykırı olan 1/100 000 Ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı, telafisi olanaksız sonuçlara yol açmadan, bir an önce iptal edilerek yürürlükten kaldırılmalıdır. İstanbul'un kent kültürünü, tarihini ve geleceğini tehlikeye atmadan, ülke planlamasına uygun, gölleri, nehirleri, kıyıları, ormanları, tarım alanlarının korunmasını içeren doğal ortamların sürdürülebilirliğini sağlayan, bilime ve planlama ilkelerine uygun, toplumsal mutabakata dayalı gerçek bir Çevre Düzeni Planı çalışmasının, Belediye bünyesi içinde sürekliliği olan bir kamu planlama birimi tarafından, hazırlanmış olan analiz çalışmalarını da değerlendirerek, acilen başlatılması vazgeçilemez bir zorunluluktur.

BASIN AÇIKLAMASI

22 Aralık Cuma günü yasalara, yönetmeliklere, kamu yararına, şehircilik ilkelerine ve planlama tekniklerine aykırı olduğu gerekçesiyle 1/100.000 Ölçekli İstanbul İl Çevre Düzeni Planı'nın yürütmesinin durdurulması ve iptali için açtığımız dava hakkında yaptığımız basın açıklaması metni aşağıdadır.

TMMOB'YE BAĞLI MESLEK ODALARI OLARAK 1/100 000 ÖLÇEKLİ İSTANBUL İL ÇEVRE DÜZENİ PLANI'NIN İPTALİ İÇİN YARGI'YA BAŞVURDUK

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin

şirketlerinden BİMTAŞ A.Ş. bünyesinde oluşturulmuş olan İMP (İstanbul metropolitan planlama ve kentsel tasarım merkezi) tarafından hazırlanan 1/100 000 Ölçekli İstanbul il çevre düzeni planı, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14.07.2006 tarihli toplantısında oy birliği ile kabul edilmesinin ardından, 22.08.2006 tarihinde İstanbul Büyükşehir belediye başkanı tarafından da onaylanarak 28.08.2006 tarihinde askıya çıkarılmıştır.

Büyükşehir belediyesi başkanı ve İMP yetkilileri tarafından, meslek odalarının da bu planın katılımcılarından olduğu biçiminde sürdürülen yanlıtıcı propaganda çalışmalarına, katılım, bilgilendirme ve şeffaflık konusundaki reklam amaçlı gerçek dışı açıklamalarına karşın, planın hazırlanma süreci boyunca TMMOB'ye bağlı meslek odalarının görüş ve katkılarının alınması söz konusu olmamıştır. katılımcılık ve şeffaflık maskesiyle pazarlanmaya çalışılan 1/100 000 Ölçekli İstanbul il çevre düzeni planı, teknik olarak yeterli olmayan, planlama ciddiyetiyle hiç bağdaşmayan, ciddi sakıncalar içeren, kente insan öncelikli değil, rant ve pazarlama öncelikli bakan bir yaklaşımın ürünüdür. uygulandığı takdirde, İstanbul'un sorunlarını çözmek bir yana, gelişimini bugünkünden de daha tehlikeli boyutlara sürükleyecek, kentin tarihi ve doğal değerlerinde geri dönülmez tahribatlar yaratacaktır.

ayrıca, bu plan, plan yapma yetkisi olmayan İMP tarafından hazırlanmıştır ve bu nedenle, "yasal açıdan yok hükmündedir."

plana, yasal süresi içinde, İstanbul Büyükşehir belediyesi nezdinde itiraz edilmiş; ancak, itiraz dilekçelerimizin 60 gün içinde cevaplanmayarak zimnen reddedilmesi üzerine, planın iptali için yargıya başvurulmuştur.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, TMMOB Harita ve Kadastro

Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi, TMMOB Peyzaj Mimarları Odası İstanbul Şubesi, TMMOB Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi, TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

İstanbul Şube

SERBEST ŞEHİRCİLİK HİZMETİ VEREN ÜYELERİMİZ İLE TOPLANTI YAPTIK

01.12.2006 tarihinde Şubemiz 9. Dönem Çalışmaları içerisinde ikincisi gerçekleştirilen Serbest Şehircilik Hizmeti Veren Üyeler Toplantısı'nda, serbest şehircilik hizmeti veren Üyelerimiz ile Şehircilik Hizmetleri Ücret Tarifesi ve Şehircilik Hizmetleri Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri Tabloları gündemli bir toplantı yapıldı. Yapılan toplantıda; Şubemiz faaliyet alanında serbest şehircilik faaliyeti yürüten üyelerimizle 5 Ekim 2006 günü Şube Merkezimizde, Plan Yapımını Yükümlenecek Müelliflerin Yeterliliği Hakkında Yönetmelik, Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi, Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslara Ait Yönetmelik, TMMOB Şehir Plancıları Odası Serbest Şehircilik Hizmetleri, Büro Tescil, Mesleki Denetim ve En Az Ücret Yönetmeliği, İstanbul İmar Yönetmeliği ve TMMOB Şehir Plancıları Odası Şehircilik Hizmetleri Ücret Tarifesi gündemi ile gerçekleştirilen toplantı sonuçları paralelinde yapılan görüşmeler bir kez daha değerlendirildi. Ayrıca, gerçekleştirilen toplantıda, serbest şehircilik faaliyeti yürüten üyelerimizin ve Şubemiz Yönetim Kurulu Üyelerinin yaptıkları değerlendirmeler sonucu, Şubemizin 2007 Yılı I. Yarıyılında uygulanacak olan Şehircilik Hizmetleri Ücret Tarifesi ve Şehircilik Hizmetleri Mesleki Denetim Uygulaması Ücret Birim Değerleri Tablolarında yapılacak olan değişikliklere dair görüşleri oluşturuldu.

İstanbul Şube

TMMOB İSTANBUL BİRİMLERİ YÖNETİM KURULLARI YEMEĞİ GERÇEKLEŞTİ

TMMOB'a bağlı odaların İstanbul şubeleri, Yönetim Kurulu Üyeleri, TMMOB İstanbul Kent Sorunları Sempozyumu hazırlık çalışmaları çerçevesinde 18 Aralık 2006 Pazartesi günü yemekli toplantıda bir araya geldi.

Toplantıya, Şubemizi Temsilen Şube Başkanımız Ahmet Turgut, Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman, Şube Saymanımız İsmail Çakal, Şube Yönetim Kurulu Üyelerimiz Ali Rıza Nurhan, Seda Kundak ve Kubilay Salihvatandaş katıldılar. TMMOB Yönetim Kurulu üyelerinin de katıldığı yemekli toplantıda, İstanbul Kent Sorunları Sempozyumu'nun önemine değinilerek, birimlerin sempozyum kapsamında vereceği katkının, etkinliğin amacına ulaşması için gerekliliğine vurgu yapılırken sempozyumun amaç ve kapsamı konusunda kısa bir bilgilendirmede bulunuldu. Toplantıda söz alan İstanbul Şube Başkanımız Ahmet Turgut da, sempozyum ile ilgili görüşlerini belirterek sempozyumun İstanbul için önemini vurguladı.

İstanbul Şube

TMMOB İSTANBUL KENT SORUNLARI SEMPOZYUMU DANIŞMA KURULU TOPLANTISI'NA KATILDIK

25 Aralık 2006 Cumartesi günü gerçekleştirilen TMMOB İstanbul Kent Sorunları Sempozyumu Danışma Kurulu Toplantısı'na Şubemizi temsilen Şube Sekreterimiz ve Sempozyum Yürütme

Kurulu Üyesi Tayfun Kahraman, Üyelerimiz Hülya Yakar, Gül Tüzün, Murat Cemal Yalçıntan katıldılar. Toplantıya Sempozyumun amaç, kapsam ve içeriğinin aktarıldığı sunumun ardından Sempozyum Danışma Kurulu üyeleri söz olarak sempozyum konusunda görüşlerini ifade ettiler. Şubemiz adına Sempozyum Danışma Kurulu'na katılan Murat Cemal Yalçıntan ve Tayfun Kahraman da söz alarak Sempozyum hakkındaki görüşlerini açıkladılar.

 İstanbul Şube

VALİDEBAĞ GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ'NİN AÇTIĞI DAVAYA MÜDAHİL OLDUK

Kamuoyunda önceden Darüşşafaka Cemiyeti'ne ait olan ve satışından sonra inşaat yoğunluğunun artırılıp, kullanım kararlarının değiştirilmesi ile gündeme gelen 1/5000 Ölçekli Kadıköy Koşuyolu, Acıbadem, Hasanpaşa Mahalleleri Nazım İmar Planı değişikliği'ne Validebağ Gönüllüleri Derneği tarafından açılan davaya odamız müdahil oldu.

1/5000 Ölçekli “Kadıköy Koşuyolu, Acıbadem, Hasanpaşa Mahalleleri Nazım İmar Planı”nda “az yoğun konut alanı (net yoğunluk= 400-700 k/h), yol, yeşil alan ve dere koruma alanı”nda; aynı tarihte onaylı 1/1000 Ölçekli Kadıköy Acıbadem, Koşuyolu Mahalleleri, D-100 Kuzeyi Revizyon İmar Planı'nda kısmen E=1.5 yapılanma şartlarında konut alanında, kısmen dere koruma bandı alanında, park alanı ve yolda kalmakta olan Koşuyolu Mahallesi, 55 pafta, 3185 ada, 60 parsel sayılı taşınmaz, parsel bazında yapılan plan tadilatı ile, “Otel, Turizm Tesis Alanı, yeşil alan ve dere koruma alanı” olarak düzenlenmiş olup; bu plan tadilatı ile parseldeki imar hakkı E=3.00 emsale yükseltilmiştir.

Söz konusu plan tadilatı 1/5000 ölçekte parsel bazında yapılmış olup, 1/1000

Ölçekli uygulama imar planında belirlenmesi gereken yapılaşma hakları 1/5000 Ölçekli tadilatın plan notları olarak belirlenmiştir. Plan notları arasında, ayrıca, “İnşaat uygulaması 1/5000 plan üzerinden İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nce tasdiklenecek avan projeye göre yapılacaktır.” hükmü de yer almaktadır. Böylece, hem 1/1000 Ölçekli planlama kademesini yok sayarak 1/5000 Ölçekli nazım imar planını 1/1000 Ölçekli uygulama imar planı yerine koyan ve hem de bu suretle ilçe belediyesinin yetkilerini gasp eden bir uygulama gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte bu plan tadilatı ile inşaat emsali iki katı artırılarak, İstanbul İmar Yönetmeliği'nin kent için belirlediği maksimum emsal değeri olan E=3.00'e yükseltilmiştir. Ayrıca, “Bodrum katlar emsale dahil değildir.” notu ile, inşaat yoğunluğunun 3.00 emsalin de çok üstüne çıkmasına olanak sağlanmıştır. Plan notlarında, E-5 Karayolu üzerinde yer alan parselde yapılacak inşaatın E-5 Karayolu'ndan 10 metre çekileceği notu da yer almaktadır ki, bu hüküm de -E-5'e bu kadar yakın inşaat yapmanın sakıncaları yanında- bu çekme mesafesinin Karayolları Genel Müdürlüğü'ne sorulmadan alınmayacağını, aksinin bir yetki gaspı olduğunun bilinmesi gerekmektedir.

Ayrıca, söz konusu plan tadilatı, ilgili kurum ve kuruluş görüşleri dikkate alınmadan ve bu görüşlere uyulmadan onaylanmış olup, İ.B.B. Planlama ve İmar Müdürlüğü'nün değerlendirmesinde de, plan tadilatı teklifinin uygun görülmediği net biçimde belirtilmektedir.

 İstanbul Şube

KADIKÖY KOŞUYOLU ESKİ DARÜŞŞAFKA ARAZİSİ İLE İLGİLİ KADIKÖY BELEDİYESİNİ ZİYARET ETTİK

Kadıköy Koşuyolu 55 Pafta 3185 Ada 60 Parselde (Eski Darüşşafaka Arazisi)

İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan nazım plan değişikliği ile imar hakkının artırılması nedeniyle yaşanan tartışmalar üzerine; 11.12.2006 tarihinde Validebağ Gönüllüleri Derneği, Darüşşafakalılar Derneği, İstanbul Tabip Odası ve TMMOB Mimarlar Odası Kadıköy Temsilciliği ile birlikte Kadıköy Belediye Başkanı Selami Öztürk'ü ziyaret ettik. Şubemiz adına Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman'ın katıldığı toplantıda, diğer sivil toplum kuruluşları ve meslek örgütleri ile birlikte Şubemizin konu hakkında ki görüşlerini Kadıköy Belediye Başkanı Selami Öztürk'e ileterek açılan dava hakkında bilgi verildi. Belediye Başkanı Selami Öztürk yapılan görüşmede, Kadıköy Belediye Başkanlığı olarak dava kararı açıklanmaya kadar söz konusu alanda yapılacak olan herhangi bir projeye ruhsat verilmeyeceğini, ayrıca dava konusu edilen tüm projelerde aynı uygulamanın yapılacağını açıkladı.

27.12.2006 tarihinde de Validebağ Gönüllüleri Derneği, Darüşşafakalılar Derneği, İstanbul Tabip Odası ve TMMOB Mimarlar Odası Kadıköy Temsilciliği ile birlikte Kadıköy'de düzenlediğimiz toplantıda konuyu bir basın açıklaması ile basının ve kamuoyunun dikkatine sunduk.

 İstanbul Şube

NAZIM İMAR PLANI İLAVE “GENEL PLAN NOTLARI”NA İTİRAZ ETTİK

İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından 14.06.2006 tarih ve 1060 sayılı tasdik edilerek, 13.08.2006 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca aynen onanarak 06.11.2006 tarihinde askıya çıkarılan “1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Notlarına İlave Genel Plan Notları”na aşağıdaki gerekçelerle itiraz ettik.

3194 Sayılı İmar Kanunu “Nazım İmar Planı”nı şu şekilde tanımlamaktadır: “... ”

varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan planlardır.”

Söz konusu tanıma uygun olarak hazırlanan nazım imar planı kararları iki ana unsurdan oluşmaktadır. Bunlardan birincisi, paftalar üzerinde çizim teknikleriyle ifade edilen kararlardır. İkincisi ise, söz konusu çizili plan paftalarında yer alan imar planı kararlarını açık ve anlaşılabilir duruma getirmek ve ne şekilde uygulanacağına hükümlerini belirlemek üzere paftalar üzerinde yer alan plan notlarıdır.

Planlama sistemimiz ve uygulamalarımız içinde plan notlarının amaçları;

- Plan üzerindeki yazılı, çizili ifadeler, lejant bilgileri ile ifade edilemeyen konuları açıklamak,
- Plan ve lejantında genel olarak ifade edilen ancak özellikli alanlarda uygulamayı zorlaştıran ya da engelleyen noktalarda çözüm geliştirmek,
- Uygulama sırasında ortaya çıkabilecek plan bütünlüğünü ve planın istenilen sorunlara çözüm üretmesini engelleyecek sorunları ortadan kaldırmak,
- Plan ve lejantı ile yoruma açık, net olmayan konularda kesin yargıya varmayı sağlamak,
- Üst Ölçekli plan ve plan notları ile uyumlu olmak,
- Kendinden sonraki alt Ölçekli planlara girdi verebilmektir.

Bu açıklamalardan anlaşılacağı gibi, plan notları, her tür ve ölçekteki imar planının ayrılmaz bir parçası olup, imar planının kendine özgü plan kararlarını oluşturan, imar planı ile bütünlük taşıyan bir dokümandır. Dolayısıyla her bir imar planı kendi yerel koşulları içinde plan notları ile bütünlük oluşturmaktadır. Başka bir deyişle, plan notlarının, parçası olduğu imar planıyla birlikte sınırları ve konusunun belli olması gerekmektedir.

İtirazımıza konu olan Belediye Meclis kararında ise, sınırları ve konusu ile hangi bölge için hazırlandığı belli olmayan nazım imar planlarında uygulanmak üzere “genel düzenleyici işlem” niteliğinde tanımlanmış plan notları söz konusudur. Anılan Belediye Meclis kararı, planlama mevzuatı ile planlama ilkeleri ve şehircilik esaslarına açıkça aykırı olacak şekilde, plan kararlarını İstanbul İl bütününde tanımlamakta ve bir yönetmelik veya genelge niteliğinde bir “genel düzenleyici işlem” olarak değerlendirmektedir.

Bugüne kadar hazırlanmış, onanmış ve yürürlükte bulunan tüm imar planları için genel plan notu düzenlemesi getirmek uygulamada da teknik sorunların çıkmasına yol açacaktır. Söz konusu onanlı nazım imar planlarında farklı alan düzenlemeleri ve plan notları düzenlenmiş alanlarda genel plan notları ile çelişkiler oluşabilecektir. Bu durumda, meri plan kararları iptal edilmeden getirilen yeni bir genel plan notu hükmünün öncelik taşıyıp taşımayacağı hususu açıklığa kavuşturulamayacaktır. Söz konusu genel plan notu hükmünün öncelik taşıması halinde de fiili bir “plan değişikliği” yapılmış olacaktır ki, böyle bir plan değişikliği uygulaması 3194 Sayılı İmar Kanunu ve yönetmelikleri ile tanımlanan usul ve esaslara açıkça aykırılık taşımaktadır. İmar mevzuatımızda plan değişikliklerinin yapımı ve onanmasına ilişkin düzenlemeler dikkate alınmaksızın İstanbul Büyükşehir

Belediye Meclisince itiraza konu karar alınmıştır.

Söz konusu plan notlarında belirlenen hususlar İstanbul kent bütününde farklı bölgeler ve mahaller için gerekçeleri ve sonuçları itibariyle ayrı ayrı etüt edilmesi gereken kararlardır. Örneğin, 1 no’lu genel plan notunda ifadesini bulan “kamuya ait zemin altı otoparkı” düzenlemesinin Belediye Meclis kararıyla “meydan, parklar ve dinlenme alanları, oyun alanları, çocuk bahçeleri, kavşak ve yol alanları” için toptan bir yaklaşımla ele alınması planlama bilimi ve mevzuatının gerekleri açısından kabul edilemez niteliktedir. Şöyle ki, “genel plan notu” hükmünde ifade edilen koşulları sağlasa bile bazı meydanların, yeşil alanların, kavşakların ve yolların altında zemin altı otopark yapmak planlama tekniği açısından mümkün olmayabilir. Bu nedenle, söz konusu düzenlemelerin, çevresindeki kullanımlar ve yoğunluklarla birlikte, yol ağının ve bölgedeki otopark ihtiyacının gerekleri dikkate alınarak çizili plan paftaları üzerinde gösterilmesi zorunludur. Aksi durumda, itiraz konusu Meclis kararı doğrultusunda yapılacak zemin altı otoparkları “plansız” bir uygulama özelliği gösterecektir.

1 no’lu genel plan notuna ilişkin tespit ve itirazlarımız diğer plan notları için de geçerlidir. Bu çerçevede özellikle 6 ve 7 no’lu maddelerin bütün imar planlarında uygulanması halinde, planlardaki arazi kullanım kararlarının plan bütünlüğü içindeki yapısı bütünüyle ortadan kalkacaktır. Oysa Meclis kararına konu olan hususların her biri kendi planlarında ayrı ayrı etüt edilmesi gereken kararlardır.

Sonuç olarak, 14.06.2006 tarih ve 1060 sayılı İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi kararı planlama ilkeleri ve şehircilik esasları ile imar mevzuatına açıkça aykırıdır. Meclis kararı meri planları yok saymakta ve bütün planlarda tanımsız bir biçimde plan değişikliği yapmaktadır.

LEVENT ESKİ İETT GARAJI ARAZİSİ İÇİN YAPILAN NAZIM İMAR PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİ YARGIYA TAŞIDIK

07.07.2006 Tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesiince askıya çıkarılan, 19.05.2006 tasdik tarihli Şişli 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller ile Kağıthane 8744 Ada, 14 Parsele ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına iptal edilmesi istemiyle dava açtık. Dava gerekçelerimiz aşağıdaki gibidir:

1- Şişli, 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller ile Kağıthane, 8744 Ada, 14 Parselin mülkiyeti İstanbul Büyükşehir Belediyesine ait olup, günümüze kadar bu alan İETT tarafından otobüs garajı olarak kullanılmıştır. Bölgeye bütüncül bakıldığında garaj fonksiyonu ile önemli bir ihtiyacı karşılayan alanın kaldırılması durumunda İETT Otobüs seferleri açısından büyük sıkıntılar yaşanacaktır. Bu nedenle belediyenin uygun bir alan bulmadan Levent Garajını kaldırması yanlış bir uygulama olacaktır.

Dava konusu parsellerden, Şişli Mecidiyeköy Mahallesi 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller, 29.12.2003 tasdik tarihli 1/5000 Ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planında kısmen yolda, kısmen de T15 simgeli E:3.00 yapılaşma emsalinde ticaret alanında kalmakta olup; bu planın plan notlarında;

- Planlama alanında emsal değeri 2 ve 2'nin üzerinde olan yerlerde avan proje İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanacak ve silueti olumsuz etkileyecek gelişmelere izin verilmeyecektir.
- Metro güzergâhı üzerindeki ve yakın çevresindeki alanlarda, metro sisteminin etkileri de irdelenecektir. Bu jeolojik ve jeoteknik raporlardan elde edilen veriler doğrultusunda

uygulamaya yönelik öneriler ve/veya kısıtlamalar getirilecektir.

- Planlama alanının tamamında eğimden dolayı açığa çıkan 1. bodrum kat iskân edilebilir.
- Birden fazla bodrum kat açığa çıkması halinde, açığa çıkan her bodrum kat; ortak alan (sığınak, kömürlük, tesisat, otopark vs.) olarak kullanılacaktır.
- Emsal verilen alanlarda; iskân edilen bodrum katlar emsale dâhil edilecektir.
- Ticaret Alanlarında; İş merkezleri, ofis-büro, çarşı, çok katlı mağaza, alış-veriş merkezi, otel, motel, rezidans vb. konaklama tesisleri, sinema, tiyatro, müze, kütüphane, sergi salonu gibi kültür tesisleri ile lokanta, restoran, gazino gibi eğlenceye yönelik kullanımlar, yönetim binaları, banka ve finans kurumları gibi ticari fonksiyonlar yer alabilir.” şeklinde plan hükümleri bulunmaktadır.

Ayrıca 29.12.2003 tasdik tarihli 1/5000 Ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Revizyon Nazım İmar Planı doğrultusunda hazırlanan 1/1000 Ölçekli Şişli Merkez ve Çevresi Uygulama İmar Planı teklifi Şişli Belediyesinin 07.03.2006 gün ve 54 sayılı İlçe Meclis kararı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesine iletilmiş olup, bu planlar henüz onanmamıştır.

Kağıthane İlçesi, 8744 ada, 14 parsel ise 21.11.2001/12.02.2006 tasdik tarihli 1/5000 Ölçekli Kağıthane II. Revizyon Nazım İmar Planlarında “C” sembolü ile gösterilmiş alanda kalmakta olup, plan notlarında;

- “Planda “C” sembolü ile gösterilen, Kağıthane, F 22D-16A pafta, 8744 ada, 14 parselde; 1/5000 Ölçekli 15.03.1999 onaylı plan şartları geçerlidir”
- “...Plan kapsamında bulunan bölgede radar görüşünü etkileyecek yüksek yapılaşmanın oluşmaması için bölgede inşaat ruhsatı verilme-

den önce 1. Hava Kuvvet Komutanlığı (Eskişehir) ve 15. Füze Üs Komutanlığından (Alemdağ/İstanbul) görüş alınacaktır”

şeklinde hükümler bulunmaktadır.

“C” sembolü ile atıf yapılan 15.03.1999 tasdik tarihli 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Kağıthane, 39 pafta, 8744 ada, 14 parsel yanında Şişli, Mecidiyeköy, 304 pafta, 1947 ada, 6,7,52,78 parselleri de kapsamakta olup, plan notlarında;

- Kağıthane, 8744 ada, 14 parsel ile Şişli, 304 pafta, 1947 ada, 6, 7, 78 parseller 25.4.1996 tasdik tarihli plan ile ayrılan Ticaret alanı olup Emsal 3'tür. Bu parsellerde diğer hususlarda 08.09.1995 tasdik tarihli 1/1000 Ölçekli Büyükdere Caddesi Güzergâhı Uygulama İmar Planı şartları geçerlidir.
- Plan tasdik hududu içinde kalan ve Büyükdere Caddesinden cephe alan kısımlarda 10.10.1996 tasdik tarihli 4.Levent Ayazağa Arkası Metro Güzergâhı ve Triyaj alanı Nazım İmar Planı şartları geçerlidir.
- Yapı yaklaşma sınırları içinde taban alanı kat sayısı ve blok ebatları serbest tutulacaktır.
- Metro çıkışından yapılacak yapıya zemin altından bir bağlantı yapılmasına imkân verilecektir.
- Metro Tünelinin güzergâhından dolayı arsa içinde yapılanma ile ilgili herhangi bir kısıtlama söz konusu olmayacaktır.
- 1947 ada, 78 parselde bütünsellik sağlayan 52 sayılı parselde, 78 parsel yapılanma şartlarında uygulama yapılacaktır.
- Emsal net parsel üzerinden hesaplanacaktır.
- İmar Uygulaması sonucunda oluşacak iki parsel ayrı ayrı plan yapılanma şartlarında yapı yapılabilir. Ancak talep halinde iki parselin toplam inşaat emsali büyük parsel üzerinde kullanılabilir Bu durumda

inşaat emsali kullanılan küçük parselde yapı yapılamaz.
şeklinde hükümler bulunmaktadır.

Bu planla atıf yapılan 08.09.1995 tasdik tarihli 1/1000 Ölçekli Büyükdere Caddesi Güzergahı Uygulama İmar Planı plan notlarında ise;

- İrtifa H:Serbesttir.
- Ön-Yan ve arka bahçe mesafeleri 6.00 metredir.
- H:Serbest yüksekliğindeki binaları için TAKSmin:0.25, TAKSmax:0.35 'dir ve H: 15.50 metre yükseklikten sonraki katlar için herhangi bir şekilde komşu mesafesini artırma koşulu aranmayacaktır.
- Blok ebatları serbesttir.
- Zemin katlar için Min.TAKS:0.35-MaxTAKS:0.50' dir.
- Bodrum katlar inşaat emsaline dahil değildir.
- Şişli - Büyükdere Caddesinden cephe alan parsellerde ± 0.00 kotu Büyükdere Caddesinden; diğer yapı adalarında da cephe aldığı yolların yüksek noktasından alınacaktır.
- Bina otoparklarının bina bünyesinde sağlanması esastır. Bina ihtiyacı dışında da dışarıya hizmet eden otopark yapılabilir.
- Metro inşaatı için parsel ilgilileri ile yapılan mevcut protokol gereği ve irtifaklandırılacak olan parsel kısımları dâhil edilmek suretiyle bu parsellerde brüt parsel alanı üzerinden inşaat emsali uygulanacaktır.
- Plan onama sınırı içerisindeki tüm parsellerin emsali net alan üzerinden 2.5 tur.

şeklinde hükümler bulunmaktadır.

Ayrıca Büyükşehir Belediye Meclisininin 14.12.2001 gün, 771 sayılı kararı gereğince, Kağıthane İlçesi tamamına ait 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planlarının yapımı İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Kağıthane Belediye tarafından müşterek olarak sürdürülmektedir.

Kamu arazilerinin planlama çalışmalarında öncelikli olarak planlama alanında yaşayacak nüfusun donatı ihtiyaçlarını karşılanmasında kullanılacak şekilde ayrılması gerekmektedir. Parsellerin bulunduğu bölgede bu büyüklükte ve yapılaşmamış başka bir alanın da bulunmadığı bilinmekte olup, bu parsellerin deprem anında ve sonrasında bölgede yaşayan insanların toplanması ve gerektiğinde çadır kurma alanı şeklinde kullanılmak üzere donatı alanı olarak ayrılmasının; İmar mevzuatı, planlama ilke ve prensipleri ile şehircilik esaslarına göre öncelikli tercih edilmesi gerekmektedir.

Planlama sürecine bakıldığında dava konusu parsellere ilişkin hazırlanan ve onanan plan sayısının çokluğu bu parsellerin uzun zamandan beridir ayrıcalıklı imar hakları ile donatılarak kamu elinden çıkarılmasına yönelik çalışmaların varlığını gözler önüne sermekte olup, bu güne kadar gerçekleşmemesinin de iki farklı ilçe belediyesinin yetki alanında kalması nedeniyle olduğu da görülmektedir.

Ayrıca mer'i planlarda ticaret alanında ve E:3 yapılaşma emsalinde bulunan bu parsellerin kamunun elinden daha kolay çıkarılmasının önünün açılması amacıyla ayrıcalıklı imar hakları ile yeni 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı onanması Anayasamıza, imar mevzuatı ve planlama ilkeleri ile şehircilik esaslarına aykırı olduğundan iptali gerekmektedir.

2- Şişli, 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller ile Kağıthane, 8744 Ada, 14 Parsele ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği'ne ait kurum görüşleri tam olarak alınmadan 10. 05. 2006 tarih ve 814 sayılı Belediye Meclis kararı ile kabul edilmiş ve 19. 05. 2006 tarihinde Büyükşehir Belediye Başkanınca onanarak yürürlüğe girmiştir.

Yukarıda da bahsettiğimiz üzere yürürlükte bulunan planlar olmasına rağmen Halihazır pafta üzerine hazırlanan planda, Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller ile Kağıthane 8744 ada, 14 parsel etrafından tasdik sınırı geçirilerek, Şişli

304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parsellerin "Turizm+Ticaret" alanı olarak, Kağıthane 8744 ada. 14 parsel ise kısmen Yol, kısmen Yeşil Alan ve kısmen de Turizm+Ticaret" alanı olarak planlanmış olup, plan notlarında;

- Tasdik sınırı içindeki alan İstanbul, Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller ve Kağıthane 8744 ada, 14 Parsel sınırdır.
- Tasdik sınırı içindeki alan Turizm+Ticaret, yol ve yeşil alanıdır.
- Turizm+Ticaret alanlarında: Otel, İşmerkezi, Rezidans, Ofis, Büro, Alışveriş Merkezi, Sinema, Tiyatro, Eğlence Merkezi, Çok Katlı Mağaza, Müze, Kütüphane, Sergi Salonu, Kültür Tesisleri, Lokanta, Restaurant, Gazino, Yönetim Binaları, Banka ve Finans Kurumları gibi Ticari fonksiyonlar yer alabilir.
- Yapılanma Koşulları E=3.00, H= Serbest şeklindedir.
- 1/1000 Ölçekli planlar onanmadan uygulama yapılamaz. Uygulama İmar Planı yapım aşamasında ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşların görüşleri alınacak ve bu görüşlere uyulacaktır.
- Tasdik Sınırı içindeki Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller ile Kağıthane 8744 ada, 14 parselin Turizm+Ticaret alanında kalan kısmı ile tevhid edilecektir.
- Emsal hesabı, tasdik sınırı içindeki brüt parseller üzerinden yapılacaktır.
- Bodrum Katlar emsale dahil değildir.
- En fazla 3 bodrum kat iskan edilebilir.
- Yapı Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller üzerinde olacaktır. Bu alan üzerinde Yapı Çekme Mesafeleri Büyükdere Caddesinden 10 m. diğer cephelerden 5 m.dir.
- Tasdik sınırı içindeki alanın tamamı İlgili kurumlardan uygun görüş almak kaydıyla zemin altı otopark olarak düzenlenebilir.

- Metro istasyonuna zemin altından bağlantı yapılabilir.
- Uygulama aşamasında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve 1.Hava Kuvvet Komutanlığı (Eskişehir), 15.Füze Üs Komutanlığından (Alemdağ/İstanbul) görüşleri alınacak ve bu görüşlere uyulacaktır.

Şeklinde plan hükümleri bulunmaktadır.

19. 05. 2006 tasdik tarihli Şişli, 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller ile Kağıthane, 8744 Ada, 14 Parsele ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planının incelendiğinde; parsellerin bulunduğu alanı kapsayan farklı planlar olmasına rağmen planın halihazır harita üzerine hazırlanmış ve plan notlarında “Tasdik sınırı içindeki alan İstanbul, Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller ve Kağıthane 8744 ada, 14 Parsellerin sınırındır.” denmesine rağmen plana parsel sınırları işlenmemiştir. Bu durum 3194 sayılı İmar Kanunu ve eki yönetmeliklerine aykırı olduğundan planın iptali gerekmektedir. Kaldı ki İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu tür eksiklikler içeren birçok plan teklifini meclise dahi göndermeden iade etmiştir.

Yine plan notlarında “Metro istasyonuna zemin altından bağlantı yapılabilir.” denmekte ancak planlama kararlarının en önemli girdilerinden olan metro güzergahı ve metro istasyonu planlara işlenmemiştir. Hazırlanan planlarda çevreden etkileşimi sağlayacak başka planlama kararları veya var olan unsurların planlarda işlenmesi planlama prensip ve ilkelerindedir. Onanan planda bu göz ardı edilmiş olup, dolayısıyla iptali gerekmektedir.

Planda iki farklı ilçenin yetki alanında kalan parsel alanları planlanmış olmasına rağmen 3194 sayılı İmar Kanununun eki olan “Plan Yapımına Ait Esaslara Dair Yönetmelik” te belirlenen lejantlara uygun olarak geçirilmemiş ve geçirilen bu hattın mülkiyet sınırı mı yoksa başka bir enerji nakil hattı mı olduğu anlaşılammaktadır.

Şişli, 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller, Şişli Belediyesi tarafından

hazırlattırılıp, Afet İşleri Genel Müdürlüğü’nce onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına Esas Haritalarda Kâğıthane 8744 Ada, 14 Parsel de Kağıthane Belediyesi tarafından hazırlattırılıp, Afet İşleri Genel Müdürlüğü’nce onaylanan 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına Esas Haritalarda da (UA) Yerleşime Uygun Alan sınırları içerisinde kalmaktadır. Ayrıca, bu haritalara ait raporlarda söz konusu alanlar için Hmax=10 kat sınırlaması getirilmiştir. Dolayısıyla söz konusu alanda Plan Tadilatı öncesinde “Ayrıntılı Jeolojik-Jeoteknik Etüt Çalışması” yapıp, hazırlanacak raporun Teklif Planda getirilen Hmax=serbest kat yüksekliği için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı’nın ilgili birimine onaylatılması gerekmektedir.

Ayrıca Ulaşım Planlama Müdürlüğü “Teklife konu “turizm+ticaret alanı” için en az 3500 araçlık otopark kapasitesinin kendi alanı içinde sağlanması gerektiği görüşünü belirtmiş olup, onanan planda bu görüşe ilişkin herhangi bir plan kararı veya plan notu konmamıştır.

Plan notlarında, Uygulama İmar Planı yapım aşamasında ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşların görüşlerinin, Uygulama aşamasında da Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, 1.Hava Kuvvet Komutanlığı (Eskişehir) ve 15.Füze Üs Komutanlığından (Alemdağ/İstanbul) görüşlerin alınacağı ve bu görüşlere uyulacağı belirtilmektedir. Ancak 3194 sayılı İmar Kanununun tanımlar bölümünde 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar planlarının 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planlarına aykırı olamayacağını belirtmekte olup, 1/5000 Ölçekli planlar hazırlanırken ilgili kurum görüşlerinin alınması gerekmektedir. 1/1000 Ölçekli planlar hazırlanırken alınacak ilgili kurum görüşlerinin onanmış 1/5000 Ölçekli plan kararlarına aykırı olması durumunda ya kurumların olumlu görüş verilmesi için baskı unsuru yaratılmış olacak ya 1/5000 Ölçekli planlara aykırı planların onanması durumunda kalınacak ya da 1/1000 planlar üretilmeyeceğinden bölgenin plansız kalmasına

neden olunacaktır. Kaldı ki 15. Füze Üs Komutanlığının 18. 03. 1999 tarih ve 187 sayılı yazısı ile “ İstanbul İli sınırları içerisinde her türlü çok katlı yapılaşmalarda, ilgisine izin ve ruhsat verilmeden önce birliğimizden görüş alınmasını, bu hususun kalıcı olması açısından mahalli belediye teşkilatlarına iletilmesini ve bu konuda gerekli önlem alınmasının sağlanmasını rica ederim.” denilmesine rağmen bazı ilgili kurum görüşlerine uymadan ve bazı kurum görüşleri alınmadan hazırlanan planların iptali gerekmektedir.

Plan notlarında çekme mesafeleri belirlenirken Büyükdere Caddesi’nden 10 m diğer yollardan 5 m çekme mesafesi belirlenmiş olmakla beraber bu mesafeler parseller üzerine yapılacak yapı ne kadar yükselirse yükselsin aynı kalacaktır. Bu plan notu İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklere aykırılık içermekte olup, iptali gerekmektedir.

Dava konusu planda, iki farklı ilçe belediyesinin yetki alanında kalan parsellerin bütünlendirilebilmesi amacıyla parsellerin arasından geçen ve Büyükdere Caddesinin yükünü paylaşabilecek en önemli arter olan 20 m genişliğindeki araç yolunun sürekliliği ve doğrultusu hiç bir topografik (eğim ve ya şev) gerekçesi olmadan değiştirilmiştir. Planla öngörülen bu değişikliğin uygulanması durumunda hem trafik kazalarına neden olabilecek hem de trafik hızı bu bölgede yavaşlayacak olup, bu yavaşlamada tüm çevre yolların tıkanmasına neden olacaktır. Bu uygulama planlama ilke ve şehircilik esaslarına aykırı olduğundan planın iptali gerekir.

Bu büyüklükte bir yatırımın bu alanda gerçekleşmesi durumunda, zaten yetersiz olan ulaşım alt yapısı daha da yetersiz hale gelecektir. Uygulanacak proje bilinmemekle birlikte yazılı ve görsel basında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından tanıtım toplantılarında ifade edilen çalışacak nüfusa ilişkin verilerin gerçekleşmesi halinde sadece çalışanların servis araçları ile taşınması bile bölgede ciddi bir trafik sorunu oluşturacaktır. Bu sayılara alış-

veriş merkezi kullanıcıları ve bu alanda ikamet edeceklerde eklendiğinde ulaşım sorunları bölge için içinden çıkılmaz bir hal alacaktır. Ancak plan değişikliği teklifi ulaşım sorununun çözümünde katkı koymak bir yana bu plan nedeni ile ortaya çıkacak sorunlara da çözüm üretmemektedir.

Sadece ulaşım altyapısı değil bölgenin su ve kanalizasyon alt yapısının da elden geçirilmesi gerekecektir. Şu an için sınırları zorlanan altyapı dava konusu plan değişikliğinde olduğu gibi ayrıcalıklı imar hakları ile örtülü yoğunluk artışlarını içerdiğinden mer'î planlara göre oluşturulan alt yapının da çökmesine neden olacaktır.

Kamu arazilerine satılarak gelir elde edilecek arsa vasfı ile bakılmaması, kamu yararına planlama anlayışının temel bir ilkesidir. Bu ilkeye rağmen kamunun arsayı satarak karlı duruma geçmesi hedeflenirken ortaya çıkacak alt yapı eksiklerinin giderilmesine yönelik yapılacak yatırımların kamu kaynaklarının daha fazlasının harcanmasına neden olacaktır. Bu şekilde kamu için telafisi mümkün olmayan zararlara neden olunmaması açısından plan değişikliğinin iptali gerekir.

Dava konusu plan değişikliği ile imar kanunu ve yönetmeliklerinde belirtilen %40 oranındaki donatı terki yapılmamış olmakla beraber örtülü olarak sağlanan inşaat emsali artışına karşılayacak yeşil alan terki dahi yapılmamaktadır. Dava konusu planda yeşil alan kullanışsız ve amaca hizmet etmeyen bir formda planlanmış olmakla beraber bu alanında kamuya terk edilip edilmeyeceği belli değildir. Çünkü plan notlarında "Tasdik sınırı içindeki alanın tamamı ilgili kurumlardan uygun görüş almak kaydıyla zemin altı otopark olarak düzenlenebilir." denmektedir. Bu plan notu ile planda ayrılan yeşil alan ve yol alanının altının da otopark alanı olarak kullanılabilmesinin önü açılmaktadır. Planlarla kamu eline geçmesi öngörülen donatı alanlarının bu şekilde kullanılması Anayasamız, Yasa-

larımız ve yönetmeliklerimize aykırı olup, planların iptali gerekmektedir.

Dava konusu plan değişikliğinin plan raporunda, "Büyükdere Caddesinden cephe alan diğer çok katlı binalar, mer'î plan şartlarında, 3 emsal" olmalarına rağmen, yaklaşık, 5-6 emsale ulaştıkları görülmektedir. Hazırlanan Nazım İmar Planı değişiklik teklifi ile mer'î plan hükümlerinin emsal yönü dışına çıkılmamış 3 emsal korunmuştur." denilmekte olup, bu rapor gerçekleri yansıtmamaktadır. Meclis kararında özetlenen planlama müdürlüğü görüşünde parsel alanlarının toplam 41.918 m² olduğu yapılacak inşaat alanını ise 243.645 m² olduğu bununda yaklaşık olarak E: 5,8-6 yapılaşma emsaline tekabül ettiği belirtilerek, "Söz konusu teklif; trafik yoğunluğunu önemli derecede arttırmakta ve beraberinde getirdiği nüfus ve yapı yoğunluğu artışıyla zaten yoğun olan bölge trafiğini büyük boyutlarda etkileyecek biçimde çok ciddi bir trafik yükü getirmektedir. Buna rağmen; teklif planda mer'î plan yollarının aynı yol genişlikleri ve kapasiteleri ile korunmuş olduğu, çevresel yol ağı ve ulaşım sistemlerinin de aynı şekilde muhafaza edildiği, teklif planla gelecek olan trafik yüküne yönelik yol ve ulaşım ağı sistemi çözümleri üretilmediği görülmüştür." denilmektedir. Dava konusu nazım imar planı değişikliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Planlama Müdürlüğü'nün olumsuz görüşlerine rağmen ve ilgili yönetmeliklerin hükümlerine aykırı olarak onandığından dava konusu planın iptali gerekir.

Dava konusu planın plan notlarında; "Tasdik Sınırı içindeki Şişli 304 pafta, 1947 ada, 6-7-52-78 parseller ile Kağıthane 8744 ada, 14 parselin Turizm+ Ticaret alanında kalan kısmı ile tevhid edilecektir" denilmektedir.

Ancak parsellerin biri üzerinde yol ve yeşil alan ayrıldığı göz önüne alındığında, 3194 sayılı İmar Kanununun 15. maddesinde yer alan; "İmar planlarına göre yol, meydan, yeşil saha, park ve otopark gibi umumi hizmetlere ayrılan yerlere rast-

layan gayrimenkullerin bu kısımlarının ifrazına veya tevhidine izin verilmez.

İmar parselasyon planı tamamlanmış olan yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin bu planlara uygun olması şarttır." hükmü bulunmaktadır. Ayrıca -Tapu Sicili Tüzüğü'nün 8. maddesinde yer alan; "Bir sicil bölgesindeki arazi tamamının veya büyük kısmının bulunduğu mahalle veya köyün kütüğüne yazılır.

Birden fazla sicil bölgesinde kalan taşınmaz mal, ilgili olduğu her sicil bölgesi kütüğüne ayrı ayrı yazılır ve kayıtlı olduğu diğer sicil bölgeleri de gösterilir. Bu taşınmaz malla ilgili her türlü talep büyük kısmının bulunduğu müdürlüğe yapılır. Bu müdürlüğe yapılan işlemler ilgili müdürlüklere bildirilerek tapu sicili üzerinde gerekli değişikliğin yapılması sağlanır." hükmü yer almaktadır. Ancak bu alanda iki farklı ilçe belediyesi söz konusu olduğundan ilçe sınırlarının düzeltilmesi söz konusu olacak olup, bunun plan kararı ile değil; ilgili kanunlarda belirtilen hükümler çerçevesinde yapılması gerekmektedir. Bu nedenlerle yasa ve yönetmeliklerimize aykırı olan plan değişikliği teklifinin iptali gerekmektedir.

3- 19.05.2006 tasdik tarihli Şişli, 304 Pafta, 1947 Ada, 6-7-52-78 Parseller ile Kağıthane, 8744 Ada, 14 Parsele ait 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı 07.07.2006 Tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesinde askıya çıkarılmış olup, odamızca askı süresi içinde 04.08.2006 tarih ve 2006/534 sayılı yazımız ile itiraz edilmiştir. İtirazımızda plan değişikliğinin iptal edilmesi için; plan değişikliğinin İstanbul İmar Yönetmeliği ile İstanbul için belirlenmiş olan E: 3 yapılaşma emsalinin bodrum katlar emsale dahil değildir plan notları ile aşıldığı ve yönetmeliğe aykırı olduğu, 1/5000 Ölçekli planlarda fonksiyon dağılımları ile nüfus yoğunluklarının belirlenebileceği İmar Kanunu ile belirlenmişken, dava konusu plan değişikliği ile emsal değerinin belirlenmesinin İmar Kanununa aykırı olması, kamu oyuna açıklanan büyüklükte yatırımın hem

yakın çevresi hem de Beşiktaş, Levent, Kağıthane, Mecidiyeköy ve Ortaköy gibi yerleşmeleri de etkileyeceğinden ve bu alanların alt yapılarının yenilenmesi maliyetinin kamuya yüklenecek olması, İstanbul Boğazi sülhetini olumsuz etkileyeceği, plan değişikliğinin bütüncül planlama yaklaşımına aykırı olduğu ve yeterli teknik ve analitik araştırma yapılmadan onaylandığı gerekçeleri ile iptali istenmiştir.

4- 04.08.2006 gün ve 534 sayılı numaralı İtirazımıza son ilan tarihinden itibaren 60 gün içinde henüz cevap verilmemiş olup, yasal dava açma süresi içinde dava açılması kaçınılmaz olmuştur.

İstanbul Şube

İSTANBUL BOĞAZIÇI ALANINDA KAT ARTIŞI SAĞLAYAN KORUMA AMAÇLI İMAR PLANI DEĞİŞİKLİĞİNE DAVA AÇTIK

İstanbul Üsküdar Çengelköy 140-141 pafta, 879 ada, 51 parselde Üsküdar Belediye Meclisi'nin 08.05.2005 gün ve 5. birleşimi ve İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.09.2005 gün ve 2062 sayılı kararı, İstanbul III numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 05.07.2006 gün ve 1834 sayılı kararı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın 17.07.2006 tarihli oluru ile İstanbul Boğaziçi alanında ve siluet tanımı içerisinde kalan parselde onaylanan Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliği ile kat artışı kararı getirilmiştir.

İlgili kurumlarca onaylanan ve askı süresi içinde 24.08.2006 tarihinde Odamızca imar planı değişikliğine itiraz edilen Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliğinin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali istemi ile açtığımız davanın gerekçeleri şu şekildedir:

Üsküdar İlçesi Çengelköy 140-141 pafta, 879 ada, 51 parsel 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu'na tabi Boğaziçi Geri görünüm Bölgesi'nde kalmaktadır. Söz konusu parsel aynı zamanda sınırları 2960 sayılı Boğaziçi Kanununun belirlediği Boğaziçi sınırları ile çakışan Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurulu'nun (GEEAYK) 14.12.1974 gün 8172 sayılı kararı ile ilan edilen Boğaziçi Tarihi ve Doğal SİT Alanı içerisinde kalmaktadır. Bu nedenle söz konusu parsel 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na tabidir.

Üsküdar Boğaziçi Alanı Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesi Koruma Amaçlı İmar Planı'nda da söz konusu parsel siluet alanı sınırları içerisinde kalmaktadır. Boğaziçi Bölgesi'ne ait sahil şeridi öngörünüm-gerigörünüm etkilenme bölgelerine ait Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planları GEEAYK'ın 24.06.1983 gün ve 15175 sayılı kararı ile uygun bulunmuş ve Bakanlıkça 22.07.1983 tarihinde onaylanmıştır.

22.07.1983 onaylı Boğaziçi Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı'nda Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgesinde Koruma amaçlı plan sınırları içerisine giren Üsküdar, Beykoz, Sarıyer, Beşiktaş ilçelerinin bütününde siluet alanı

belirlenmiştir. Söz konusu koruma amaçlı imar planlarında siluet alanlarında hmax: 6,50 m yükseklik sınırı getirilmiştir.

22.07.1983'de onaylanan Boğaziçi Sit Alanı Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından sonra 22.11.1983 tarihinde 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu yürürlüğe girmiştir. 2960 sayılı Boğaziçi Kanununun 2. maddesinin (a) fıkrasında "Boğaziçi alanı, Boğaziçi kıyı ve sahil şeridinden, öngörünüm bölgesinden, geri görünüm bölgesinden ve etkilenme bölgelerinden oluşan, sınırları ve koordinatları bu kanuna ekli krokide işaretli ve 22.07.1983 onay tarihli nazım planda gösterilen alandır." şeklinde sınır tanımı yapılmıştır.

Aynı maddenin b.c.d.e fıkralarında da sahil şeridi öngörünüm, geri görünüm ve etkilenme bölgelerinin 22.07.1983 onanlı planlar referans gösterilerek tanımları yapılmış ve sınırları belirlenmiştir. 2960 sayılı Boğaziçi Kanununun 2. maddesinde ve diğer maddelerinde 22.07.1983 tarihinde onaylanan Koruma Amaçlı İmar Planları ilgi tutularak düzenleme yapılmış ve planın ilkeleri yasanın özünü oluşturmuştur.

2960 sayılı Boğaziçi Kanununun 10. maddesi 1985 yılında 3194 sayılı İmar Kanununun 48. maddesi ile yeniden düzenlenmiştir. Düzenlemenin I. Paragrafında

“Gerigörünüm Bölgesi”nde Taban Alanı Kat Sayısı (TAKS) azami %15 ve 4 katı (h: 12.50m), Etkilenme Bölgesi”nde ise Taban Alanı Kat Sayısı (TAKS) azami %15 ve 5 katı (h: 15.50m) geçmemek şartı ile konut yapılabilir. Daha önce belediyeye bilabedel terk edilmiş veya edilecek olan alanlar bu hesaba dahil edilir. Hesap brüt alan üzerinden yapılır. 01.01.1982 den sonra alınmış Yüksek Anıtlar Kurulu’nun kararları ile 22.07.1983 onay tarihli planda kazanılmış haklar saklıdır.” şeklinde gerigörünüm ve etkilene bölgelerinde yapılacak konut yapıları için yapılaşma koşulları belirlenmiştir.

22.07.1983 onay tarihli Boğaziçi Gerigörünüm ve Etkilenme Bölgelerine ait 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planları günümüze değin çeşitli tarihlerde revizyon görmüştür. Boğaziçi’ni oluşturan dört ilçede de (Üsküdar, Beykoz, Sarıyer, Beşiktaş) bütünsel yapılan Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı revizyonlarında da parsel bazında yapılan değişikliklerde de silüet alanlarında hmax: 6,50 m sınırı korunmuştur.

Silüet alanı tanımı 2960 sayılı Boğaziçi Kanununda yer almamakla birlikte ve plandan sonra yürürlüğe giren Boğaziçi Kanunu’nda gerigörünüm bölgelerine ilişkin konut alanlarında hmax: 12,50 (4 kat) sınırı getiren düzenlemeye rağmen gerigörünüm ve etkilene bölgelerinde silüet sınırı içine giren alanlarda hmax: 6,50m düzenlemesine uyulmuştur. 22.07.1983 tarihinden itibaren silüet alanı tanımı koruma amaçlı planlarda yer almış ve gerek silüet kavramı gerekse hmax: 6,50m tanımı özenle korunan planlama ilkesi olarak uygulanmıştır.

Üsküdar İlçesi, Çengelköy Mah. 140-141 pafta, 879 ada, 51 parselde yapılan plan değişikliği ile bu planlama kuralı bozulmuştur. Üsküdar gerigörünüm etkilene bölgelerinde Koruma Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planlarında belirtildiği üzere, söz konusu silüet alanlarındaki diğer konut alanlarında hmax: 6,50m. ilkesi korunmuştur. Plan değişikliği ile

Boğaziçi Alanı planlama ilkeleri açısından önemli bir kural yok sayılmış ve onaylanan imar planı değişikliği hmax: 6,50m’den hmax:9,50m’ye çıkarılmıştır. Doğal ve Tarihi SİT Alanı olan Boğaziçi Alanının korunma koşulları ve planlama ilkeleri açısından uygun olmayan ve 2863 Sayılı Yasa ile yasanın eki olan “Koruma Amaçlı İmar Planları ve Çevre Düzenleme Projelerinin Hazırlanması, Gösterimi, Uygulaması, Denetimi ve Müelliflerine İlişkin Usul ve Esaslarına Ait Yönetmelik”te tanımlanan plan yapım sürecine uyulmadan onaylanan Üsküdar İlçesi, Çengelköy Mah., 140-141 pafta, 879 ada, 51 parselle ilişkin Koruma Amaçlı İmar Planı değişikliğinin iptal edilmesi gerekmektedir.

 İstanbul Şube

İSTANBUL İKK ÖLÇÜ DERGİSİ YAYIN KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi’nde 4 Aralık 2006 tarihinde yapılan Şubemiz yayın kurulu adına Pınar Özbay’ın katıldığı Ölçü Dergisi yayın Kurulu Toplantısı’nda, basıma hazırlanan “Eğitim” sayısının son eksiklikleri değerlendirildi. Ölçü dergisinin sonraki sayıları olan “Çevre” sayısı için odaların meslek alanları özelinde yapmış oldukları çalışmaların çevre duyarlı değerlendirilmesine uygun olduğu belirtilmiştir. Daha sonra basılacak olan “Kent” sayısı konusunda da çalışmalar başlatılmıştır.

 İstanbul Şube

İSTANBUL İKK RADYO KOMİSYONU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Cuma günleri 15:00-16:00 saatleri arasında YÖN FM(96,6)de yayınlanan

Politeknik programı, verilen aradan sonra tekrar yayınlanmaya başladı. TMMOB’a bağlı odaların İstanbul Şubeleri’nin meslek alanlarına ilişkin içerikte dönüşümlü olarak hazırlayıp sunacağı program için komisyon, Aralık ayı içerisinde yaptığı toplantılarla dönemin çalışma programını hazırladı. Buna göre 26 Ocak, 16 Şubat tarihleri arasında Şubemiz tarafından hazırlanacak programlar yayınlanacaktır.

 İstanbul Şube

BASINDA İSTANBUL ŞUBE

Mahmut Övür son günlerde İstanbul ekseni yoğun yapılaşma, imar yolsuzlukları ve orman alanlarının talanı konularındaki tartışmalar ve bu tartışmaların sonuçsuz kalmasının nedenlerini sorguladığı köşesinde, gecekondulaşma, çarpık yapılaşma, yetersiz altyapı ve ulaşım gibi sorunların sebebini yaşadığımız kentler ve mekânlarla ilgili ortak standartlar yaratamamış olmamıza bağlarken Şube Başkanımız Ahmet Turgut’un “2004’ün yazından beri bu kanun hazır ama Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’nda bekliyor. Bu arada noktasal kanunlar çıktı, Devlet Demir Yollarına, Özelleştirme Yüksek Kurulu’na planlama yetkisi verildi. TOKİ’nin yetkileri arttı. Haydarpaşa için özel bir kanun çıkarıldı ama bu sürede bizim en önemli kanunumuz bekliyor.” beyanına yer vererek şehirleşmemizi kolaylaştıracak ve bunu kurallara bağlayacak yasal alt yapıyı oluşturma adına bu kanunun çıkmamasını eleştirdi.

16 Aralık 2006, Milliyet

SSK’ya ait İstanbul Maçka’daki arazinin özel bir firmaya satışının ardından kamuoyunda “Yeni bir Gökkafe” endişesi ile yorumlanan; yoğunluk artışı, otel ve rezidans kullanım kararı getiren plan değişikliği hakkında Şubemizin görüşünü almak isteyen Milliyet Gazetesi’ nin sorusu üze-

rine, Şube Başkanımız Ahmet Turgut “Bu proje bölgedeki yoğunluk ve ulaşım için de büyük sorunlar ortaya çıkarır.” diyerek birkaç ay önce plan değişikliğinin gündeme alınması üzerine odamızın yaptığı itirazı dile getirmiştir.

Yeni Mimar Dergisi, Aralık Sayısı

Yeni Mimar, 15 Kasım 2006 tarihinde düzenlediğimiz “Eğrisiyle Doğrusuyla Galataport” panelini izleyerek Aralık sayısında panele ve izlenimlerine yer vermiştir. Panelin merkezi düzeyden mahalli düzeye kadar ilgili tüm yönetim kurumlarının, ilgili meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin, planlama otoritelerinin geniş katılımıyla gerçekleştirildiği vurgulanan yazıda oturum başlıkları ve

katılımcıların konuşmalarından bölümlere yer verilmiştir.

12 Aralık 2006, Turkish Daily News

Turkish Daily News’in Acaristanbul tartışmaları üzerine yaptığı 12.12.2006 tarihli haberde görüşlerini açıklayan Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman, İstanbul’un mutlak korunması gereken sınırlarını belirleyen Kuzey Ormanları’nın önemini vurguladığı demecinde; sadece Acaristanbul’un İstanbul Ormanlarına müdahale etmediğini, bununla birlikte çeşitli projeler ve kaçak yapılar nedeniyle İstanbul’un Kuzey Ormanları’nın yağmalandığını belirterek sadece Acaristanbul’un gündeme getirildiğine dikkat çekti.

18 Aralık 2006 Cem TV

Şube Başkanımız Ahmet Turgut gazeteci Celal Toprak’ın hazırladığı Gözden Kaçanlar adlı haber programına katıldı. Canlı yayınlanan programda İstanbul’un ulaşımı ve trafik sorunları tartışıldı.

19 Aralık 2006, NTV

NTV Haber Kanalında canlı yayınlanan Hayatın Gündemi adlı programa konuk olan Şube Başkanımız Ahmet Turgut “Kentsel Dönüşüm Projesi” altında bakanlıklar ve yerel yönetimler tarafından yürütülen projeler ve TBMM’de yasalaşmayı bekleyen dönüşüm alanları yasa tasarısı hakkında değerlendirmelerini sunarak yasanın bu haliyle çıkarılmaması konusunda milletvekillerine çağrıda bulundu.

23 Aralık 2006, Milliyet Emlak

İstanbul’un 1/100.000 Ölçekli İl Çevre Düzeni Planı’na açtığımız davayı Milliyet Emlak sayfalarına taşıyarak dava gerekçelerini yayınladı.

SHP İSTANBUL İL BAŞKANLIĞI YÖNETİM KURULU ÜYELERİ ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİLER

SHP İstanbul İl Başkanlığı Yönetim Kurulu Üyeleri’nden İl Sekreteri Kamer Demir, İl Saymanı Ayfer Gürsoy ve Yönetim Kurulu Üyesi Hayri Güngör 08.12.2006 tarihinde Şubemizi ziyaret ettiler. Şubemizi temsilen Şube Başkanımız Ahmet Turgut ve Şube Sekreterimiz Tayfun Kahraman’ın katıldığı toplantıda, 1/100.000 İstanbul İl Çevre Düzeni Planı başta olmak üzere İstanbul kent gündeminde yer alan konular hakkında SHP İstanbul İl Başkanlığı Yönetim Kurulu Üyelerine Odamız görüşleri aktarıldı.

Galataport kimin yararına?

Şehir Plancıları Odası’nın 15 Kasım’da düzenlediği, farklı disiplinleri ve halkın katılımıyla gerçekleştirilen “Eğrisiyle Doğrusuyla Galataport” panelinde Galataport projesinin tutarsızlığı, anlaşmazlıkları ve en çok da hukuki altyapısının eksikliği ortaya konuldu. Mimar Marat Tabakoğlu: “projeyi bir kere daha sunarken savsada ve tartışmaya açtı. Galataport’u en üst yönetimin elzual bir imaj olarak gördükleri kruvaziyer liman tesisinin Tasit Kızıltan’la’ın da vurguladığı gibi projeyi dar vizeyleza hapsediyor” sınıra.

İstanbul Şube Başkanı Ahmet Turgut: “Bu panelin amacı, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymaktır. Mimar Marat Tabakoğlu: “projeyi bir kere daha sunarken savsada ve tartışmaya açtı. Galataport’u en üst yönetimin elzual bir imaj olarak gördükleri kruvaziyer liman tesisinin Tasit Kızıltan’la’ın da vurguladığı gibi projeyi dar vizeyleza hapsediyor” sınıra.

Panel: Eğrisiyle Doğrusuyla Galataport

Panelin başkanı Şehir Plancıları Odası Başkanı Ahmet Turgut, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak için paneli düzenlediğini söyledi. Turgut, panelin amacı, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak olduğunu söyledi.

Panelin başkanı Şehir Plancıları Odası Başkanı Ahmet Turgut, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak için paneli düzenlediğini söyledi. Turgut, panelin amacı, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak olduğunu söyledi.

“Galata’ya kruvaziyer olarak girmek küçük ve sınırsız bir para bağlamak demektir”

Şehir Plancıları Odası Başkanı Ahmet Turgut, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak için paneli düzenlediğini söyledi. Turgut, panelin amacı, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak olduğunu söyledi.

Şehir Plancıları Odası Başkanı Ahmet Turgut, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak için paneli düzenlediğini söyledi. Turgut, panelin amacı, Galataport projesinin tutarsızlığını, anlaşmazlıklarını ve en çok da hukuki altyapısının eksikliğini ortaya koymak olduğunu söyledi.

GÜNEYBATI ANKARA'DA YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERİLDİ

3194 sayılı Yasanın 9. maddesi uyarınca 24.02.2004 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na onaylanan 1/50.000 Ölçekli Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılan 2005/875 Esas No'lu davada, 02.08.2006 tarihinde bilirkişi raporları tarafımıza tebliğ edilmiştir.

Bilirkişi raporunda özetle, 1/50.000 Ölçekli "Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planı" planlama alanının Ankara kentinin en önemli gelişme aksı olan batı koridoru gelişme aksının güneyinde yer aldığı ve kentin gelişme baskısının en yoğun yaşandığı bir bölgesi niteliğini taşıdığı, kentin bir bölümü için parçacı bir yaklaşımla hazırlanan 1/50.000 Ölçekli Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planının üst Ölçekli plan olarak kabul edilmesinin planların kademeli birlikteliği ilkesi ile planlama tekniğine aykırı olduğu, Ankara gibi metropolitan bir kentin saptanacak hedef yılı için hazırlanacak üst Ölçekli planında ekonomik, demografik, sosyal ve mekansal gelişim süreçlerinin tanımlanması gerekirken, bu yönde bir çalışma yapılmadan hazırlanan dava konusu planın ölçeği 1/50.000 ve adı da metropolitan imar planı olmasına rağmen üst Ölçekli plan özelliklerinden uzak olduğu, plan yapımının gerekçelerinin, ne türden bir kuramsal yaklaşımla alanın yerleşime açıldığının açıklanmadığı, kente ilişkin bir vizyon ve bu vizyonun planlama alanı için öngördüğü gelişme rolünü de tanımlaması gereken planın açıklama raporunun yetersiz nitelik ve kapsamda olduğu, diğer yandan, dava konusu plana ait lejant ve plan notlarının bir araştırma ve öneri bütünselliğini yansıtmadığı gibi üst Ölçekli bir plandan beklenmeyecek ölçüde ayrıntı içerdiği,

bu yönüyle fiziki plan yapım teknikleri açısından bir metropolitan alan imar planı olmaktan çok kentin sadece bir bölümü için hazırlanmış nazım imar planı özelliği taşıdığı, nüfus projeksiyonları ile metropolitan alanın tamamının hedef yılında erişeceği nüfus büyüklüğünün hesaplanması, daha sonra planlama alanının bu nüfus büyüklüğünden alacağı payın tanımlanması, fiziksel planlamanın da bu nüfus büyüklüğüne göre yapılması gerekirken bu usüle uyulmaksızın, planlama alanında "konut alanı" olarak belirlenen alanlara atanan yoğunluklar üzerinden planlama alanının toplam nüfusuna erişilmeye çalışıldığı, planlama alanının büyüklüğü ve sınırlarını belirleyen fiziksel ölçütlerin ve diğer eşiklerin bilimsel yöntemlerle ayrıntılı olarak tespit edilmesi gerekirken, bu türden bir çalışmanın da plana ait Plan Açıklama Raporunda yer almadığı, planlama alanının büyüklüğünün ve sınırının tespitinde kullanılan bilimsel gerekçelerin anlatılmadığı, dolayısıyla 1/50.000 Ölçekli Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planının neden bu sınırlar içinde kalan alanda ve belirtilen büyüklükte hazırlandığının, daha geniş ya da daha dar bir alanı kapsamamasının nedenlerinin bilimsel olarak ortaya konulmadığı, kent makroformunun belirlenmesinde önemli rol oynayan risk analizi ile ilgili hemen hiçbir ciddi bilgi ve belgeye planın açıklama raporunda yer verilmediği, Ankara kent lekesinin mevcut konut yerleşim alanı yaklaşık 90 bin ha. iken bahsi geçen planla yaklaşık 30 bin ha.'lık alanın yerleşime açıldığı, dolayısıyla mevcut konut lekesinin yaklaşık %32'si büyüklüğünde bir alanın bilimsel olarak gerekçelendirilmeden yerleşime açılmasının amaçlandığı ve kentin var olan büyüme eğilimi göz önünde bulundurulduğunda konut gelişmesine açılan toplam alanın büyüklüğünün denetlenmesi güç yaygın bir kentsel gelişme görüntüsünü de beraberinde getirdiği dile getirilmiştir.

T.C. Danıştay Altıncı Daire'sinde süren davada, Bilirkişi raporunun dosyada bulunan diğer bilgi ve belgelerle birlikte ince-

lenmesinden sonra, dava konusu 1/50.000 Ölçekli Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planının şehircilik ve planlama ilkeleri ile plan yapım tekniklerine ve imar mevzuatına aykırı olduğu gerekçesiyle, 19.09.2006 gününde yürütmesi durdurulmuştur.

ODTÜ'DE ULUS SUNUMU YAPTIK

Şube Başkanımız S. Zafer Şahin'in katıldığı, "Yöntem ve Yürek Sarkacında Ulus", Ankara Tarihi Kent Merkezinin Planlama Tarihi ve Bilinmeyen Yüzleri, Sunum ve Dia Gösterisi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde 5 Aralık 2006 tarihinde gerçekleştirildi.

Ankara'nın kalbi olan ve kısaca "Ulus" olarak isimlendirmeyi tercih ettiğimiz Tarihi Kent Merkezi plancılar açısından hem kullandıkları yöntemi sorgulamak, hem de yöntem kaygılarından kurtulup mekana yürekle bakabilmek için önemli fırsatlar sunmakta. Bu fırsatlara bir örnek olması amacıyla sunumda Ankara Tarihi Kent Merkezinin Planlama Tarihi kısaca anlatılarak, izlenimlerle süslü kısa bir dia gösterisiyle de Ulus'a farklı bir şekilde bakılabileceği gösterilmeye çalışılmıştır.

ÜNİVERSİTELER ULUSTAKİ YANLIŞA DUR DEDİ!

Gazi ve Odtü'deki İlgili Bölümlerin Görüşleri Şubemizin Ulusta Açtığı Davanın Haklılığını Bir Kez Daha Gösterdi!

Ankara'nın tarihsel ve işlevsel kalbi olan Ulus Tarihi Kent Merkezi sadece sansasyonel ve rant amaçlı projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Ulus 5366 Sayılı "Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması

Hakkında Kanun” uyarınca “Yeni-leme Alanı” ilan edilmiştir. Bu kararın ardından kapalı kapılar ardında, imar ve koruma mevzuatına aykırı bir şekilde şeffaflıktan, demokratik katılımçılıktan, bilimsellikten, bütünsellikten uzak bir şekilde Ulus için plan ve projeler üretilmeye başlanmış, planlama açısından bu çağdaşlıktan uzak tavır başta Ankaram Platformu olmak üzere TMMOB’ye bağlı meslek odalarının, üniversitelerin ve sivil toplum örgütlerinin yoğun tepkisine sebep olmuştur. Büyükşehir Belediyesi tepkileri azaltmak için yapılan çalışmaların tanıtımı için bazı toplantılar düzenlemişse de bu toplantıların katılım adına değil yasal zorunlulukları yerine getirmek adına düzenlenen göstermelik toplantılar olduğu görülmüş, konuya ilişkin olarak planlama sürecine katkıda bulunabilme olanağı katılımcılara tanınmamıştır.

Bunun üzerine konuyla ilgili meslek odalarının, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla bir dizi toplantı ve çalışma gerçekleştirilerek Ankara’nın kalbi Ulus için geri dönüşü olmayan hataların engellenmesi amacıyla Şubemiz tarafından süreç içindeki usulsüzlüklerin yargıya taşınması kararı alınmıştır.

Konuya ilişkin yargı süreci devam ederken Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ile ODTÜ Mimarlık Fakültesinin Ulus için hazırlanan plana ilişkin görüşleri kamuoyuna açıklanmıştır. Türkiye’nin en önemli iki üniversitesindeki uzmanların bir araya gelerek açtığımız dava gerekçelerinin bilimsel doğruluğunu ortaya koyan görüşlerini açıklamaları Ulusta gerçekleştirilmesi düşünülen plan ve projelerdeki yanlışlıkları bir daha gözler önüne sermektedir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi Tarafından Yapılan Ulus Planına İlişkin Olarak Üniversiteler Tarafından Hazırlanan Görüşler

I. Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Görüşünün Özeti

1. Ankara Büyükşehir Belediyesinin

Ulusta 5366 Sayılı Yasaya göre plan ve proje ihale etme yetkisi bulunmamaktadır.

2. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Ulus için öngördüğü plan kapsamlı bir kentsel dönüşüm süreci içermektedir. Ancak, önerilen plan sağlıklı, disiplinler arası işbirliği gerekliliğini gözeten, sosyal, ekonomik ve toplumsal boyutları göz önünde bulunduran bir süreçle hazırlanmamıştır.

3. Mevcut koruma amaçlı imar planı yok sayılarak idare kendi takdir yetkisini koruma planının üzerine koymuştur. Hazırlanan plan içinse gerekli temel analizler yapılmamıştır.

4. Katılımcı bir süreçle elde edilmesi gereken Ulus planı için sadece iki toplantı yapılmış, yapılan toplantılarda uzmanlarca dile getirilenler plana yansımamıştır.

5. Planda Ulus’ta yeraltı ulaşım hatları öngörülmektedir. Ancak, yoğun arkeolojik kalıntıların bulunduğu bir alanda bu tür yatırımların nasıl gerçekleştirileceğine, arkeolojik kalıntıların nasıl değerlendirileceğine ilişkin hiçbir çözüm planda dile getirilmemiştir.

6. Birçok ulaşım yatırımı kararı getiren plan, üst ölçek plan ve ulaşım ana planı kararlarına dayanmaksızın, Ankara’nın en önemli merkezlerinden birisi için yetersiz ve yanlış analizlere dayalı olarak bütünsellikten ve gerekli plan ayrıntılarının geliştirilmesinden uzak kararlar getirmektedir.

7. Plan sınırları içinde kalan 1. ve 2. TBMM binalarının AKM (Atatürk Kültür Merkezi) alanı içerisinde bulunmaları göz ardı edilmiş, bu binalar için farklı plan kararları geliştirilmiştir. Böylesine önemli binalar için dahi gerekli analizler yapılmamıştır.

8. Bilimsel kapsamlı bir yaklaşımın yokluğu nedeniyle tarihi tescilli yapılar dışında yeniden yapılacak ve işlevlendirilecek yapılar için gerekli örgütsel, finansal modeller ile katma

değer, tanıtım ve katılım stratejileri geliştirilmemiştir.

“Sonuç olarak, 5366 Sayılı Yasaya dayanılarak gerçekleştirilmek istenen Ankara Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı 1/5000 Ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ile 1/1000 Ölçekli Ankara Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı yasal, koruma ilkeleri, şehircilik ilkeleri, katılım, bilimsellik ve en önemlisi kamu yararına aykırı en temel unsurları barındırmaktadır. Bu yaklaşım planlama bütünlüğünü bozmaktadır. Mevcut imar planı ve koruma amaçlı imar planlarından farklı bir süreç içermektedir. Uygulanmak istenen plan ile plan hiyerarşisi zedelenmektedir. Uygulanması düşünülen plan ile planlamanın üstünlüğü ve kamu yararı ilkesinin yerine idarenin takdir yetkisi getirilmiştir. Koruma planlarının gerektirdiği temel analizlerden yoksun olup yapılaşma koşulları içeren plan, koruma ilkelerine aykırı dönüşümleri içermektedir.”

II. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Görüşünün Özeti

1. Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından Ulus için hazırlanmakta olan planın hangi yasaya dayanılarak hazırlandığı belirsizdir. Bu belirsizlik planlama süreci, yöntem ve içeriğe ilişkin sorunlar yaratmaktadır.

2. Hazırlanan planda katılımcı bir süreç öngörülmemiş, yasal zorunlulukların yerine getirilmesi için usulen düzenlenen iki toplantıda belirtilen görüş ve eleştiriler plana yansıtılmamıştır.

3. Hazırlanan plan bir koruma amaçlı imar planı ise planın ilgili mevzuat uyarınca ihale edilmesi ve hazırlanması gerekmektedir. Oysaki plan elde edilme sürecine ilişkin bilgiler açıklanmamaktadır.

4. Plan önerisi ve ekinde koruma planlarının hazırlanması için gerekli asgari araştırma, sentez ve değerlendirmelerin yapılmadığı anlaşılmaktadır.

5. Yapılan araştırma ve değerlendirmeler eksik bilgilere ve yanıtlara dayanmakta, bunlara dayalı olarak oluşturulan plan kararları sağlıklı ve tutarsız bir yapı sergilemektedir.

6. Planın ekinde araştırma olarak adlandırılan bilgilerin çoğunluğu farklı kurumlardan toplanmış bilgiler olup bir koruma amaçlı imar planının hazırlanması için gerekli olan bilgiler eksiktir. Eksik bilimsel bilgilere dayalı olarak hazırlanan bu plan Koruma Amaçlı İmar Planı olarak değerlendirilemez.

7. Ulaşım düzenlemelerinde arkeolojik kalıntılar tamamen göz ardı edilmektedir.

8. Geleneksel konut dokusundaki yapılar tarihi kentsel doku ve ölçeğinin kaybolmasına sebep olabilecektir.

9. Planda cumhuriyet dönemi mimari eserleri ise yok sayılmakta, Ulus Meydanı tarihi çevre ölçeği ile uyumsuz tanımsız bir boşluk haline getirilmektedir.

10. Plan korumadan çok yenilemeyi öngören, vizyonu sığ ve sınırlı bir görüşe sahip olup tarihi bölgedeki yenilemeyi de büyük rant getireceği umulan yeni ticaret alanları ile yaratmayı amaçlamaktadır. Ancak, bu sınırlı vizyonla plan Ulus'un tarihsel ve mekansal kimliğini tehdit etmektedir.

11. Planda Ulus, hiçbir bilimsel araştırmaya dayanmaksızın bir çöküntü alanı olarak tanımlanmakta, sosyo-ekonomik yapıya ve plan bölgesinde yaşayanlara ilişkin sürdürülebilirlik ilkesini gözetken hiçbir yaklaşım geliştirilmemektedir. Sosyal yapı, yerel sahiplilik, katılım dikkate alınmamaktadır.

12. Planda istihdam ve katma değer yaratan stratejiler, plan uygulama etap ve programları, finansman ilkeleri ve katılımcı alan yönetimi modelleri gibi koruma mevzuatında bulunan hususlar yer almamaktadır.

13. Hazırlanan plan kendisinden önce hazırlanan ve Ankara Büyükşehir Belediyesince iptal edilen 3 ayrı koruma amaçlı imar planının yerine geçmekle birlikte, iptal edilen planların kararlarını %90'lar oranında benimsemektedir. Hazırlanan planın eski planları tekrar etmekte, bu sebeple de tutarsızlıkların oluşmasına sebep olmaktadır. Eski planlar tekrarlanacaksa neden iptal edilmiş oldukları anlaşılamamaktadır.

14. Plan yerine geçtiği planlardan daha gelişmiş bir planlama yaklaşımı sunmamakta, mülkiyet çözümü için bir model getirmediği için kaynakların verimsiz kullanılmasına sebep olabilecek bir dönüşüm öngörmektedir.

15. Plan hazırlanırken kendisinden önce hazırlanan planlara ilişkin telif hakları açıkça ihlal edilmiş, plan belgelerinin hazırlanmasında önceki plan belgelerinden kaynak gösterilmeksizin açıkça intihallerde bulunulmuştur.

“...Ankara Tarihi Kent Merkezi Yenileme Alanı Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planının hangi yasal çerçeveye dayandığının belirsiz olduğu, izlenen sürecin koruma amaçlı imar planı hazırlama süreçlerine uymadığı, analitik etüdlerin yetersiz olduğu, sentez ve değerlendirme

çalışmasının bulunmadığı ve plan kararlarının doğru veri ve değerlendirmeler üzerine dayanmadığı sonucuna varılmıştır.”

Ankara Şubesi

ÖĞRENCİ DANIŞMANLIĞI PROGRAMI ÇALIŞMALARI BAŞLATILDI

Şubemizin 4. Dönem Çalışma Programı'nda yer alan, şehir ve bölge planlama bölümü öğrencilerinin kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında çalışan deneyimli şehir plancılarının bilgi, görgü ve deneyimlerinden faydalanmalarını, insan ilişkilerini geliştirmelerini, meslek ortamı ve pratiğine ilişkin bakış açılarını zenginleştirmeyi ve bu yolla mesleğimizin farklı kuşakları arasında paylaşımı güçlendirerek Oda Örgütülüğünün gelişmesini sağlamak amacıyla tasarlanan Öğrenci Danışmanlığı Programı çalışmaları başlatıldı.

7 Aralık 2006 tarihinde yapılan, Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin ve Şubemiz adına Şube Başkanımız S. Zafer Şahin,

Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal ve Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz Burak Büyükcivelek'in katıldığı toplantıda, programın amaçları, hedeflerimiz, katılım şartları ve sistemin işleyiş biçimi hakkında bilgi verildi. Toplantıya katılan 70 öğrenci arkadaşımız dağıtılan formları doldurarak, program için başvuruda bulundu.

12 Aralık 2006 tarihinde Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerini ziyaret ederek Öğrenci Danışmanlığı Programı hakkında bir toplantı gerçekleştirdi.

14 Aralık 2006 tarihinde Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerinin ve Şubemiz adına Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Şube Saymanımız Serkan Kemeç ve Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz Burak Büyükcivelek'in katıldığı toplantıda, programın amaçları, hedeflerimiz, katılım şartları ve sistemin işleyiş biçimi hakkında bilgi verildi. Toplantıya katılan 80 öğrenci arkadaşımız dağıtılan formları doldurarak, program için başvuruda bulundu.

TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Öğrenci Danışmanlığı Programı

“Geçmişe bakmak, Geleceği görmek...”

İçinde bulunduğumuz dönem hem gündelik yaşam, hem şehir plancılığı mesleği, hem de yaşamın diğer tüm alanları için sonu gelmez bir dönüşümler zincirine sahne olmaktadır. Küreselleşme olarak adlandırılan süreç getirdiği yeni olanaklarla açılımlar yaratırken, ürettiği çelişkiler ve çıkmazlarla da yaşamlarımızı daha da zorlaştırmaktadır. Gelişen iletişim olanakları bizlere neredeyse mesleğimizi parmağımızın ucundaki bir tuş aracılığıyla yapma imkanını tanırken, gerileyen ve yozlaşan insan ilişkileri ve değerler şehir plancılığı mesleğinin temel değerlerini savunmak için gerekli olan insan ilişki-

lerini ve diyalogu temelinden aşındırmaktadır. Özellikle meslektaşlarımızın farklı kuşakları arasındaki ortak dil kaybolmak tehlikesi ile karşı karşıya kalmakta, deneyimli plancılar ile mesleğe yeni adımını atan ya da atacak olan arkadaşlarımız arasındaki dil, kavram ve anlayış farkı giderek uçurumlaşmaktadır.

Bu sebeple Şubemiz meslektaşlarımız arasındaki iletişimin güçlendirilmesine katkıda bulunmak, mesleğimizin farklı kuşakları ve farklı alanları arasında bilgi ve deneyim paylaşımını oda örgütlülüğü ve sürekliliği içerisinde arttırmak ve öğrenci arkadaşlarımızın akademik ortamın dışındaki planlama pratiği ile ilgili bilgi ve görgülerini arttırmak amacıyla bir “Öğrenci Danışmanlığı Programı”na yaşama geçirmek istemektedir.

Öğrenci Danışmanlığı Programının Amacı Nedir?

Öğrenci Danışmanlığı Programının amacı; şehir plancılığı mesleğinin temel ilke ve esasları ile meslek etiği çerçevesinde şehir ve bölge planlama bölümü öğrencilerinin kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında çalışan deneyimli şehir plancılarının bilgi, görgü ve deneyimlerinden faydalanmalarını, insan ilişkilerini geliştirmelerini, meslek ortamı ve pratiğine ilişkin bakış açılarını zenginleştirmeyi ve bu yolla mesleğimizin farklı kuşakları arasında paylaşımı güçlendirerek Oda Örgütlülüğünün gelişmesini sağlamaktır.

Programa Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz Nasıl Katılacaklar?

Meslektaşlarımız ve öğrenciler programa Şubemizin <http://ankara.spo.org.tr/> adresindeki ya da Şubemizden edinebilecekleri “Danışman Bilgi Formu” ya da “Öğrenci Bilgi Formu”nu doldurarak katılabileceklerdir.

Danışmanlık Sistemi Nasıl İşleyecek?

Öncelikle danışmanlık yapmak isteyenlerin ve öğrencilerin başvuruları değerlendirilerek her bir danışman plancı ile bir yada danışmanın kabulü esas olmak üzere en fazla üç öğrenci ilgi alanlarına göre eşleştirilecektir. Eşleştirmeden sonra yapılan eşleştirmeler ve eşleştirilenlerin iletişim bilgileri taraflara bildirilecek, bildirim yapıldığı hafta sonu Şubede yapılacak bir toplantıda danışmanların ve öğrencilerin bir araya gelmesi sağlanacaktır. Bu toplantılar düzenli aralıklarla devam ettirilecek, öğrencilerin ve danışman plancıların Şube mekanını kullanmaları için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Ayrıca danışmanlar ve öğrenciler için Şubemiz moderatörlüğünde bir e-posta grubu oluşturulacaktır.

Danışmandan Neler Bekleniyor?

Eminiz her plancının öğrenim hayatı, öğrenim hayatının sonrasına ilişkin olarak aldığı kararlarla ilgili “keşke”leri ve kendisinden sonrakilerin aynı sıkıntıları yaşamaması için önerileri bulunuyor. Bu bağlamda danışmandan beklenen, kendisiyle eşleştirilen öğrenciye zaman ayırması, araması sorması, zaman zaman buluşarak, zaman zaman da e-posta, telefon gibi iletişim araçlarını kullanarak onun geleceğe iyi hazırlanması yolunda arkadaş olmasıdır. Bu amaçla danışman plancının öğrenci arkadaşlarımıza çeşitli bilgi ve belgelere ulaşmada yardımcı olmaları, projelerine Şube ortamında kritik vermeleri hatta ilgili bölümle iletişime geçerek öğrencinin jürisine gözlemci olarak katılmasının sağlanması arzulanmaktadır.

Danışmandan (Öğrenciden) Neler Bekleniyor?

Öğrenci arkadaşlarımızın yaşça kendilerinden büyük meslektaşlarıyla iletişime geçmekte ürkek ve çekingen davrandıklarını biliyoruz. Bu sebeple danışmanlık programının öğrenci arkadaşlarımız için yeni bir ufuk açacağını düşünüyoruz. Öğrenci arkadaşlarımızın da kendilerine sağlanan bu imkanın farkında olarak danışmanlarını arayıp sormaları, bu iletişim ortamının kurulması gerekli ilgi ve sorumluluğu göstermeleri beklenmektedir.

Danışmanların kendi geçmişlerini öğrenci arkadaşlarımızda görmeleri,

Öğrenci arkadaşlarımızın da kendi geleceklerine bir kapı açmaları umuduyla...

 Ankara Şubesi

ŞUBEMİZ BASIN ZİYARETLERİNE BAŞLADI

Şubemiz, kentsel süreçlere şehircilik ve planlama ilke ve esasları doğrultusunda etkin bir şekilde müdahil olabilmek amacıyla, ulusal basın organlarının yerel büroları ve yerel basın kuruluşları ile iletişime geçmenin önemi doğrultusunda basın kuruluşlarını birer kentsel paydaş olarak kabul ederek onlarla iletişimi güçlendirmek amacıyla çalışmalarına başlamıştır. Bu amaçla öncelikle basın kuruluşlarına ziyaretlere başlanmıştır. Şubemiz ilk ziyaretini Anadolu Ajansına yapmıştır. Şube Yönetim Kurulu Başkanımız S. Zafer Şahin, İç Haberler kısmında görevli olan ve Ankara Kenti ve etki alanı ile ilgili sorunları sıklıkla gündeme taşıyan Ferhat Demircan ve Özgür Çoban'la görüşmüştür. Yapılan görüşmede gündeme getirilmesi kent ve kentliler için önem taşıyan konular hakkında fikir alışverişinde bulunulmuş, basın kuruluşlarında çalışan muhabirlerin planlama ve yerel yönetimlere ilişkin konularda eğitilmeleri için bir seminer düzenlenmesi ve muhabirler tarafından yapılan haberlerin kalitesinin değerlendirileceği bir ödül sürecinin oluşturulmasına ilişkin çalışmaların başlatılabileceği hususları değerlendirilmiştir.

 Ankara Şubesi

BATIKENT HASTANE YAPTIRMA DERNEĞİ İLE GÖRÜŞTÜK

Batıkent Hastane Yaptırma Derneği'nin Şubemizle görüşme talebi üzerine

28 Kasım 2006 tarihinde bir toplantı yapıldı. Toplantıya Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal ile Batıkent Hastane Yaptırma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri katıldı. Batıkent'deki sağlık tesisi olarak planlanan alanda yapılan değişiklikler, imar mevzuatına aykırı bir uygulama olup olmadığı, yasal sürecin nasıl işlediği konularında karşılıklı görüş alışverişinde bulunulan toplantıda, konunun Ankaram Platformu gündemine taşınması kararı verildi.

 Ankara Şubesi

ANKARA FIRINCILAR ODASI ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

Şubemiz, planlama ilkeleri ve şehircilik esasları açısından kentte yaşanan süreçlere meslek alanımızın bize verdiği sorumlulukla müdahil olmakta ve kentleşme sürecinde yerel yönetimler tarafından yapılan yanlış uygulamalardan etkilenen tüm Ankaralıların kente dair sözlerine tercüman olmaktadır.

Son olarak 14 Aralık 2006 tarihinde, Ankara Fırıncılar Odası tarafından yapılan ziyaretle, Ankara'da herhangi bir planlama çalışması olmaksızın gelişen güzel yapılan büfeler hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. Şube Başkanımız Savaş Zafer Şahin, Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Ankara Fırıncılar Odası Başkanı Yusuf Ekşi ve Yönetim Kurulu Üyelerinin katıldığı görüşmede, Şubemizin büfe, zabıta karakolu vb. isimlerle kentin çeşitli yerlerinde inşa edilen prefabrik yapılar hakkında görüşleri dile getirildi. Eskişehir Yolu üzerinde yapılan Gökkuşluğu Projesi örnek gösterilerek, kamuya ait yol, refüj, kaldırım vb. alanların ticari alanlara dönüştürüldüğü, bunlara yönelik herhangi bir planlama yapılmadığı ve Şubemizin konuyla ilgili kamuoyuna yaptığı açıklamalar paylaşıldı.

 Ankara Şubesi

SİNCAN BELEDİYESİNİ ZİYARET ETTİK

İlçe bünyesinde yapılan yayalaştırma çalışmalarıyla yerel basının gündemine gelen Sincan Belediyesi'nde yürütülen faaliyetler, Şubemiz tarafından değerlendirilmiş, son 10 yıl içinde Ankara'da yeni yaya bölgeleri oluşturmak adına yapılan tek çalışma olduğu gerçeği göz önünde bulundurularak, Sincan Belediyesi'nin ziyaret edilmesi ve çalışmalarının olumlu yönlerinin vurgulanması kararı verilmiştir.

Bu amaçla Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, 19 Aralık 2006 tarihinde Sincan Belediye Başkanı Sayın Hasan Altın'ı ziyaret ederek Belediyeleri bünyesinde yürüttükleri yayalaştırma çalışmalarının önemini dile getirmişlerdir. Ayrıca yürütülen bu çalışmaların diğer Belediyelerle, ilçe sakinleriyle ve meslektaşlarımızla paylaşılması amacıyla Şubemizin Sincan Belediyesi'yle ortak bir etkinlik düzenleme önerisi gündeme getirilmiştir.

 Ankara Şubesi

KENT VE FOTOĞRAF ETKİNLİĞİ YAPILDI

"Kent ve Fotoğraf" temalı Sohbet Odası etkinliği, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği'nden Fotoğraf Sanatçılarının "Fırat'a Karışan Hayat, Hayata Karışan Fırat - Halfeti" başlıklı sunumlarıyla, 22 Aralık 2006 tarihinde gerçekleştirildi.

40'a yakın üyemizin katıldığı etkinlikte, Birecik Barajı'nın yapılmasıyla sular altında kalan Halfeti, baraj yapılmadan önceki fotoğrafların sunumuyla gözler önüne getirildi. Baraj yapımından önce Halfeti'de yaklaşık bir yıllık bir uğraşla belgeleme çalışması yapan Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği Üyesi fotoğrafçıları, baraj su tutmaya başladıktan sonra

da ilçeye giderek yaptıkları fotoğrafıma çalışmasını bizlerle paylaştılar. Tarihi ve kültürel yapıların, kentlerin korunması üzerine karşılıklı bilgi ve görüş paylaşımının yapıldığı etkinlikte, günümüz koşullarında benzer tehditler altında olan yerleşimler ve bölgelerde yerel halk tarafından sürdürülen koruma amaçlı mücadeleden bahsedildi. Özellikle Yortanlı Barajı uygulamaları nedeni ile sular altında kalma tehlikesi ile karşı karşıya olan Alliano Antik Sağlık Yerleşimi hakkında bilgi alışverişinde bulunuldu. Şubemiz tarafından düzenlenen Sohbet Odası etkinlikleri, Ocak ayında Kent ve Çocuk temasıyla devam edecektir.

Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği Üyeleri Alpaslan Aydın, Selim Aytaç, Saide Bal, Berrin Cerrahoğlu, Cengiz Oğuz Gümrükçü, Gül Ezen, Doğanay Sevindik, Hüsnü Ünal, Serpil Yıldız, Özcan Yurdalan tarafından gerçekleştirilen çalışmayla ilgili olarak kaleme aldıkları metin aşağıda sunulmuştur.

Su Tutma Zamanlarında Halfeti

Bugün düşünerek üzülen kaldı mı, ya da anımsayan var mı Zeugma'yı? Ama binlerce yıl sonra, yeniden, 2000 yılının Haziran'ında, bütün dünyanın gözbebeği olmuştu sanki o; kimbilir hangi topluluklar, nasıl bir yaşam sürmüşlerdi, bu güzelim nehrin turkuaz rengini seyrederek...

Bir anda ilgi odağı oluvermişti Zeugma. Kısacık zamanda çok iş yapıldı. Beş bin-

yıllık kültürün açığa çıkışı üzerine yazıldı, çizildi, tartışıldı, toplantılar yapıldı, hatta kitabı bile basıldı. Yine de, eski bir kültür coşkuyla günümüze taşınırken, aynı nedenle suya gömülecek yaşam ve kültürlerin neredeyse lafı bile edilmiyordu o günlerde!

1998 yılının Ağustos ayıydı. Halfeti ve çevresindeki 44 köy etkilenecekti Birecik Barajı'nın yapımından. 11 köy tümüyle sular altında kalacak, diğerlerinin de yarısı ya da tarım arazileri gidecekti suyla birlikte. Aslında o zamandan biliyorduk Fırat'ın göle dönüşeceğini. Zaten işimiz de, değişim öncesi varlıkları belgelemektir. AFSAD'lı on fotoğrafçıydık. Birecik barajı göletinin sularıyla değişecekleri ya da, daha gerçekçi bir tanımlamayla, "yokoluş" öncesini görüntülemek üzere yola koyulmuştuk. Oldukça kapsamlı bir çalışma olacaktı; bu değişimden etkilenmeye aday çoğu yer fotoğflanacaktı. 10 günü aşkın bir sürede, hemen her köye gidip, insanlarla konuşuyor, sohbet ediyor, fotoğraf çekiyorduk. Onlar inanmıyordu bu toprakların, köylerin, evlerin, yaşamların sular altında kalacağına...

2000 yılının Haziran'ında, su tutma zamanlarında yeniden gittik Halfeti'ye. İnanılmayan, umulmayan gerçek olmuş, sular yutmaya başlamıştı toprakları, köyleri, evleri, yaşamları... Acıya ve zorluklara tanık üç kişiydik: Serpil Yıldız, Doğanay Sevindik, Özcan Yurdalan. Kimi zaman çok zordu gördüklerimiz kabullenmek...

Akdeniz ikliminin tipik bir örneği sürmekteydi bu mimarisi çok zengin topraklarda. Fırat'ın bitki, sebze, meyve zengini bu havzası: incir, üzüm, elma, armut, ceviz, portakal hatta muz veriyordu insanına, hepsi de dalından.

Milyonlarca ağaç kesildi, bir o kadarı da su altında kaldı. Baraja 30 -50 yıl ömür biçtiler. Yine de Halfeti, hâlâ görülmeye değer, Eskişini bilmeyenler için, o hâlâ Fırat'ın İncisi...

ANTALYA'DA GERÇEKLEŞTİRİLEN GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

23 Aralık 2006 tarihinde Antalya Şubemizde, Genel Merkez ve Şube Yönetim Kurulu üyelerinin katılımı ile yapılan bir günlük Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısına Şubemizi temsilen II. Başkanımız Aysin Tektaş katıldı.

2006 yılının değerlendirilmesi aşamasında söz alan Aysin Tektaş, Şubemizin bir yıllık süreçteki faaliyetlerini dile getirdi. Tektaş tarafından sunulan Şubemizin 2006 yılı içindeki faaliyetleri aşağıda verilmiştir.

DOĞA KORUMADA PLANLAMA ÇALIŞMALARI

Şubemiz, Eylül 2006 tarihinde "Doğa Korumada Planlama" konusunu çalışmak üzere bir komisyon oluşturmuştur. Çalışma Komisyonunun temel amacı, "ulusal ve uluslararası koruma öncelikli alanlarda uygulanan planlama çalışmalarını" araştırmaktır.

Komisyon, T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler, Üniversiteler ve çeşitli STK'larda doğa koruma konusunda aktif olarak çalışan uzmanlardan oluşturulmuştur. Komisyon, Şehir Plancılarının yanı sıra çok farklı disiplinlerden (örg. Biyolog, Ekolog, İnşaat Mühendisi, Peyzaj Mimarı, jeoloji Mühendisi, Orman Mühendisi, Ziraat Mühendisi) uzmanları aynı çatı altında toplamıştır.

Komisyon üyeleri, geçtiğimiz dört aylık dönemde doğal kaynakların planlamasında Türkiye ve dünyada kullanılan koruma statülerini, planlama süreçlerini ve yasal dayanaklarını detaylıca araştırarak komisyon içinde tartışmakta ve çalışmalarına devam etmektedir.

2006 YILINDA NELER YAPTIK?

Oda ve Şube Yönetimi için yapılan "beyin fırtınasının" sonucunda:

Çalışma programını oluşturduk. Özetle:

- Ankara Şube düzenleyici veya katılımcı olarak toplamda 160 etkinliğe katıldı.
- Yerel ve ulusal basında yaklaşık 100 adet haberimiz çıktı.
- 2006 yaklaşık 1300 adet MDU uygulaması yapıldı.
- 2006 Ankara Şube geliri yaklaşık 210.000.00 YTL

Çalışma programı kapsamında belirtilen ana başlıklar ışığında gerçekleştirilen faaliyetler aktarıldı.

Kent Gündemi:

- Kentsel Dönüşüm projeleri
- Ulus Tarihi Kent Merkezi
- Atatürk Orman Çiftliği
- Kuşulu Park

- Yeni Sahne
- Yargıda devam eden 17 davamız var

(Ulus Süreci Yargıya Taşındı, Kuşulu-park Kavşağı, Güven Hastanesi Alanı, Güneybatı Ankara Metropolitan İmar Planı, Başkent Hastanesi)

- Ankaram Platformu ve İKK toplantılarına katılım (Platform sözcülüğü yaklaşık 6 aydır bizim tarafımızdan yapılıyor)
- Ankara Kent Sorunları Sempozyumu çalışmaları sürdürülüyor, 2007'de yapılacak

Şehir Plancılarının İstihdamına Yönelik Çalışmalar

- Mail aracılığıyla duyurular yapılıyor

Tematik Alanlara İlişkin Çalışmalar

- Doğa Korumada Planlama Komisyonu

Yayın ve Arşivleme Faaliyetleri

- Ankara Belgeliği çalışmaları başlatıldı.

Sosyal Etkinlikler:

- Sohbet Odası Etkinlikleri (Kent ve Kadın, Kent ve Fotograf, Kent ve...)
- Ankara'nın Belgelenmesi (AFSAD ile işbirliği) süreci başlatıldı.
- Ankara Şube Açılış Kokteyli düzenledik.
- Meslektaş Adaylarımızla Tanışma Kokteyli düzenledik.

Öğrencilere Yönelik Çalışmalar

- Öğrenci Danışmanlık Programını başlattık
- Öğrencileri, stüdyolarında ziyaret ettik
- İyi Uygulamalar çalışması yapıldı
- Şube Mekanının bir kısmı stüdyo olarak tasarlandı

- Öğrenciler ödevleri ve projeleri için web sayfasında bir pano oluşturuldu
- Bölüm Başkanları ile toplantılar yapıldı
- Mezuniyet Törenlerine katıldık
- TUPOB çalışmalarının sekreteryasını yürüttük

Serbest Çalışan Şehir Plancılarına Yönelik Çalışmalar

- MDU hizmetleri (2005: 1285 adet, 2006: 1292 adet MDU uygulaması gerçekleştirilmiştir. Ankara Şube tarafından bugüne kadar gerçekleştirilen mesleki denetim işlemi sayısı 10885 dir.)
- Tescil (2006 yılı tecilli büro sayısı 164 (47 tanesi ankara dışı, 83 ü ankara)
- Belge, evrak

İl ve İşyeri Temsilcilikleri

- Kayseri, Antep, Maraş, Diyarbakır, Zonguldak, Adıyman İl temsilcilikleri ziyaret edildi.
- 7 işyeri temsilciliği ziyaret edildi (Çankaya Belediyesi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, İller Bankası, Çevre ve Orman Bakanlığı, TOKİ, Gazi, ODTÜ)

Basın ve Kamuoyu Oluşturma

- 16 adet basın açıklaması yapıldı
- Yerel ve ulusal basında 97 adet habermiz çıktı ve birçok ulusal ve yerel TV kanallarına konuk olduk..

Basın açıklamalarımız:

- Dünya Şehircilik Günü Ankara Bildirgesi
- Ankaram Platformu'ndan Dikmen Vadisi Halkı Barınma Hakkı Bürosuna Destek Ziyareti ve Basın Açıklaması
- Ankaranın Kalbi Ulus'un Planlanmasındaki Usulsüzlükler Yargıya Taşındı!

- Dikmen Vadisi Halkının “Barınma Hakkı Talebi” Karşılmalıdır!
- Ankaram Platformu Kuşlupark Çevresinde Yapılan Ağaç Katliamını Protesto Etti
- Atatürk Orman Çitliği İle İlgili Basın Açıklaması Yapıldı
- Dünya Otomobilsiz Kent Günü Basın Bildirisi
- Şubemiz Ulus'taki Son Gelişmeleri Değerlendirdi: Ulusa Koruma Değil Yıkım Planı!
- Kavşak Değil, Metro İstiyoruz!
- Kuşulu Park'ta Katlı Kavşak İstemiyoruz!
- Merkez Bankası'nın İstanbul'a Taşınması Kararı Ankara'yı “Rant Arayan Toplum”a, Ankaralıları “Spekülatörlere” Dönüştürme Sürecindeki Son Adım Olacaktır!

- Maltepe Havagazı Fabrikası Basın Açıklaması
- “Üst Ölçek Plan ve Koruma Planı Yapılmadan Atatürk Orman Çiftliğinde Uygulamaya Geçilemez!”
- Atatürk Orman Çiftliği Kanununda Yapılan Değişiklikler Alanı Ciddi Bir Belirsizliğe Sürüklemektedir
- Cumhuriyetin Tanıklarına Gece Yarısı Operasyonu
- Sahipsiz(!) AOÇ'nin Talanında Son Hamle: Kırarak Değil Devrederek Yağma!

Mali Durum

- Gelir- gider: 11. ay dahil gelir: 207139.12 YTL gider: 121522.11 YTL
- %58 Şube Gideri %42 Genel Merkeze aktarılan Uluslararası İlişkiler
- KKTC-Türkiye Planlama Deneyimi Paylaşımı Çalıştayı (GM ile birlikte)

Ek:

2006	Ankara Şube'nin düzenlediği veya katıldığı etkinlik sayısı	Basında yer alan haberlerin sayısı
Ocak	5	4
Şubat		9
Mart	11	2
Nisan	16	6
Mayıs	17	7
Haziran	19	9
Temmuz	20	15
Ağustos	19	17
Eylül	19	7
Ekim	13	13
Kasım	15	8
Aralık		
Toplam	154	97

 Ankara Şubesi

AYLIK GÜNCE

05 Aralık 2006: Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Şubemiz etki alanında bulunan Zonguldak İl Temsilciliğini ziyaret ederek, kent gündeminde yoğun tartışmalara sebep olan Zonguldak Lavuarı'nda incelemelerde bulundu.

05 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Samanyolu Televizyonu Ana Haber Bültenine konuk olarak Ankara'da yaşanan hava kirliliği hakkında değerlendirmelerde bulundu.

05 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nde “YÖNTEM VE YÜREK SARKACINDA ULUS”, Ankara Tarihi Kent Merkezinin Planlama Tarihi ve Bilinmeyen Yüzleri, Sunum ve Dia Gösterisi gerçekleştirdi.

07 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Şube Sekreterimiz Çiğdem

Ünal ve Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz Burak Büyükcivelek, Gazi Üniversitesi şehir ve Bölge Planlama Bölümü 1. ve 2. sınıf öğrencilerini ziyaret ederek Öğrenci Danışmanlığı Programı hakkında bir toplantı gerçekleştirdi.

07 – 08 – 09 Aralık 2006: Şube II. Başkanı Aysin Tektaş, Şube Yönetim Kurulu Üyesi E. Serdar Karaduman ve Şube Sekreter Yardımcısı İlknur Urkun – Bowe, Odamız tarafından Trabzon’da düzenlenen “Koruma Sempozyumu”na katıldı.

12 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencilerini ziyaret ederek Öğrenci Danışmanlığı Programı hakkında bir toplantı gerçekleştirdi.

12 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile bir görüşme yaparak bölgede yapılan Koruma Amaçlı İmar Planları hakkında değerlendirmelerde bulundu.

13 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin Kanal B Televizyonuna Ankara’da sürdürülen katlı kavşak çalışmaları ve yapılan kavşaklardaki planlama hataları hakkında değerlendirmede bulundu.

14 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Şube Saymanımız Serkan Kemeç ve Şube Yönetim Kurulu Yedek Üyemiz Burak Büyükcivelek Orta Doğu Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencilerini ziyaret ederek Öğrenci Danışmanlığı Programı hakkında bir toplantı gerçekleştirdi.

14 Aralık 2006: Ankara Fırıncılar Odası talebi üzerine Ankara’daki büfeler hakkında yapılan görüşmeye Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal katıldı.

15 Aralık 2006: Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği’nde Şube Başkanımız S. Zafer Şahin’in gerçekleştirdiği “YÖNTEM VE YÜREK SARKACINDA ULUS”, Ankara Tarihi Kent Merkezinin Planlama Tarihi ve Bilinmeyen Yüzleri, Sunum ve Dia Gösterisi yapıldı.

16 Aralık 2006: Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal ve Şube Sekreter Yardımcımız İlknur Urkun-Bowe, meslek içi eğitim seminerine katıldı.

18 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Pursaklar Belediye Başkan Yardımcısı ile talepleri üzerine Pursaklar Belediyesi tarafından düzenlenmesi planlanan şehircilik sempozyumu hakkında bir görüşme yaptı.

19 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin ve Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Sincan Belediyesi Başkanı Hasan Altın ile Sincan İlçesinde yürütülen yaya-laştırma çalışmaları hakkında bir görüşme gerçekleştirdi.

19 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Anadolu Ajansı’nı ziyaret ederek, Ankara’nın yerel gündemi hakkında görüş alışverişinde bulundu, odamız çalışmalarına değindi.

19 Aralık 2006: Şube Başkanımız S. Zafer Şahin, Kanal B Televizyonu ile, Ankara’nın yeşil kuşağına ilişkin bir söyleşiye katıldı.

22 Aralık 2006: Şube Sekreterimiz Çiğdem Ünal, Karayolları Genel Müdürlüğü’nde çalışan üyelerimizle bir toplantı gerçekleştirerek, Kurumda yaşanan sorunlarla ilgili bilgi alışverişinde bulundu.

22 Aralık 2006: Şubemizde, Ankara Fotoğraf Sanatçıları’nın katıldığı, Kent ve Fotoğraf temalı Sohbet Odası etkinliği gerçekleştirildi.

23 Aralık 2006: Antalya Şubemizde gerçekleştirilen, 2006 yılı değerlendirmesi ve 2007 yılı faaliyetleri gündemli Genişletilmiş Yönetim Kurulu toplantısına Şubemiz adına II. Başkanımız Aysin Tektaş katıldı.

 Ankara Şubesi

BASINDA ANKARA ŞUBE

15 Aralık 2006: Cumhuriyet Ankara Eki, “Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Başkanı Zafer Şahin: Doğukent Ranta Teslim ediliyor” başlıklı haberinde, Şube Başkanımız S. Zafer Şahin’in Doğukent Toplu Konut Alanı’nın Anakent Belediyesi’nin Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi’ne dahil edilmesi hakkında açıklamalarına yer verdi.

18 Aralık 2006: Milliyet Gazetesi, “Yargı 12 Yıllık Tarihi Davada Son Sözü Söyledi: Akay Kavşağı Yapılamaz” başlıklı haberinde, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi ve TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi ile yürütmüş olduğumuz dava süreci sonucunda, Danıştay’ın Akay Kavşağı inşaatına dayanak olan imar planı değişikliğini iptal kararına yer verdi.

22 Aralık 2006: Hürriyet Ankara Gazetesi, “Ulus Tarihi Kent Projesine Tarihimiz Hiç Sayıldı Tepkisi” başlıklı haberinde, Ulus Tarihi Kent Merkezi Yenileme Projesi hakkında Odamızın, ODTÜ ve Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakülteleri’nin görüşlerine yer verdi.

25 Aralık 2006: Milliyet Gazetesi, “Sincan Örnek Oldu” başlıklı haberinde, Şube Başkanımız S. Zafer Şahin’in Sincan Belediye Başkanı Hasan Altın’ı Yaya Öncelikli Sokak Çalışmaları konusunda kutlama ziyaretine yer verdi.

Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Başkanı Zafar Şahin: 'Doğukent ranta teslim ediliyor'

ANKARA (Cumhuriyet Haber) - Şehir Plancıları Odası Ankara Şubesi Başkanı Zafar Şahin, Ankara Şehir Plancıları Odası'nın 117. Olağan Kurul Genel Kurulunda yapılan toplantıda yaptığı konuşmada, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi. Şahin, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi.

Şehir Plancıları Odası'nın 117. Olağan Kurul Genel Kurulunda yapılan toplantıda yaptığı konuşmada, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi. Şahin, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi.

Şehir Plancıları Odası'nın 117. Olağan Kurul Genel Kurulunda yapılan toplantıda yaptığı konuşmada, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi. Şahin, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi.

Şehir Plancıları Odası'nın 117. Olağan Kurul Genel Kurulunda yapılan toplantıda yaptığı konuşmada, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi. Şahin, "Doğukent, kurumsallaşmış bir yapıya sahip ve ranta teslim ediliyor" dedi.

YARGI, 12 YILLIK TARİHİ DAVADA SON SÖZÜ SÖYLELDİ:

'Akay Kavşağı' yapılamaz'

Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

YILDIZ YAZICIOĞLU

Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Düğünükler iptal

Cada yapılar için, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Yüksek Mahkeme'nin, Şişli'deki Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Kavşak sorunu çözmedi

Hükümet, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti. Davaçılar, Akay Kavşağı inşaatına gerekçe oluşturulan marifet planı değişikliğini iptal etti.

Ulus Tarihi Kent Projesi'ne tarihimiz hiçe sayıldı tepkisi

TMMOB Şehir Plancılar Odası (TMMOB ŞPO) tarafından hazırlanan ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından onaylanan "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Satıcı Çarşılar'ın tarihini değil, beton derya tarifiyle en güzel mekânları olan Ulus semtinde Büyükşehir Belediyesi'ni gözdenne geçirdi projeye, şehir plancılar ile Ulaştırma Bakanlığı'nın ortaklaşa hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne, TMMOB ŞPO'nun raporunda, projenin tarihî kent dokuzunu korumaktan söz eden eleştirel raporları da yer aldı.

Gerekli araştırmalar yok

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Yasal dayanağı belirsiz

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Koruma değeri namı plânı

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Sincan örnek oldu

Sincan Belediyesi'nin yürüttüğü 'Yaya Ornekski Sokakları Projesi'ne çeşitli kuruluşlardan destek gelmeye devam ediyor. 'Yayaların rahatsızca yürütülebilirliği, kaldırımı genişliği, araçlar için düzenlenmiş park ve trafik akışı, düzenlenmiş refüj ve havuzlarla dikkat çekilen Sincan'daki sokak düzenlemeleri, Başkentte örnek projeler arasında yer alıyor. TMMOB Şehir Plancılar Odası Ankara Şube Başkanı Zafar Şahin proje kapsamında Sincan Belediye Başkanı Hasan Altın'ı ziyaret ederek, sokak düzenlemelerinden dolayı duyulan memnuniyetleri dile getirdi. Şahin, "Yaptığınız bu sokak düzenlemeleriyle, kenti daha yaşanabilir hale getirmiş istediğinizden dolayı bu başarıyı bir uygulamaya olarak görüyoruz. 'Yaya Ornekski Sokak Çalışmaları'ndan ötürü sizleri kutluyoruz." dedi. ■ ANKARA Milliyet

Akademisyenlerden Gökçek'e destek çıkmadı!

Milge Turuncoglu

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin, Ulus Plazna (Aşkara) Tarihi Kent Merkezi Kentli Yaşam Alanı'nın inşaatı için hazırladığı 'Ulus Tarihi Kent Projesi'ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

Ulaştırma Bakanlığı'nın hazırladığı "Ulus Tarihi Kent Projesi"ne yönelik tepkiler, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı. Projenin, "Ulus Tarihi Kent Projesi" olarak adlandırılması, şehir plancılar arasında büyük yankı uyandırdı.

 İzmir Şube

TRABZON KORUMA SEMPOZYUMU'NA KATILDIK

7-8-9 Aralık 2006 tarihlerinde, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Prof. Dr. Osman Turan Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen ve "Kent Planlama ve Koruma Etkinlikleri"nin ikincisi olan "Trabzon Koruma Sempozyumu"na katıldık. İlki geçtiğimiz yıl Diyarbakır'da düzenlenen ve bu yıl da Trabzon'da gerçekleştirilen sempozyuma, Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Çilingir, Şube Saymanımız Ulaş Kılıçkaya ve Yönetim Kurulu Üyelerimizden Sena Erkan ile Beril Özalp katıldılar.

Sempozyumun ilk gününde "Kurul, Kurum, Kuruluş Deneyimleri" konulu 3. oturumunda yer alan "Koruma Bölge Kurulları" başlıklı sunuşlarda, Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı Tolga Çilingir de bir sunuş gerçekleştirdi.

 İzmir Şube

IX. DÖNEM II. DANIŞMA KURULU TOPLANTISINI GERÇEKLEŞTİRDİK

Şubemiz IX. Dönem II. Danışma Kurulu Toplantısı'nı 16 Aralık 2006 Cumartesi günü 09.30 - 14.30 saatleri arasında Konak Belediyesi Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirdik. Etkinlik alanımızdaki tüm üyelerimizin davet edildiği toplantıya, kamu kurumlarında, üniversitelerde ve serbest olarak çalışan meslektaşlarımızla öğrencilerden oluşan toplam 62 kişilik bir izleyici grubu katıldı.

Odamız görüşlerinin oluşturulmasında Danışma Kurulu'muzda geliştirilecek tartışmaların önemli bir rol taşıyacağı gerekçesiyle İzmir'in geleceğini şekil-

lendirecek iki önemli planı Danışma Kurulu'nda tartıştık.

Toplantımızın gündem maddelerinden birincisi, 10 Temmuz 2004'te yayınlanarak yürürlüğe giren 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu kapsamında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan 1/25.000 Ölçekli İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı idi.

Kanun gereğince, en geç iki yıl içinde 1/25.000 ölçekli nazım imar plânlarının yapılması zorunlu olduğundan 2006'da tamamlanan, 9 Ekim 2006 tarihinde Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nden onaylanan ve ilgili kurumların incelemesine sunulan İzmir Kentsel Bölge Nazım İmar Planı'nın danışmanlarından Prof.Dr. Sezai Göksu toplantımıza katılarak plan hakkında bilgiler aktardı.

Göksu, planla ilgili sayısal ve noktasal verilerden çok planın felsefesini paylaşmak istediğini belirterek başladığı sunuşunda, planın yapımında çok büyük bir ekibin çalıştığını ve planın yasa gereği, belediyesince hazırlanmış bir plan olduğunun belirtti. Belediye bünyesinde kentin geçmiş planlarının çok daha ötesine uzanan kapsamlı analitik çalışmaların bulunduğunu ve hazırlatılan demografik ve ekonomik raporlarla da analizlerin desteklendiğini belirten Göksu, analiz çalışmaları sonucunda kentin bir büyüme problemi bulunmadığını, tanımlı sınırlar içerisinde şimdiye kadar yapılmış planlarla yaşanabilirliğin yükseltilmesi, yoğunlukların düşürülmesi, ulaşılabilirliklerin artırılması problemleri bulunduğunun ortaya konduğunu aktardı. Göksu, planın temel yaklaşımının "poli-

tika – plan – program – proje” hiyerarşisi ekseninde bir karar süreci geliştirmek olduğunu vurguladı ve planın alt bölge kararlarına ilişkin bilgi verdi.

Diğer gündem maddemiz ise, 4856 sayılı kanun uyarınca hazırlanmakta olan Manisa–Kütahya–İzmir 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı idi.

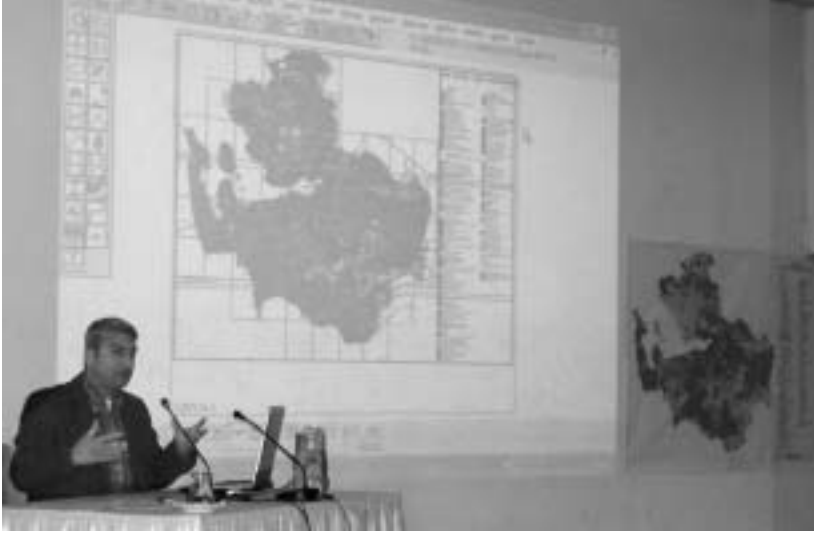
4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı'nın Teşkilat Görevleri Hakkında Kanun'un 2.Maddesinin h bendi ve 10. Maddesinin c bendine göre, ilgili bakanlıkça 51 ilde yaklaşık 55 milyon hektar alanı kapsayan bir alanda hazırlanan çevre düzeni planlarından biri olan Manisa – Kütahya – İzmir 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nı hazırlayan meslektaşımız Necati Uyar plan hakkında bir sunum gerçekleştirdi.

Plan yapımının ilk aşamasında oldukça detaylı ve yoğun bir veri tabanı oluşturulduğunu ve bu veri tabanının GIS ortamına aktarıldığını anlatan Uyar, planın temel amacının “yaşanan hızlı ve kontrolsüz kentsellemenin, parçacı ve sektörel planlamanın yarattığı sorunların ortadan kaldırılması, kentselme ve sanayileşmenin kontrollü gelişiminin sağlanması ve gelişmelerin sürdürülebilir kılınması, ekolojik dengeyi bozacak müdahalelerin engellenmesi, kültürel ve doğal değerlerin korunmasını sağlayacak biçimde arazi kullanım deseninin yönlendirilmesi” olduğunu belirtti. Uyar, planlama Bölgesi içindeki alanlarda, günümüzde var olan arazi kullanım desenine bir bütün olarak bakıldığında, bu amaca uygun üst ölçekli planlama çalışmasının ne derece önemli olduğu ve ne kadar gecikmiş olduğu

daha net olarak algılanacağına dikkat çekti. Belirlenen amaç doğrultusunda, 1/100.000 Ölçekli Manisa–Kütahya–İzmir Planlama Bölgesi Çevre Düzeni Planında, yerel katılımın ve ortaklığın sağlanması, ortak sorunlara ortaklaşılan çözümlerin geliştirilmesi, koruma-kullanma dengesini gözeterek alt ölçekte yapılacak planları yönlendirecek, bütüncül planlama kararlarının üretilmesinin hedeflendiğini belirten Uyar, hazırlanan planın hedef yılı 2025 olarak kabul edildiğini söyledi.

Sunuşların ardından gerçekleştirilen soru cevap turlarında Prof. Dr. Sezai Göksoy ve Necati Uyar meslektaşlarımızın planlara ilişkin sorularını yanıtladılar.

Şubemize zaman zaman iletilen, İzmir'in üst ölçekli planları hakkında bilgi sahibi olunamaması sorununu dikkate alarak, bu buluşmanın meslektaşlarımızı aydınlatacağını düşünerek gerçekleştirdiğimiz Danışma Kurulu Toplantısı, soru cevap turlarının ardından sona erdi.

 İzmir Şube

İZMİR VE AYDIN KORUMA KURULLARINA SORULAR SORDUK

Şubemiz, görev alanındaki konularla ilgili son gelişmeleri değerlendirdiği 26 Aralık'taki Yönetim Kurulu toplantısının ardından Koruma Bölge Kurulları'nca son dönemde alınan kararlar hakkında 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi istedik.

Bu kapsamda; Ege Palas'ın yüksekliğini 9.80 metreye indiren plan değişikliğini uygun görmeyen İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan söz konusu karar metni ve gerekçesini isterken, Allianoi antik kentinin Yortanlı Barajı'nın suları altında kalmasına neden olacağı bildirilen plan ile ilgili karar ve gerekçesini İzmir 2 No'lu Kültür

İzmirli bazı işadamlarının hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor Engeller ortadan kalkıyor!

29 Aralık 2006, Cumhuriyet Ege

Almanca ile yitirilen yapılarca 'yığıl-
göl' yığın Ege Palas oteli kural
konusunda, bazı işadamların
"Engelleniyoruz" söylemi yerine
sorumlu denek görüşü kabul edil-
mesi önemli bir adım. Konuşulan
güncel, yapı yığılmağın her
verilecek olan kararın
güncelliği vurgulandı.

İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

...sözünü yapıldı olan otelde" dedi.
İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

İZMİR (Cumhuriyet Ege Bölgesi) - İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i yıkılma kararı vermesi, İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

ŞP KURULU KARAR
Çok çabuklaştı alan karar alınarak, koruma alanı genişletildi. Belediyeli Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Toprak'ın yaptığı açıklamada, Mimarlar Odası'nın (MOM) Şehir Plancıları Odası (ŞPO) ile bir araya gelmesiyle, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i yıkılma kararı vermesi, İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

...sözünü yapıldı olan otelde" dedi.
İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

...sözünü yapıldı olan otelde" dedi.
İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

...sözünü yapıldı olan otelde" dedi.
İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

UTANÇ ARIL...
Şehir Plancıları Odası (ŞPO) Başkanı Hasan Toprak'ın yaptığı açıklamada, Mimarlar Odası (MOM) ile bir araya gelmesiyle, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i yıkılma kararı vermesi, İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan talep ettik. Ayrıca ulusal basında yer alan Deştepe Höyüğü'nün 1. Derece Arkeolojik Sit alanı iken 3. Derece Arkeolojik Sit alanına dönüştürülerek imara açılmasına neden olan karar ve gerekçesini de Aydın Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'ndan istedik.

EGE PALAS HAKKINDA KORUMA KURULU'NCA ALINAN KARARA İLİŞKİN AÇIKLAMAMIZ
Danıştay'ın, yapımına olanak sağlayan imar planını iptal ettiği Ege Palas Otel'i'nin, Konak Belediyesi tarafından 61 metrelik yüksekliğini 9 metre 80

santimetreye düşüren plan değişikliğine onay vermeyen İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i'ni kurtardığı ve bölgede gökdelen inşaatının yolunu açtığı iddia edilen; "Bölgede çok katlı yapılaşma, ulaşım ve yoğunluk değişimlerinin yeni-den ele alınarak yeni bir plan çalışması

Tartışılan karar

Koruma Kurulu, Konak Belediyesi'nin, Ege Palas'ın yıkımına neden olabilecek yeni imar planını onaylamadı. Karar tartışmalara neden oldu. Şehir planları karşı çıktı, Özfatura mantıklı buldu

UTKU BÖLÜMÜ DHA

İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i'nin yıkılma kararı vermesi, İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

Yenileri olmasın
Ege Palas Otel'i'nin yapımına olanak veren imar planına iptal edilene değin, İzmir 1 No'lu Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun, Ege Palas Otel'i'nin yıkılma kararı vermesi, İzmirli bazı işadamların hukuk dışı girişimleri için ortaya attıkları 'engelleniyoruz' söylemi meyvelerini vermeye başlıyor. Engeller ortadan kalkıyor!

Konya Şube

TMMOB KONYA İKK TOPLANTISINA KATILDIK

TMMOB Konya İl Koordinasyon Kurulu tarafından 11 Aralık 2006 tarihinde düzenlenen “Türkiye ve Konya Kapalı Havzasındaki Su Sorunları ve Çözüm Önerileri” konulu toplantıya TMMOB Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi adına Şube Başkanı Mustafa Kaynak katıldı. TMMOB İl Koordinasyon Kurulu toplantısında Konya Kapalı Havzası’ndaki su sorunları konusu görüşülerek önemli çözüm önerileri getirildi.

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Konya İl Koordinasyon Kurulu üyeleri tarafından ortak çalışma sonucu hazırlanan “Türkiye ve Konya Kapalı Havzası’ndaki Su Sorunları ve Çözüm Önerileri” konulu rapor açıklandı. Bera Otel’de düzenlenen toplantıda kurul adına raporu Jeoloji Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Yrd. Doç. Dr. M. Tahir Nalbantçılar açıkladı.

Toplantıda suyun insan hayatındaki öneminden başlayarak, yeryüzündeki su kaynaklarının ancak %3’ünün kullanılabilir ve içilebilir özellikte olduğu, kullanılabilir suların en önemli kaynağının ise yağışlar olup, dünyanın yıllık yağış ortalamasının 1000 mm, Türkiye’nin yağış ortalamasının ise 643 mm olduğundan bahsedildi. Dünya genelinde tüm tatlı su kaynaklarında kirlenmenin hızla ilerlediğini ve kullanılabilecek su potansiyelinin de buna bağlı olarak azaldığına dikkat çeken Kurul üyeleri, günümüzde 6 milyarlık dünya nüfusunun %20’sinin güvenli su kaynaklarından yoksun olduğunu, 2050 yılı itibarıyla 9.3 milyar olması beklenen dünya nüfusunun, iklim değişiklikleri nedeniyle, 7 milyarının su kıtlığı yaşayacağını altını çizdiler. Yeryüzündeki su kaynaklarının bilinçsiz tarım, çarpık kentleşme, düzensiz sanayileşme ve altyapı yetersizliği nedeniyle hızla kirlendiğini, tahrip edilip, tüketildiği vurgulandı.

28 Aralık 2006, Milliyet Ege

yapılması...” yönündeki kurul kararının basın organlarında geniş yer bulması ve tartışmaların yoğunlaşması üzerine, Şube Yönetim Kurulu olarak, söz konusu karar ile ilgili aşağıdaki açıklamayı yaptık.

“İmar mevzuatı açısından açıkça sakınca oluşturan, mahkemece yıkım kararı alınmış 61 metre yüksekliğindeki binanın 9.80’e düşürülmesini öngören planın İzmir 1 No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’na uygun bulunmaması, İzmir’in kentsel tarihine ilişkin entelektüel birikimi içinde bir “utanç” vesilesi oluşturmuştur.

Çevresi ve bitişiği tescilli yapılarla dolu, kentsel eski dokunun sokak ve cephe özelliklerinin hala kaybolmadığı bir çevrede, görevi “koruma” olan bir devlet kurumunun üyelerince alınan bu kararlar ilgili gereken süreçler başlatılacaktır. Ayrıca, bu kararı alan söz konusu kurum üyelerinin de görevlerini hangi etik çerçevede içinde icra ettikleri açıkça sorgulanabilir bir hal almıştır. Kurulun söz konusu kararın altına imza atan üyeleri “koruma anlayışları” açısından inandırıcılıklarını yitirmişlerdir.

Alınan kararın gerçekçelerini binlerce yıllık tarihi olan İzmir’in hatrına, İzmir halkı adına soruyoruz ve sormaya devam edeceğiz.”

TMMOB Şehir Plancıları Odası
İzmir Şubesi Yönetim Kurulu

EGE TV’DE “GENİŞ AÇI” PROGRAMINA KATILDIK

Yönetim Kurulu üyemiz Zeki Yıldırım 29 Aralık 2006 Cuma akşamı Ege TV’de yayınlanan Geniş Açı adlı programda şubemiz adına görüşlerini sundu.

Programda İzmir 1 No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun Ege Palas’ın 61 metre olan yüksekliğini mahkeme kararı gereği 9.80 metreye düşüren plan değişikliğini uygun bulmayan kararı ve gelişmeler tartışıldı. Aytun Çıray’ın sunduğu programa işadamı Kemal Zorlu ile birlikte katılan Zeki Yıldırım, Geniş Açı programında, şubemizin planlama süreçlerine ve yüksek yapılara ilişkin düşüncelerini aktardı.

Kurulda, ülkedeki mevcut suyun %72'sinin tarımsal sulamada, %16'sının içme suyu olarak ve %12'sinin de sanayiye tüketildiği hatırlatılarak, mevcut nüfus artışı ve su tüketim miktarına göre önümüzdeki yıllarda bu rakamın daha da küçüleceği belirtildi. Su potansiyeli açısından zengin olmayan Türkiye'nin, su kullanımı açısından dikkatli olması gerektiği açıklandı. Ayrıca, ülke topraklarının da 77.95 milyon hektarlık olan yüzölçümünün ancak 28.05 milyon hektarının tarım alanı olarak kullanıldığını, bu alanın da 25.85 milyon hektarlık kesiminin sulanabilir olduğu belirtilerek, mevcut su kaynaklarıyla sulanabilir özellikteki tarım alanlarının sadece 8.5 milyon hektarlık kesiminin ekonomik olarak sulanabilir olduğunu ve bugünkü fiili sulama alanının ise 5 milyon hektar olduğu açıklandı.

Türkiye'nin toplam alanının yaklaşık %7'sine denk gelen 53 bin 850 kilometrekarelik bir alanı kapsayan Konya Kapalı Havzası konusunda raporu da açıklayan Kurul toplantısında, İç Anadolu Platosu'nun ana bölümünü oluşturan havzanın Türkiye'nin tahıldan elde ettiği toplam gelirin %9, baklagillerden %6 ve şeker pancarının da dahil olduğu endüstriyel mahsullerin %8.5'ini sağladığı belirtildi. Konya Kapalı Havzası içerisinde çok sayıda göl, sazlık ve diğer sulak alanların bulunduğu değinilen toplantıda, bilinçsiz uygulamalar nedeniyle bunlardan bir çoğunun suyunu kaybettiğini, bir kısmının da tamamen kurduğunu dikkat çekilerek, "DSİ verilerine göre Konya Kapalı Havzası'nda 30 000 ruhsatlı, 30 000 yakınına da kaçak olmak üzere 60 000 yakın yer altı suyu üretim kuyusu bulunduğu açıklandı. Bunlardan çekilen yeraltı suyunun büyük bir çoğunluğu salma sulama (vahşi sulama) yöntemi ile tarımsal sulamada kullanıldığı, yine DSİ verilerine göre yıllık yaklaşık 1.8 milyar metreküp emniyetli su rezervi bulunduğu, buna karşılık çekilen su miktarı 2.6 milyar metreküp olduğu belirtildi. Havza alanında yıllık 0.3 milyar metreküp emniyetli rezervi aşan yeraltı suyu çekimi gerçekleştiği, bunun sonucu olarak 1980 yılından itibaren 25 yılda yer altı su sevi-

yesinde yaklaşık 27 metre düşüş olduğu, bu durumun da yılda bir metreden fazla bir seviye düşümüne karşılık geldiğine dikkat çekildi. TMMOB karşı karşıya olduğumuz su sorunu ile ilgili olarak şu çözüm önerilerini geliştirdi.

1. Yürürlükte olan, birçok sayıda yasa ve yönetmeliklere ek maddeler eklenmesi, yeni yönetmelikler çıkarılması ile kurumlar arasında var olan, bugünkü yetki ve sorumluluk karmaşası çözümlenemeyeceği anlaşılmaktadır. Bunun tek çözümü ise Su Bakanlığı'nın kurulmasıdır.
2. Yeraltı ve yerüstü tüm su kaynaklarımızı kapsayan ve suyun devletin hüküm ve tasarrufu altında, kamu yararına bir kaynak olduğu esasına dayalı, yeni bir 'Yeraltı Suları Yasası'na ihtiyaç vardır ve şimdi bile geç kalmıştır.
3. Bunun yanı sıra havzalar bazında su idaresini sağlayacak yasal düzenlemelere de gerek duyulmaktadır. Bu kapsamda, Konya Kapalı Havzası Su Yönetim Merkezi'nin kurulması kaçınılmazdır.
4. Özellikle kentlerin su ihtiyaçlarının sağlandığı ve kentsel yerleşim alanları içerisinde veya çevresindeki su kaynakları, sürekli kirlenme tehdidi altında bulunmaktadır. En kısa zamanda etkin önlemler alınmazsa bazı nehir sularımızdan faydalanma olanağı tamamen kaybolacak veya çok pahalı arıtma projelerinin devreye sokulması zorunlu olacaktır. "Suyu kullanan ve kirlüten, bedelini öder" anlayışını yasalarımıza yerleştirilmesi gerekmektedir.
5. Kontrolsüz ve kaçak sondajların önüne geçilememesi nedeniyle, Konya Kapalı Havzası'nda yeraltı su rezerv durumuna göre kuyu açımına müsaade edilmemesi, bugün sadece bir formaliteden öteye gidememektedir. Havza'nın tamamında Jeolojik ve Hidrojeolojik çalışmalar sonuçlanıncaya kadar su temin amaçlı sondaj çalışmalarına izin verilmemelidir.

Su sorunları ve çözüm önerilerine ilişkin raporu ilgili birimlere ulaştıracaklarını da

belirten Kurul üyeleri, gerekli çalışmaların biran önce yapılmasını beklediklerini dile getirdiler.

NİĞDE İL TEMSİLCİLİĞİNİN TOPLANTISINA KATILDIK

TMMOB Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi'ne bağlı Niğde İl Temsilciliği'nin 16 Aralık 2006 tarihinde düzenlediği "Niğde İmar Planı Deneyimleri ve Kamu Arazilerinin Değerlendirilmesi" konulu toplantıya TMMOB Şehir Plancıları Odası Konya Şubesi adına Mustafa Kaynak katıldı.

Toplantıda Niğde kentinde yapılan ilk imar planı çalışmalarından başlayarak günümüze kadar geçirdiği imar planı deneyimlerinden bahsedilmiştir. Kentin büyümesi ve dolayısıyla artan sosyo-ekonomik ihtiyaçlar karşısında imar planlarının yetersiz kalmasından bahsedildi.

Ayrıca, kentin ihtiyacı olan ve kent bütünü kapsayan nazım ve uygulama imar planı yapımına yönelik hiçbir çalışma yapılmadığı, kentin ilave ve revizyon imar planları ve plan tadilatları ile geliştirilmesinin tercih edildiğine değinildi. Bu durumun kentin büyümesinde, ulaşım da ve kent merkezinin gelişmesinde pek çok soruna yol açtığına dikkat çekildi.

Toplantıda Niğde kentinin imar sorunlarını çözmeye yönelik çözüm önerileri aşağıdaki başlıklar altında toplanmıştır.

1. Kent bütününe yönelik bir plan hazırlanmalıdır. Ama öncelikle ulaşım ana planı yapılmalıdır.
2. Fiziki stratejik plan yaklaşımıyla saptanan sorunlara göre plan öncelikleri belirlenerek proje paketleri oluşturulmalıdır.
3. Kentteki kamuya ait alanlar tespit edilerek imar planları üzerine işlenmeli ve kamuya ait alanlara ilişkin kararlar kent bütünü içinde değerlendirilmelidir.

Çukurova Şube

KENT KONSEYİ EYLEM PLANI OLUŞTURDUK

Odamızı temsilen üyelerimizin desteği ile hazırlanan Adana Sürdürülebilir Eylem Planı ve Mevcut Durum Raporu Büyükşehir Belediyesi Meclisi'nde oy birliği ile kabul edilerek, konsey ve emeği geçenlere teşekkür edildi. Kent Konseyi'ndeki temsilcilerimize teşekkür ederiz.

Çukurova Şube

BASINDA EYLEM PLANI TANITIMI YAPTIK

Kent Konseyi Eylem Planı, Şube Başkanımız C.Kamil Erginkaya ve üyemiz Tevfik Yıldırım'ın Çukurova TV'de yayınlanan programa katılımları ile kamuoyuna duyurulmuştur.

Çukurova TV "Yaşadığımız Şehir" programında, eylem planı kamuoyuna duyuruldu.

Çukurova Şube

ADANA'DA ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ'NİN ARAZİSİ ÜZERİNDE YAPILAŞMA BASKILARI YOĞUNLAŞIYOR

Çukurova Üniversitesi arazisi, çevresindeki DSİ ve Tarım İl Müdürlüğü Araştırma Merkezi (Eski Ziraat Mektebi) gibi kamu kurum arazileri ile birlikte Adana'nın kuzeydoğusunda geniş ve yapılaşmamış bir alan olarak dikkatleri üstüne çekmektedir. Yakın geçmişte çeşitli mevzii plan değişiklikleri ile bu arazilerden bölünen parseller üzerinde eğitim ve toplu konut gibi çeşitli yapılaşmalar gerçekleşmiş bulunmaktadır. Günümüzde bu eğilimin sürmekte olduğu ve kentte eğitim ve sağlık tesisleri gibi kamu yatırımları ile toplu konut uygulamaları için yer arandığında arazi kamulaştırması

gerektirmemesi nedeniyle akla ilk gelen yerlerin buralar olduğu gözlenmektedir. Söz konusu alan daha önce kentin kenarında kalırken son yıllarda alanın kuzey doğusunda kentsel gelişmenin hızlanması ve özellikle Sofulu beldesinde başlatılan toplu konut uygulaması sonucu artık kenarda kalma niteliğini de kaybetmiş ve üstündeki yapılaşma baskısı yoğunlaşmıştır.

İlgili arazilerin bugün sahibi ya da kullanıcı durumunda olan kamu kuruluşları ise; bir yandan eğitim, sağlık vb yatırım taleplerinin gerekliliğini teslim ederken diğer yandan bugüne kadar kendi kuruluş amaçları doğrultusunda kullanmakta oldukları arazinin bireysel plan değişiklikleri ile sürekli daralmasından endişe duymaktadırlar.

Üniversiteden duyarlı grupların konuyu kent gündemine taşıması ve Adana Valiliği'nin TMMOB'ne bağlı meslek odalarından görüş istemesi üzerine Odamız, Çukurova Şubesinde üyelerimizin de katıldığı toplantılarla görüşlerimiz oluşturuldu.

Sonuç olarak;

Bu Kapsamda Çukurova Üniversitesi ve bu tür baskılar ile karşılaşan diğer kamu kurumlarının mevcut onanlı imar planlarına ilişkin konularını yeniden gözden geçirmeleri, varsa "Stratejik Planları"ndan hareketle geleceğe yönelik gelişme perspektifleri ile arazi gereksinimlerini netleştirerek tutarlı bir yerleşim (uygulama imar) planı hazırlatmaları uygun görünmektedir.

Bu türden alan tahsisleri ve kentsel arazi kullanım kararlarının farklı zamanlarda ve münferit imar planı değişiklikleri ile gerçekleştirilmesi çabaları çoğu kez kamu kaynaklarının uygun değerde kullanımı açısından geri dönüşü olmayan çok yanlış sonuçlar doğurabilmektedir.

Ayrıca, bu tür projelerin; sadece kapalı kapılar arkasında yetki kullanmanın ötesinde ilgili tarafların ve meslek örgütlerinden değişik uzmanların da katılacağı süreçlerin sonucunda üretilmesi hem zaman tasarrufu hem de geniş kamuoyu desteğinin kazanılmasını sağlayacaktır.

Ayrıca şubemiz görüşünü oluşturmak için yapılan toplantıda planlama sürecinde resmi kurum görüşlerinin yeteri kadar dikkate alınmadığı, kent ve insan için uygun yer seçiminde ciddi aksaklıklar olduğu ve kentteki STK'lar ile TMMOB'ne bağlı meslek odalarının görüşlerine yönelik beyin fırtınasının yapılmadığı eksikliğine değinilmiştir.

Çukurova Şube

ANTALYA'DA GENEL MERKEZ YÖNETİM KURULU TOPLANTISINA KATILDIK

23.12.2006 Tarihinde Antalya'da yapılan Genişletilmiş Yönetim Kurulu ve Şube Danışma Kurulu toplantılarında Şubemiz Sekreteri Ulaş B. Çetinkaya ile katıldık. Toplantıda Şubemizin 2006 Yılı Faaliyet Ön Raporu sunuldu.

TMMOB
Şehir Plancıları Odası

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Aylık Haber Bülteni
Oda birimlerine ve üyelere
ücretsiz gönderilir.

Yayın İdare Merkezi
Hatay Sokak No. 24/17
Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 417 87 70
Faks: 0312 417 90 55
e-posta: spo@spo.org.tr
www.spo.org.tr

TMMOB Şehir Plancıları Odası
Adına Sahibi ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Buğra Gökçe

Haber Bülteni Sekreteri
Yaser Gündüz

Bu Sayıya Emeği Geçenler
Buğra Gökçe (Genel Merkez)
Funda Erkal (Genel Merkez)
Özlem Çelik (Genel Merkez)
Cenap Yoloğlu (Genel Merkez)
İbrahim Gündoğdu (Genel Merkez)
Belma Babacan (Genel Merkez)
Özgür Korkmaz (Genel Merkez)
Çiğdem Ünal (Ankara Şube)
Murat İlkme (Bursa Şube)
Çağrı Demirel Arabacı (Bursa Şube)
Tayfun Kahraman (İstanbul Şube)
Duygu Ağar (İstanbul Şube)
Hakan Küçükkılıç (İzmir Şube)
Berrin Arıcan (İzmir Şube)
Halik Karabıçak (Konya Şube)
Reyhan Güden (Konya Şube)
Ulaş Bahri Çetinkaya (Çukurova Şube)
Ali Gürbaz (Çukurova Şube)

Sayfa Düzeni
PLAN LTD. ŞTİ. – ŞERİFFE ERDİL
TfL: 0512 432 01 83-93

Baskı
Odak Ofset Matbaacılık
GMK Bulvarı No:32/C
Demirtepe-Ankara
Tel: 0312 230 02 49
Faks: 0312 229 34 33
Basım Tarihi-Saati: 10.03.2007-10:00

Aralık 2006
4.000 adet basılmıştır.

Doğal ve Özel Nitelikli Kırsal Alanların Koruma Sorunsalları ve Planlama
KENT PLANLAMA & KORUMA ETKİNLİKLERİ II

TMMOB Şehir Plancıları Odası

TRABZON

I. GÜN

- Açılış Konuşmaları
- Tematik Sunuş
- Planlama ve Doğa-Kırsal Alan İlişkisi
- Yasal Yöneltil Çerçeve
- Kurul-Kurum-Kuruluş Deneyimleri

II. GÜN

- Koruma Kalkınma İlişkisinin Ekonomik ve Sosyal Boyutları
- Ulusal ve Yerel Ölçekte Proje ve Uygulama Deneyimleri

III. GÜN

- Teknik Gezi

Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir & Bölge Planlama Bölümü

7-8-9 Aralık 2006 Karadeniz Teknik Üniversitesi Osman Turan Kültür ve Kongre Merkezi

sempozyum
KORUMA